

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 100 TEMEL ESER İÇERİSİNDE YER ALAN
DÜNYA EDEBİYATINA AİT ESERLERİN DEĞERLER
EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Ayşenur ÇALIŞKAN
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Prof. Dr. Halim SERARSLAN

KONYA-2016

İÇİNDEKİLER

Bilimsel Etik Sayfası.....	xiii
Tez Kabul Formu.....	xiv
Ön Söz.....	xv
Özet.....	xvii
Summary.....	xviii
Giriş.....	1

1.BÖLÜM

1.ESERLER	2
1.1. BEYAZ YELE	2
1.1.1. Olay Örgüsü.....	2
1.1.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	2
1.1.2.1. Folko.....	2
1.1.2.2. Beyaz Yele	3
1.1.2.3. Antonyo.....	3
1.1.2.4. Rita.....	3
1.1.2.5. Ösebyo.....	3
1.1.2.6. At Hırsızları.....	3
1.1.2.7. Folko'nun Kardeşi.....	3
1.1.2.8. Patron.....	4
1.1.2.9. Kara Prens	4
1.1.3. Zaman	4
1.1.4. Mekân.....	4
1.2. POLLYANNA.....	4
1.2.1.Olay Örgüsü.....	4
1.2.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	5
1.2.2.1. Pollyanna.....	5
1.2.2.2. Bayan Poolly	5
1.2.2.3. Nancy.....	5
1.2.2.4. Jennie.....	6
1.2.2.5. Tom	6
1.2.2.6. Jimmy Bean.....	6
1.2.2.7. Bayan Snow.....	6
1.2.2.8. Bay Pendleton.....	6
1.2.2.9. Dr. Chilton.....	6
1.2.3. Zaman	6
1.2.4. Mekân.....	7
1.3. SOL AYAĞIM.....	7
1.3.1. Olay Örgüsü.....	7
1.3.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	7
1.3.2.1. Christy Brown.....	7
1.3.2.2. Bayan Brown.....	8
1.3.2.3. Baba Brown.....	8
1.3.2.4. Tony.....	8
1.3.2.5. Katriana Delahunt.....	8
1.3.2.6. Doktor Warnants.....	8
1.3.2.7. Bayan Collis	8

1.3.2.8. Jenny.....	8
1.3.3. Zaman	9
1.3.4. Mekân.....	9
1.4. İNCİ	9
1.4.1. Olay Örgüsü.....	9
1.4.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	10
1.4.2.1. Kino.....	10
1.4.2.2. Juanna.....	10
1.4.2.3. Coyotito.....	10
1.4.2.4. Doktor.....	10
1.4.2.5. İnci.....	10
1.4.3. Zaman	11
1.4.4. Mekân.....	11
1.5. YAŞLI ADAM ve DENİZ.....	11
1.5.1. Olay Örgüsü.....	11
1.5.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	11
1.5.2.1. İhtiyar Balıkçı Santiago.....	11
1.5.2.2. Manolin	12
1.5.2.3. Büyük Balık.....	12
1.5.3. Zaman	12
1.5.4. Mekân.....	12
1.6. ŞAMATALI KÖY	12
1.6.1. Olay Örgüsü.....	12
1.6.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	13
1.6.2.1. Lisa	13
1.6.2.2. Losse ve Bosse	13
1.6.2.3. Britta ve Anna	13
1.6.2.4. Şamatalı Köy	13
1.6.2.5. Kristin Teyze.....	13
1.6.2.6. Murre.....	14
1.6.2.7. Suipp.....	14
1.6.2.8. Snall.....	14
1.6.3. Zaman	14
1.6.4. Mekân.....	14
1.7. ÖLÜMSÜZ AİLE.....	14
1.7.1. Olay Örgüsü.....	14
1.7.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	15
1.7.2.1. Mae Tuck.....	15
1.7.2.2. Angus Tuck	15
1.7.2.3. Jesse Tuck.....	15
1.7.2.4. Miles.....	16
1.7.2.5. Winnie	16
1.7.2.6. Sarı Takım Elbiseli Adam	16
1.7.3. Zaman	16
1.7.4. Mekân.....	16
1.8. İNSAN NE İLE YAŞAR	16
1.8.1. İnsan Ne İle Yaşar	16
1.8.1.1. Olay Örgüsü	16
1.8.1.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu.....	18
1.8.1.2.1. Michael.....	18
1.8.1.2.2. Simon	18
1.8.1.2.3. Matroyna.....	18
1.8.1.3. Zaman.....	18
1.8.1.4. Mekân.....	18
1.8.2. Üç Soru	18

1.8.2.1. Olay Örgüsü	18
1.8.2.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	19
1.8.2.2.1. Kral	19
1.8.2.2.2. Bilge.....	19
1.8.2.3. Zaman.....	19
1.8.2.4. Mekân.....	19
1.8.3. İnsana Ne Kadar Toprak Lazım.....	19
1.8.3.1. Olay Örgüsü	19
1.8.3.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	20
1.8.3.2.1. Pa hom	20
1.8.3.2.2. Toprak Reisi.....	20
1.8.3.3. Zaman.....	20
1.8.3.4. Mekân.....	20
1.8.4. Tanrı Gerçeği Bilir, Ama	21
1.8.4.1. Olay Örgüsü	21
1.8.4.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	21
1.8.4.2.1. Aksyonof.....	21
1.8.4.2.2. Makar.....	21
1.8.4.3. Zaman	22
1.8.4.4. Mekân.....	22
1.8.5. Tek Bir Kıvılcım Tüm Evi Yok Eder	22
1.8.5.1. Olay Örgüsü	22
1.8.5.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	22
1.8.5.2.1. İvan.....	22
1.8.5.2.2. Gabriel.....	23
1.8.5.2.3. İhtiyar Baba	23
1.8.5.3. Zaman	23
1.8.5.4. Mekân.....	23
1.9. MUTLU PRENS.....	23
1.9.1. Mutlu Prens.....	23
1.9.1.1. Olay Örgüsü	23
1.9.1.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	24
1.9.1.2.1. Mutlu Prens.....	24
1.9.1.2.1. Kırangıç.....	24
1.9.1.3. Zaman	24
1.9.1.4. Mekân.....	25
1.9.2. Harika Fişek	25
1.9.2.1. Olay Örgüsü	25
1.9.2.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	25
1.9.2.2.1. Harika Fişek.....	25
1.9.2.3. Zaman	25
1.9.2.4. Mekân.....	25
1.9.3. Bencil Dev	26
1.9.3.1. Olay Örgüsü	26
1.9.3.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	26
1.9.3.2.1. Dev	26
1.9.3.3. Zaman	26
1.9.3.4. Mekân.....	26
1.9.4. Bülbül ve Gül	27
1.9.4.1. Olay Örgüsü	27
1.9.4.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	27
1.9.4.2.1. Bülbül	27
1.9.4.2.2. Öğrendi	27
1.9.4.2.3. Kırmızı Gül	27

1.9.4.2.4. Profesör'ün Kızı.....	28
1.9.4.3. Zaman.....	28
1.9.4.4. Mekân.....	28
1.9.5. Vefalı Dost.....	28
1.9.5.1. Olay Örgüsü.....	28
1.9.5.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu.....	29
1.9.5.2.1. Hugh.....	29
1.9.5.2.2. Hans.....	29
1.9.5.3. Zaman.....	29
1.9.5.4. Mekân.....	29
1.10. UÇAN SINIF.....	29
1.10.1. Olay Örgüsü.....	29
1.10.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu.....	30
1.10.2.1. Jonathan Trotz (Johnny).....	30
1.10.2.2. Martin Thaler.....	30
1.10.2.3. Matz.....	30
1.10.2.4. Uli.....	30
1.10.2.5. Sebastian.....	31
1.10.2.6. Dr. Johann Bökh (Justus).....	31
1.10.2.7. Prof. Kreuzkamm.....	31
1.10.2.8. Sigara İçmez.....	31
1.10.2.9. Egerland.....	31
1.10.3. Zaman.....	31
1.10.4. Mekân.....	32
1.11. MOMO.....	32
1.11.1. Olay Örgüsü.....	32
1.11.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu.....	32
1.11.2.1. Momo.....	32
1.11.2.2. Çöpçü Beppo.....	33
1.11.2.3. Girolamo (Gigi).....	33
1.11.2.4. Kassiopeia.....	33
1.11.2.5. Hora Usta.....	33
1.11.2.6. Duman Adamlar.....	34
1.11.3. Zaman.....	34
1.11.4. Mekân.....	34
1.12. 80 GÜNDE DEVRİ ÂLEM.....	34
1.12.1. Olay Örgüsü.....	34
1.12.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu.....	35
1.12.2.1. Phileas Fogg.....	35
1.12.2.3. Jean Passepartout.....	35
1.12.2.3. Dedektif Fix.....	35
1.12.2.4. Bayan Auda.....	35
1.12.3. Zaman.....	36
1.12.4. Mekân.....	36
1.13. HEİDİ.....	36
1.13.1. Olay Örgüsü.....	36
1.13.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu.....	37
1.13.2.1. Heidi.....	37
1.13.2.2. Alm-Oehi.....	37
1.13.2.3. Dete.....	37
1.13.2.4. Peter.....	37
1.13.2.5. Klara.....	37
1.13.2.6. Brigitte.....	37
1.13.2.7. Büyük Ana.....	38
1.13.2.8. Bayan Sesemann.....	38

1.13.2.9. Bay Sesemann	38
1.13.2.10. Freulein Rottenmeier	38
1.13.3. Zaman	38
1.13.4. Mekân	38
1.14. KÜÇÜK PRENS	38
1.14.1. Olay Örgüsü	38
1.14.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	39
1.14.2.1. Küçük Prens	39
1.14.2.2. Pilot	40
1.14.2.3. Kral	40
1.14.2.4. Burnu Büyük	40
1.14.2.5. Sarhoş	40
1.14.2.6. İş Adamı	40
1.14.2.7. Fenerci	40
1.14.2.8. Coğrafyacı Bay	41
1.14.2.9. Çiçek	41
1.14.3. Zaman	41
1.14.4. Mekân	41
1.15. DEFİNE ADASI	41
1.15.1. Olay Örgüsü	41
1.15.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	42
1.15.2.1. Jim Hawkins	42
1.15.2.2. Billy Bones (Kaptan)	42
1.15.2.3. Kara Köpek	42
1.15.2.4. Pew(Kör Adam)	42
1.15.2.5. Kaptan Dance	43
1.15.2.6. Doktor Livesey	43
1.15.2.7. Kaptan Smollett	43
1.15.2.8. Silver	43
1.15.2.9. Israel Hands	43
1.15.2.10. Benn Gunn	43
1.15.2.11. Trelawney(Şövalye)	43
1.15.2.12. Kaptan Flint	44
1.15.3. Zaman	44
1.15.4. Mekân	44
1.16. TOM SAWYER	44
1.16.1. Olay Örgüsü	44
1.16.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	45
1.16.2.1. Thomas Sawyer	45
1.16.2.2. Huckleberry Finn	45
1.16.2.3. Polly Teyze	45
1.16.2.4. Sid	45
1.16.2.5. Mary	45
1.16.2.6. Joe Harper	46
1.16.2.7. Amy Lawrence	46
1.16.2.8. Becky Thatcher	46
1.16.2.9. Kızılderili Joe	46
1.16.2.10. Yargıç Thatcher	46
1.16.2.11. Bayan Douglas	46
1.16.3. Zaman	46
1.16.4. Mekân	46
1.17. PETER PAN	47
1.17.1. Olay Örgüsü	47
1.17.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	48
1.17.2.1. Peter Pan	48

1.17.2.2. Wendy	48
1.17.2.3. Bay Darling	48
1.17.2.4. Bayan Darling.....	48
1.17.2.5. John	48
1.17.2.6. Micheal.....	48
1.17.2.7. Çingirdak	48
1.17.2.8. Nana.....	49
1.17.3. Zaman	49
1.17.4. Mekân.....	49
1.18. ROBİN HOOD.....	49
1.18.1. Olay Örgüsü.....	49
1.18.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	50
1.18.2.1. Robin Hood	50
1.18.2.2. Will Sturely	50
1.18.2.3. Küçük John.....	50
1.18.2.4. Vadili Allan	50
1.18.2.5. Nottingham Valisi	51
1.18.2.6. Tenekeci	51
1.18.2.7. Rahip Tuck	51
1.18.2.9. Gisbourne'lu Guy.....	51
1.18.3. Zaman	51
1.18.4. Mekân.....	51
1.19. ŞEKER PORTAKALI.....	52
1.19.1. Olay Örgüsü.....	52
1.19.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	52
1.19.2.1. Zeze.....	53
1.19.2.2. Minguinho (Xururuinho)	53
1.19.2.3. Manuel Valadares	53
1.19.2.4. Edmundo Dayı.....	53
1.19.2.5. Bay Paulo	53
1.19.2.6. Bayan Paulo.....	54
1.19.2.7. Bayan Cecilia Paim	54
1.19.2.8. Luis.....	54
1.19.2.9. Totoca.....	54
1.19.2.10. Gloria.....	54
1.19.2.11. Bay Arivaldo	54
1.19.2.12. Jandira	54
1.19.3. Zaman	55
1.19.4. Mekân.....	55
1.20. GULLIVER'İN GEZİLERİ I-II.....	55
1.20.1. Olay Örgüsü.....	55
1.20.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	56
1.20.2.1. Gulliver.....	56
1.20.2.2. Liliput Ülkesi İnsanları.....	56
1.20.2.3. Lilliput İmparator'u.....	56
1.20.2.4. Flimnap	56
1.20.2.5. Reldresal	56
1.20.2.6. Glumdalclitch	56
1.20.2.7. Kral.....	57
1.20.3. Zaman	57
1.20.4. Mekân.....	57
1.21. ALICE HARİKALAR DİYARINDA.....	57
1.21.1. Olay Örgüsü.....	57
1.21.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	58
1.21.2.1. Alice	58

1.21.2.2. Beyaz Tavşan	58
1.21.2.3. Cheshire Kedisi	58
1.21.2.4. Düşüş	58
1.21.2.5. Çılgın Şapkacı	59
1.21.2.6. Mart Tavşanı.....	59
1.21.2.7. Kraliçe	59
1.21.2.8. Bebek.....	59
1.21.3. Zaman	59
1.21.4. Mekân	59
1.22. OLIVER TWIST	59
1.22.1. Olay Örgüsü.....	59
1.22.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	61
1.22.2.1. Oliver Twist.....	61
1.22.2.2. Mr. Bumble	61
1.22.2.3. Mr. Sowerberry.....	61
1.22.2.4. Mrs. Sowerberry	61
1.22.2.5. Jack Dawkins.....	61
1.22.2.6. Fagin	61
1.22.2.7. Charley Bates	62
1.22.2.8. Mr. Brownlow	62
1.22.2.9. Mrs. Sikes	62
1.22.2.10. Nancy.....	62
1.22.2.11. Mr. Grimwig.....	62
1.22.2.12. Mr. Monks.....	62
1.22.2.13. Bayan Rose.....	62
1.22.2.14. Agnes Fleming	62
1.22.3. Zaman	63
1.22.4. Mekân	63
1.23. PINOKYO.....	63
1.23.1. Olay Örgüsü.....	63
1.23.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	64
1.23.2.1. Pinokyo.....	64
1.23.2.2. Geppetto.....	64
1.23.2.3. Ağustosböceği	64
1.23.2.4. Ateşiyen.....	64
1.23.2.5. Tilki	64
1.23.2.6. Kedi	64
1.23.2.7. Peri.....	64
1.23.3. Zaman	65
1.23.4. Mekân.....	65
1.24. ÜÇ SİLAHŞORLER	65
1.24.1. Olay Örgüsü.....	65
1.24.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu	66
1.24.2.1. D'Artagnan.....	66
1.24.2.2. Athos	66
1.24.2.3. Porthos.....	66
1.24.2.4. Aramis	66
1.24.2.5. Mösyo De Trville.....	67
1.24.2.6. Milady	67
1.24.2.7. Kardinal Richelieu.....	67
1.24.2.8. Jussac.....	67
1.24.2.9. Madam Bonacieux.....	67
1.24.2.10. Kral XIII. Louis.....	67
1.24.2.11. Kraliçe Anne.....	67
1.24.2.12. Kont Rochefort.....	67

1.24.2.13. Grimaud	68
1.24.2.14. Planchet	68
1.24.2.15. Mousqueton.....	68
1.24.2.16. Bazin.....	68
1.24.2.17. D ‘Artagnan’ın Atı	68
1.24.3. Zaman	68
1.24.4. Mekân	68
1.25. DALDAKİ KEDİNİN KIRMIZI MASALLARI	69
1.25.1. Yağmur Yağdıran Kedi	69
1.25.2. İnekler	70
1.25.3. Köpek	70
1.25.4. Suluboya Kutuları	70
1.25.5. Öküzler	71
1.25.6. Problem.....	71
1.25.7. Tavus Kuşu.....	72
1.26. HİKÂ YELER	72
1.26.1. Alınbeyaz	72
1.26.2. Arabada	72
1.26.3. Başkalarının Derdi	73
1.26.4. Besleme	73
1.26.5. Bir Hasta	74
1.26.6. Bir Sanatçının Öyküsü	74
1.26.7. Cancağazım	75
1.26.8. Fazla Abartı	75
1.26.9. Kaçak	75
1.26.10. Kötü Niyetli	76
1.26.11. Küçük Bir Şaka	76
1.26.12. Mutluluk	77
1.26.13. Öğretmen	77
1.26.14. Önemli Bir Olay	78
1.26.15. Yağmur lu Haval ar	78
1.26.16. Yürek Acısı	78
1.26.17. Zinoçka	79
1.27. EZOP MASALLARI	79
1.27.1. Dört Arkadaş.....	79
1.27.2. Aslan Payı.....	79
1.27.3. Çirkin Tosbağa ve Ördekler	80
1.27.4. Aslan ile Yaban Domuzu	80
1.27.5. Tilki ile Keçi	80
1.27.6. Küçük Kurbağa	81
1.27.7. İki Horoz.....	81
1.27.8. İhtiyar Aslanla Geyik.....	81
1.27.9. Öküzler ve Aslan	82
1.27.10. İyiliğe Karşı Kötülük	82
1.27.11. Aslanın Hastalığı	82
1.27.12. Kurt ile Pelikan Kuşu.....	83
1.27.13. Kurbağan ın Düğünü	83
1.27.14. Gelincik ile Yarasa	83
1.27.15. Engerek Yılanı ile Kurbağalar	83
1.27.16. Kurnaz Tilkiler.....	84
1.27.17. Doktor Kurbağa	84
1.27.18. Üç Kafadar Ortak.....	84
1.27.19. Tek Gözlü Alageyik.....	85
1.27.20. Kıskaç Deve.....	85
1.27.21. Yılan ve Kuyruğu	85

1.27.22. Bacaklar mı Boyunuzlar mı?	86
1.27.23. Akıllı Keçi	86
1.27.24. Kurnaz Köpek.....	86
1.27.25. Maymun ile Tilki	86
1.27.26. Korkak Tavşanlar.....	87
1.27.27. Kuyruksuz Tilki.....	87
1.27.28. Bülbül ile Atmaca	87
1.27.29. Horoz, Tilki ve Köpek.....	87
1.27.30. Kibirli Balıkçıl	88
1.27.31. Kümesteki Misafir	88
1.27.32. Maymunlar ile Ögütçü Kuş	88
1.27.33. Eşek ile Aslan	89
1.27.34. At ile Eşek.....	89
1.27.35. Kaplumbağa ile Kartal	89
1.27.36. Tavşan ve Tilki	90
1.27.37. Kartala Özenen Karga.....	90
1.27.38. Kedi ile Fareler	90
1.27.39. Boğa ile Sivrisinek	91
1.27.40. Yargıç Kedi.....	91
1.28. LA FONTAINE'DEN SEÇMELER.....	91
1.28.1. Altın Yumurta.....	91
1.28.2. Eşek Şakası	91
1.28.3. Yarasa ve Gelincik.....	92
1.28.4. Köy Faresi ile Şehir Faresi	92
1.28.5. Tilki ve Karga	92
1.28.6. Köylü ile Yılan	93
1.28.7. Kediler ve Fareler	93
1.28.8. Tilki, Kurt ile Alay Ediyor.....	93
1.28.9. Tilki ile Kedi.....	93
1.28.10. İki Katır.....	94
1.28.11. Serçe ile Kedi.....	94
1.28.12. Dişlerini Törpüleyen Yılan	94
1.28.13. Kurt ile At.....	94
1.28.14. Tilki, Aslan ile Kurdu Nasıl Aldattı?.....	95
1.28.15. Bülbül ile Kırlangıç	95
1.28.16. Arabacı ile Sinek.....	95
1.28.17. Altın Yumurtlayan Tavuk.....	96
1.28.18. Korkak Tavşan.....	96
1.28.19. Boğalar ve Kurbağalar	96
1.28.20. Tilki ve Üzümler.....	96
1.28.21. Tavşan ile Keklik	97
1.28.22. Kurt ile Tilki	97
1.28.23. Kırlangıcın Uyarısı.....	97
1.28.24. Tavşan ile Kaplumbağa	97
1.28.25. Sivrisinek ile Aslan.....	98
1.28.26. Güvercin ile Karınca.....	98
1.28.27. Tilki ile Horoz.....	98
1.28.28. Aslan.....	98
1.28.29. Kurt ile Leylek.....	99
1.28.30. Öküz Olmak İsteyen Kurbağa	99
1.28.31. Kendini Beğenmiş Balıkçıl.....	99
1.28.32. Kuyruğun Yararı	99
1.28.33. Kendine Yardım Edene.....	100
1.28.34. Sinek ve Karınca.....	100
1.28.35. Burnum Koku Almıyor.....	100

1.28.36. Aslan ile Avcı	100
1.28.37. Talihini Arayan Adam	101
1.28.38. Aslan Postu	101
1.28.39. Kaplumbağa ve İki Ördek	101
1.28.40. Sütçü Kız	101
1.28.41. At Arabası ve Sinek	102
1.28.42. Saksağan ile Tavus Kuşları	102
1.28.43. Kralın Emri	102
1.28.44. Kurdun Başına Gelenler	102
1.28.45. Üç Dilek	103
1.28.46. Yaban Arıları ile Bal Arıları	103
1.28.47. Mahzene Giren Gelincik	103
1.28.48. Ayda Bir Hayvan	103
1.28.49. Şakacı ve Balıklar	104
1.28.50. Avcı ile Şahin	104
1.28.51. Güneş ve Kurbağalar	104
1.28.52. Paşa ile Tüccar	104
1.28.53. Besili Horoz ile Şahin	105
1.28.54. Baba, Oğul ve Eşek	105
1.28.55. Baş ile Kuyruk	105
1.28.56. Keklik ile Horozlar	106
1.28.57. Tilki ile Balıkçı	106
1.28.58. At ile Kurt	106
1.28.59. Kedi ile Yaşlı Fare	106
1.28.60. Yavru Fare, Yavru Horoz ve Kedi	107
1.28.61. Eskici ile Zengin	107
1.28.62. Fare ile İstiridye	107
1.28.63. Meşe ile Saz	108
1.28.64. Kurt ile Köpek	108
1.28.65. Çok Başlı Ejderha ile Çok Kuyruklu Ejderha	108
1.28.66. Süt Çömleği	109
1.28.67. Tarla Kuşu Yavruları ve Çiftçi	109
1.28.68. Geyiği Cezalandıran At	109
1.28.69. Kurbağa ile Fare	109
1.28.70. Maymun ile Yunus Balığı	110
1.28.71. Sıçanlar ile Gelinciklerin Savaşı	110
1.28.72. Tilki ile Teke	110
1.28.73. Ayı ile Bahçe Meraklısı	110
1.28.74. Yıldız Falı	111
1.28.75. Kedi ile Fare	111
1.28.76. Demir Kemiren Fare	111
1.28.77. İki Güvercin	112
1.28.78. Çoban ve Kral	112
1.28.79. Tüccar, Beyzade, Şehzade ve Çoban	112
1.29. ANDERSEN MASALLARI	113
1.29.1. Çirkin Palaz	113
1.29.2. Prenses ile Bezelye Tanesi	113
1.29.3. İmparatorun Yeni Giysileri	114
1.29.4. Papatya	114
1.29.5. Dayanıklı Kurşun Asker	114
1.29.6. Uçan Bavul	115
1.29.7. Melek	115
1.29.8. Devedikeninin Yaşantıları	116
1.29.9. Sevgililer	116
1.29.10. Çoban Kız ile Baca Temizleyicisi	116

1.29.11. Mumlar	117
1.29.12. Peiter, Peter, Peer.....	117
1.29.13. Su Damlası.....	118
1.29.14. Çakmak	118
1.29.15. Bir Fark Var	118
1.29.16. Para Domuzu	119
1.29.17. Sıçrayıcılar	119
1.29.18. Güneş Işığının Öyküleri.....	119
1.29.19. Gül Perisi	120
1.29.20. İnsan Ne Gibi Bir Buluş Yapabilir	120
1.29.21. Salyangoz ile Gül Ağacı.....	121
1.29.22. Gömlek Yakalığı.....	121
1.29.23. Kelebek	121
1.29.24. Yel Değirmeni	121
1.29.25. Sakar Hans	122
1.29.26. Çocukça Sözler	122
1.29.27. Kardan Adam.....	122
1.29.28. Kim En Mutluymuş Acaba?.....	123
1.29.29. Domuz Çobanı.....	123
1.29.30. Paçavralar	123
1.29.31. Çaydanlık.....	124
1.29.32. Bülbül	124
1.29.33. Bakkalın Evindeki Noel Perisi.....	124
1.29.34. Hızlı Koşucular.....	125
1.29.35. Küçük İda'nın Çiçekleri	125
1.29.36. Kibritçi Kız.....	125
1.29.37. Örgü İğnesi	126
1.29.38. Karabuğday.....	126
1.29.39. İnanın ki Yalanım Yok	126
1.29.40. Küçük Claus ile Büyük Claus.....	127
1.29.41. Mutlu Aile.....	127
1.29.42. Haftanın Günleri	128
1.29.43. Vanö ile Glanö	128
1.29.44. Homeros'un Gömütünden Bir Gül	128
1.29.45. Çiftlik Horozu ve Rüzgâr Horozu.....	128
1.29.46. Tüy Kalem ve Mürekkep Hokkası.....	129
1.29.47. Pire ile Profesör	129
1.29.48. Şans Bir İğnenin İçinde de Olabilir	129
1.29.49. Bezelye Kabuğunun İçindeki Beş Bezelye Tanesi	130
1.29.50. Gölge.....	130
1.30. DEĞİRMENİMDEN MEKTUPLAR.....	131
2. DEĞERLER.....	132
2.1 Arkadaşlık	132
2.2. Aile.....	134
2.2.1. Anne.....	135
2.3. Sevgi.....	136
2.3.1. Doğa Sevgisi	137
2.4. Azim.....	138
2.5. Çalışkanlık	139
2.6. Kişisel Gelişim	139
2.7. Merhamet.....	140
2.8. Yardımseverlik.....	140
2.9. Fedakârlık.....	142
2.10. Dürüstlük.....	142
2.11. Özgürlük.....	143

2.12. Sorumluluk.....	145
2.13. Adalet.....	145
2.14. Güzel Ahlak.....	146
2.15. Dayanışma.....	146
2.16. Barış.....	147
2.17. Eşitlik.....	148
2.18. Haksızlığa Karşı Çıkma.....	149
2.19. Özlem.....	150
2.20. Komşuluk.....	150
2.21. Hoşgörü.....	151
2.22. Özür Dileme.....	152
2.23. İyilik.....	152
2.24. İleri Görüşlü Olma.....	153
2.25. Kanaatkârlık.....	154
SONUÇ.....	155
KAYNAKÇA.....	156
ÖZ GEÇMİŞ.....	159

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Adı Soyadı	Ayşenur ÇALIŞKAN
Numarası	118303011017
Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Tezin Adı	İlköğretim 100 Temel Eser İçerisinde Yer Alan Dünya Edebiyatına Ait Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

X. Sui

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Ayşenur ÇALIŞKAN
	Numarası	118303011017
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi / Türkçe Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Halim SERARSLAN
Tezin Adı	İlköğretim 100 Temel Eser İçerisinde Yer Alan Dünya Edebiyatına Ait Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi	

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan “İlköğretim 100 Temel Eser İçerisinde Yer Alan Dünya Edebiyatına Ait Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi “ başlıklı bu çalışma ...28..../...04..../...2016 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda **oybirliği/oyçokluğu** ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Unvanı, Adı Soyadı	Danışman ve Üyeler
Prof. Dr. Halim SERARSLAN	Danışman
Yrd. Doç. Dr. Dilek CERAN	Üye
Doç. Dr. Kemalettin DENİZ	Üye

İmza

ÖN SÖZ

Türkçe öğretiminin amaçlarından biri de Türk ve dünya kültür ve sanatına dair eserler vasıtasıyla millî ve evrensel değerleri tanıtmaktır. Okullar için hazırlanan ders kitaplarında bu amaca yönelik olarak milli ve evrensel değerlere vurgu yapılmaktadır. Böylelikle son zamanlarda önemi giderek artan değerler eğitiminin bir plan çerçevesinde ve kalıcı olarak öğretilmesi hedeflenmektedir.

Bu değerler öğrencilere öğretilirken bazı yardımcı kaynaklardan faydalanılmaktadır. Bu kaynaklar arasında Milli Eğitim Bakanlığı'na belirlenen Türk ve dünya edebiyatına ait kitaplardan oluşan 100 Temel Eser de yer almaktadır. Söz konusu eserlerle bir taraftan öğrencilerin milli ve evrensel değerleri tanınması diğer taraftan da düşünen, düşündüğünü doğru ve açık bir şekilde ifade edebilen, algılama gücü yüksek bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada 100 Temel Eser içerisinde yer alan dünya edebiyatına ait eserler incelenmiştir. Çalışmamızın amacı eserlerde yer alan değerleri tespit etmektir.

Tarama yöntemini kullanılarak oluşturulan bu çalışma giriş, iki bölüm, sonuç ve kaynakçadan oluşmaktadır.

Giriş bölümünde, çocuk edebiyatının tanımı ve kapsamı üzerinde durulmuştur.

Birinci bölümde, dünya edebiyatına ait eserler olay örgüsü, şahıs kadrosu, zaman ve mekân açısından incelenmiştir. Elde edilen bulgular tasnif edilmiş ve fişlenerek raporlaştırılmıştır.

İkinci bölümde, eserlerde yer alan değerler tespit edilmiş ve bu değerler açıklanarak aktarılmıştır. Sonuç bölümünde, çalışmada ayrıntılı olarak açıklanan unsurların genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

Kaynakça bölümünde, bilimsel etiğe uygun olarak hazırlanan bu çalışmada yararlanılan kaynaklara yer verilmiştir. Çalışmanın hazırlanmasında kullanılan 100

Temel Eser içerisinde yer alan dünya edebiyatına ait eserlerin orijinal metinden sadeleştirilmeden yapılan çevirileri kullanılmıştır.

Bu çalışma boyunca beni sürekli destekleyen öğretmenim Ebru DEVECİ DEMİR'e, aileme, eşime, bilgi ve tecrübesi ile benden yardımlarını esirgemeyen hocam Prof. Dr. Halim SERARSLAN'a teşekkür ederim.

Konya, 2016

Ayşenur ÇALIŞKAN

Öğrencinin	Adı Soyadı	Ayşenur ÇALIŞKAN
	Numarası	118303011017
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Halim SERARSLAN
Tezin Adı	İlköğretim 100 Temel Eser İçerisinde Yer Alan Dünya Edebiyatına Ait Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi	

ÖZET

Bu çalışma Milli Eğitim Bakanlığının ilköğretim okulları için belirlediği 100 Temel Eser içerisinde yer alan dünya edebiyatına ait eserlerde yer alan değerlerin incelenmesini konu edinmektedir.

Çalışma nitel bir araştırma olup tarama modelindedir. Çalışmanın evrenini Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen İlköğretim 100 Temel Eser içerisinde yer alan dünya edebiyatına ait 30 eser oluşturmaktadır. Eserlerde işlenen değerler tespit edilerek fişlenmiş ve bilgisayar ortamında raporlaştırılmıştır. Bu değerler: Arkadaşlık, aile, sevgi, azim, çalışkanlık, kişisel gelişim, merhamet, yardımseverlik, fedakârlık, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, adalet, güzel ahlak, dayanışma, barış, eşitlik, haksızlığa karşı çıkma, özlem, komşuluk, hoş görü, özür dileme, iyilik, ileri görüşlü olma ve kanaatkârlıktır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Değerler Eğitimi, 100 Temel Eser.

Öğrencinin	Adı Soyadı	Ayşenur ÇALIŞKAN
	Numarası	118303011017
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı/ Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Halim SERARSLAN
	Tezin İngilizce Adı	Examination of Works Included in World Literature That Participate in Elementary 100 Essential Readings from the Point of Education of Values

SUMMARY

This study is about the examination of the values which are included in World Literature Works among 100 Essential Readings specified for elementary schools by the Ministry of National Education of Turkey.

This is a qualitative research and also a review.30 books that participate in World Literature, included in Elementary 100 Essential Readings, constitute the target population of this study.The values mentioned in these books were determined and reported in computer environment.

These values are: Friendship, family, love, tenacity, sedulity, personal development, compassion, helpfulness, altruism, honesty, freedom, responsibility, social ethics, solidarity, peace, equality, opposing inequity, longing, neighbourliness, tolerance, apology, favour, farsightedness and austerity.

Key Words: Values,Education of Values,100 Essential Readings.

GİRİŞ

Çocuk edebiyatı, temel kaynağı çocuk ve çocukluk olan; çocuğun algı, ilgi, dikkat, duygu, düşünce ve hayal dünyasına uygun; çocuk bakışını ve çocuk gerçekliğini yansıtan; ölçüde, dilde, düşüncede ve tiplerde çocuğa göre içeriği yalın biçimde içtenlikle gerçekleştiren; çocuğa okuma alışkanlığı kazandırması yanında edebiyat, sanat ve estetik yönden gelişmesine katkı sağlayan, çocuğu duyarlı biçimde yetişkinliğe hazırlayan bir geçiş dönemi edebiyatıdır (Şirin, 2007: 16).

Temelini çocuğa göreliğin oluşturduğu çocuk edebiyatının uzun soluklu bir geçmişe sahip olduğunu söyleyemeyiz. Dünya edebiyatında 16. yüzyıl itibarı ile çocuklara yönelik basit düzeyde yazılmış eserler görmekteyiz. Kıbrıs, ülkemizdeki çocuk edebiyatının Tanzimat öncesi dönemdeki seyrini şu şekilde ifade eder. “Türk Edebiyatı’nda çocukların ilgi, yaş ve beğeni düzeylerinin göz önüne alınarak hazırlanan okuma metinlerine 19. yüzyılın ikinci yarısına dek pek rastlanmamaktır. Osmanlı imparatorluğu döneminde çocukların okuma ve dinleme gereksinimleri daha çok, tekerleme, bilmece, masal ve masalımsı halk öyküleri gibi sözlü edebiyat ürünleriyle karşılanırdı” (Kıbrıs, 2006:6).

Tanzimat döneminde yapılan çeviri eserler ülkemizdeki yazılı çocuk edebiyatının ilk örneklerinden olmuştur. Tanzimat döneminden sonra çocuk edebiyatı alanında eserler verilmeye başlanmıştır. Son zamanlarda ise bu alanda verilen eserlerin niceliğinde ve niteliğinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Günümüzde Türk ve dünya edebiyatı ürünü olan pek çok eser çocukların ruhsal ve zihinsel özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmaktadır. Temelini çocuğa göreliğin oluşturduğu bu eserlerin arasında en yaygın olarak kullanılan kaynaklar okuma kitaplarıdır. Bu kitaplarla çocuklara okuma alışkanlığı kazandırma, onların estetik yönlerini geliştirme, çocukların içinde buldukları toplumun değerlerini öğrenirken dünya edebiyatına ait eserlerle de evrensel değerleri öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

1.ESERLER

1.1. BEYAZ YELE

1.1.1. Olay Örgüsü

Beyaz Yele, soylu bir atın taydır. Annesi Rita, insanlar tarafından zorla yakalanıp hapsedilmiştir. Bu yüzden Beyaz Yele insanlardan nefret etmekte, Folko adındaki küçük bir çocuk dışında hiç kimsenin yanına yaklaşmamaktadır. Zamanla Folko ve Beyaz Yele iki yakın arkadaş olurlar. Beyaz Yele'nin peşindeki at hırsızları, onları rahat bırakmazlar, buldukları her fırsatta Beyaz Yele'yi yakalamaya çalışırlar. Yine bir gün at hırsızları, Beyaz Yele'nin peşine düşerler. Beyaz Yele'yi yakalayamayacaklarını anlayan hırsızlar, atın etrafını ateşe verip onu bu ateş çemberinin içinde bırakırlar. Arkadaşının yandığını gören Folko, hiç düşünmeden ateşin içine atlar. Beyaz Yele'yi ateşten çıkarır, ama Beyaz Yele'nin peşindeki hırsızlardan kurtulamazlar. Folko ve Beyaz Yele, at hırsızlarından kaçarken önlerine nehir çıkar. Arkalarında at hırsızları olduğu için geri dönemezler. Bir süre ne yapacağına karar veremeyen Beyaz Yele, üzerindeki Folko ile birlikte kendini nehrin sularına bırakır. İkisi birlikte nehrin sularında kaybolurlar.

1.1.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.1.2.1. Folko

Folko, balıkçı dedesi Osebyo ile birlikte yaşayan “on iki yaşına göre gösterişli, güçlü kuvvetli bir çocuk”tur (Guillot, 2013: 7). Folko, dedesi gibi balıkçı olmayı istemez. “Büyüyünce boğalara ve at sürülerine seyislik” (Guillot, 2013: 8) etmeyi, atlarla dolu bir çiftliğinin olmasını hayal eder.

1.1.2.2. Beyaz Yele

Yelesinden kuyruğuna kadar uzanan lekesiz kar beyazı tüyleri olan “muhteşem bir tay”dır (Guillot, 2013: 10). Adadaki tayların lideri olan Beyaz Yele “kani kaynayan, öfkesi kabardı mı gözü dünyayı görmeyen zorlu bir at”tır (Guillot, 2013: 38).

1.1.2.3. Antonyo

Antonyo, büyük bir at çiftliğinde seyislik yapmaktadır. Atları çok sevdiği için atlardan ayıramaz ve “atlarla dip dibe ahırdaki samanlarda yatar” (Guillot, 2013: 28). İlerlemiş yaşına rağmen işini severek yapmaktadır. Bulunduğu yörede atları Antonyo kadar iyi tanıyan kimse yoktur. “İhtiyar seyis bütün ömrünü o yörenin atlarıyla geçirmiş”tir (Guillot, 2013: 38).

1.1.2.4. Rita

“Şişkin göğsüyle gösterişli, tıpkı tay gibi kar beyazı bir kısrağ” (Guillot, 2013: 12) olan Rita, haradaki en güzel attır. Seyisler çok güçlü ve cesur bir at olan Rita’yı “aslan yürekli kısrağ” (Guillot, 2013: 21) diye adlandırmaktadırlar.

1.1.2.5. Ösebyo

Ösebyo, ilerlemiş yaşına rağmen torunlarına bakabilmek için çok çalışan ve “altın gibi bir kalbi” (Guillot, 2013: 65) olan bir balıkçıdır.

1.1.2.6. At Hırsızları

At Hırsızları, adada başıboş dolaşan atları zorla yakalayıp onları satan insanlardır.

1.1.2.7. Folko’nun Kardeşi

Ağabeyi Folko’nun anlattığı at hikâyelerini dinlemekten zevk alan meraklı bir çocuktur.

1.1.2.8. Patron

Büyük bir at çiftliğinin sahibi olan Patron, verdiği sözleri tutmayan bencil bir adamdır. Yanında çalışan işçileri onun “üçkâğıtçının teki” (Guillot, 2013: 68) olduğunu düşünürler.

1.1.2.9. Kara Prens

Kara Prens, adadaki atların lideri olan “Beyaz Yele’yle boy ölçüşebilecek tek rakip”tir (Guillot, 2013: 70). Genç ve güçlü bir at olan Kara Prens’in “kömür karası perçemi üçüncü bir göz gibi alının ortasına ışıl ışıl” (Guillot, 2013: 70) parlamaktadır.

Hikâyede “Cuzeppe, Pedro, Franki” figüran olarak kullanılmıştır.

1.1.3. Zaman

Eserde anlatılan olayların geçtiği zaman dilimi belirtilmemiştir.

1.1.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, ismi belirtilmeyen bir sahil kasabasında geçmektedir.

1.2. POLLYANNA

1.2.1.Olay Örgüsü

Pollyanna, küçük yaşta annesini ve babasını kaybetmiş bir kız çocuğudur. Pollyanna, kimsesiz kalınca Kadınlar Yardım Birliği Derneği, Pollyanna’nın bakımını üstlenir. Dernek, bir süre sonra Pollyanna’yı, hayattaki tek akrabası olan teyzesi Poolly’nin yanına gönderir. Poolly Teyze, kuralcı ve otoriter bir kadındır. Bu nedenle neşeli ve hareketli bir çocuk olan Pollyanna ile anlaşamaz. Ona karşı sert ve acımasız davranır. Pollyanna, teyzesinin bu davranışları karşısında karamsarlığa kapılmaz. Bulduğu her fırsatta teyzesini mutlu etmeye çalışır. Pollyanna, sadece Poolly Teyze’yi değil, kasabada mutsuz olan diğer insanları da mutlu etmek için elinden geleni yapar. Hastaları ziyaret eder, yoksullara yardım toplar, küsleri

barıştırır. Pollyanna, bütün bunları yaparken çok iyi bildiği bir oyundan faydalanır. Bu oyun “mutluluk oyunu” dur. Mutluluk oyunu, üzücü olaylar karşısında bile mutlu olmayı gerektiren bir oyundur. Pollyanna, kasabada mutsuz olan insanlara bu oyunu öğretir. İnsanlar, mutluluk oyunu sayesinde sahip oldukları ile yetinerek hâllerinden şikâyetçi olmayı bırakırlar. Pollyanna’nın sevgi dolu hâlleri, onu tanıyan herkesin üzerinde olumlu izler bırakır. Acımasız ve sert bir kadın olan Poolly Teyze, Pollyanna sayesinde merhametli ve sevgi dolu bir kadına dönüşür. Bir gün Pollyanna bir trafik kazası geçirir. Kaza nedeniyle ayakları tutmaz ve sakat kalır. Pollyanna, sakat kalmasına rağmen umudunu ve inancını yitirmez. Teyzesi ve kasabadaki diğer insanların desteğiyle yeniden yürümeyi başarır.

1.2.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.2.2.1. Pollyanna

Pollyanna, on bir yaşında “meraklı, çilli, küçük bir yüz”ü (Porter, 2013: 12) olan iri mavi gözlü, narin bir kızdır. Neşeli, samimi ve yardımsever bir çocuk olan Pollyanna, anne ve babasını küçük yaşta kaybeder. Yaşadığı üzücü olaylara rağmen hayatın güzel taraflarını görür. Pollyanna’nın sevgi dolu bir kalbi vardır. Bu nedenle Pollyanna’yı tanıyan herkes onu çok sevmektedir.

1.2.2.2. Bayan Poolly

Bayan Poolly kırk yaşında “son derece katı, gülümsemeyi aklına bile getirmeyen asık suratlı bir kadın”dır (Porter, 2013: 2). Yalnız yaşamayı seven Bayan Poolly, hiç kimsenin hayatına müdahale etmesine izin vermez. Yaşadığı kasabanın en varlıklı insanlarından biri olmasına rağmen onun için zenginliğin hiçbir önemi yoktur.

1.2.2.3. Nancy

Bayan Poolly’nin konağında çalışan bir hizmetçidir. Nancy, yaşadığı hayattan memnun değildir, hâlimden sürekli şikâyet eder.

1.2.2.4. Jennie

Pollyanna'nın annesidir. Çok merhametli ve yardımsever bir kadın olan Jennie'yi tanıyanlar onun "cennetten gelen bir melek" (Porter, 2013:7) olduğunu düşünürler. Jennie, yakalandığı bir hastalık yüzünden genç yaşta ölür.

1.2.2.5. Tom

Tom, uzun zamandır Bayan Polly'nin konağında çalışan bir bahçivandır.

1.2.2.6. Jimmy Bean

Jimmy Bean, on bir yaşında, kimsesiz bir çocuktur. Öksüzler Yurdu'nda kalacak yer bulamadığı için sokakta yaşamaktadır.

1.2.2.7. Bayan Snow

Bayan Snow, hiçbir şeyden mutlu olmayan, hayattan sürekli şikâyet eden kırk yaşında engelli bir kadındır. Yürüme engelli oluşu onu aksi ve hırçın biri hâline getirmiştir.

1.2.2.8. Bay Pendleton

Bay Pendleton, çevresindekiler tarafından "aksi, lanet, sevmeyen, sevilmeyen bir adam" (Porter, 2013: 131) olarak tanınmaktadır.

1.2.2.9. Dr. Chilton

Eserde Dr. Chilton hakkında şu bilgiye yer verilmiştir:

"Doktor yalnız bir adamdı. Ne karısı ne de evi vardı, bir pansiyonda ofis olarak kullandığı yer dışında hiçbir şeyi yoktu. İşini çok seviyordu" (Porter, 2013:103).

Hikâyede "Bayan Jones, Rahip Paul Ford, Bayan Hunt, Milly Snow, Bayan Benton" figüran olarak kullanılmıştır.

1.2.3. Zaman

Eserde anlatılan olayların geçtiği zaman dilimi belirtilmemiştir.

1.2.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar Beldingsville Kasabası'nda geçmektedir.

1.3. SOL AYAĞIM

1.3.1. Olay Örgüsü

Christy Brown, beyin felci hastalığıyla dünyaya gelir. Çocukluğunun ilk yıllarında hastalığının farkında değildir. Büyüdükçe diğer insanlardan farklı olduğunu anlar. Bu durum onu çok üzmektedir. Üstelik ailesi ve yakınları onun sadece bedensel engelli değil, zihinsel engelli olduğunu da düşünmektedirler. Christy ise bütün çabalarına rağmen zihinsel engelli olmadığını ispatlayamaz. Çevresinde olup biteni çok iyi anlamasına rağmen tüm bunları anladığını gösteren herhangi bir tepkide bulunamaz. Bu durum, çevresindekilerin onu, bir bitkiye benzetmelerine neden olur. Christy'nin zihinsel engelli olmadığına inanan tek kişi, annesi Bayan Brown'dur. Bayan Brown, oğlunun zihinsel engelli olmadığını herkese kanıtlamak için oğluna okuma yazma öğretmeye çalışır. Christy, annesinin bu çabalarını boşa çıkarmaz. Bir gün sol ayak parmaklarının arasına aldığı küçük bir tebeşirle bir "A" harfi yazar. Bu "A" harfi, onun dünyayla bağlantısındaki ilk adım olmuştur. Annesi ve öğretmenlerinin desteğiyle okuma ve yazma öğrenen Christy, artık çevresindeki insanlarla iletişim kurabiliyordur. Buna rağmen içindeki yalnızlık hissinden kurtulamaz. İnsanların kendisini anlamadığını düşünmektedir. Kendini herkese anlatmak ister ve bunun için otobiyografisini yazar. "Sol Ayağım" adını verdiği otobiyografisinden bir bölüm, beyin felci hastaları yararına düzenlenmiş bir konserde okunur. "Sol Ayağım" dinleyiciler tarafından çok beğenilir. Christy, dinleyicilerin kendisini alkışladığını görünce çok mutlu olur. Böylece, kendisini bitkiye benzeten insanlara bitki olmadığını, üretebildiğini kanıtlar.

1.3.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.3.2.1. Christy Brown

"Christy Brown, 5 Haziran 1932'de, Ratunda Hastanesi'nde doğar" (Brown, 2006: 9). Yirmi iki çocuklu bir ailenin ortanca grubuna girmektedir. Doğuştan beyin

felci hastasıdır. Bu yüzden “konuşamıyor, hatta mırıldanamıyor, tek bir adım dahi atabilmek bir yana, destek olmaksızın” (Brown, 2006: 12) oturamıyordu. Yakınları onu bir bitkiye benzetirler. O ise kendini “tuhaf, yamuk, küçük biri” (Brown, 2006: 12) olarak tanıtır. Hastalığı onu çok hassas ve kırılgan biri hâline getirmiştir.

1.3.2.2. Bayan Brown

Yirmi iki çocuk dünyaya getiren fedakâr bir annedir. Hasta oğlu Christy için çok üzülmemektedir. Oğlunun hem annesi hem öğretmeni hem de en yakın arkadaşı olmuştur.

1.3.2.3. Baba Brown

Christy Brown'nun babasıdır. İnşaatlarda tuğla ustası olarak çalışmaktadır.

1.3.2.4. Tony

“Uzun boylu, soluk yüzlü, çok güçlü, çok çabuk sinirlenen, kıvrıkcık siyah saçlı, büyük elli, gülümsediğinde ve kahkaha attığında parıldayan bembeyaz dişleri olan” (Brown, 2006: 28) yakışıklı bir gençtir. Tony, Brown ailesinin en sinirli ve en yaramaz çocuğudur.

1.3.2.5. Katriana Delahunt

Hastaları ile yakından ilgilenen merhametli ve fedakâr bir hastabakıcıdır.

1.3.2.6. Doktor Warnants

Doktor Warnants “genç, uzun boylu, yakışıklı ” (Brown, 2006: 91) bir doktordur. Hastaları ile yakından ilgilenir, sakin ve rahat tavırları ile hastalarına güven verir.

1.3.2.7. Bayan Collis

Christy'nin doktoru olan Bayan Collis “ufak, zayıf, gri saçlı, güzel yüzlü” (Brown, 2006: 101) bir kadındır.

1.3.2.8. Jenny

Christy Brown'nun ilk aşkıdır.

Hikâyede “Jim, Mona, Peter, Lily, Paddy, Bay Gallagher, Sheila, Dorothy, Bernie, Francis, Bay Guthrie, Peder Mullane, Henry” figüran olarak kullanılmıştır.

1.3.3. Zaman

Eserde anlatılan olayların başlangıç tarihi 5 Haziran 1932 yılı olarak belirtilmiştir.

1.3.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar Dublin ve Londra'da geçmektedir.

1.4. İNCİ

1.4.1. Olay Örgüsü

Kino, deniz kıyısındaki barakalarda yaşayan yoksul bir balıkçıdır. Karısı Juanna ve oğlu Coyotito ile birlikte huzurlu bir yaşam sürmektedir. Bir gün oğlu Coyotito'yu akrep sokar. Kino, bebeğini kurtarmak için doktora götürür. Doktor, fakir oldukları için Coyotito'yu tedavi etmez. Üstelik Kino ve ailesini Kızılderili oldukları için aşağılar. Bu aşağılanma Kino'nun gururunu incitmiştir. Kino, evine döner ve inci avına çıkar. Kıydan açıldıktan sonra denize dalar. Denizde inci aramaya başlayan Kino, o güne kadar kimsenin bulamadığı büyüklükte bir inci bulur ve bu incinin hayatlarını değiştireceğini düşünerek evine döner. Kino ve Juanna, inciyi çocuklarının geleceğini kurtarmak için satma planları yapmaya başlarlar. Ama şehirdeki inci avcıları onları rahat bırakmazlar. Bebeği tedavi etmeyen doktor, inciyi duyunca Kino'nun evine gelir. Bebek Coyotito'yu tedavi etmek bahanesi ile Kino'nun inciyi sakladığı yeri öğrenir. Doktorun adamları, gece yarısı Kino'ya saldırıp evini yakarlar. Bu olay üzerine Kino ve Juanna evlerinin güvenli bir yer olmaktan çıktığını anlarlar. Evlerini terk edip, kimselerin kendilerini bulamayacağı bir yere gitmek için yola çıkarlar. İnci avcıları da onları takip ederler. Kino, peşlerindeki inci avcılarından kurtulmak için onlara ateş açar. İnci avcıları, Kino'nun açtığı ateşe karşılık verirler. İnci avcılarında birinin silahından çıkan

kurşun bebek Coyotito'ya isabet eder. Bebek Coyotito orada ölür. Kino ve Juanna perişan bir hâlde evlerine dönerler. Kino, kendisine ve ailesine sadece uğursuzluk getirdiğine inandığı inciye denize atarak ondan kurtulur. Kino ve ailesinin bu hikâyesi yöre insanını çok etkiler. Hikâye nesilden nesile anlatılır.

1.4.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.4.2.1. Kino

Kino, sahildeki saz evlerde yaşayan yoksul bir balıkçıdır. Kızılderili olduğu için insanlar tarafından aşağılanmaktadır. Bu nedenle Kino, karısı Juanna ve oğlu Coyotito ile birlikte insanlardan uzak, kendi hâlinde bir yaşam sürer.

1.4.2.2. Juanna

Juanna, Kino'nun karısıdır.

1.4.2.3. Coyotito

Kino ve Juanna'nın oğullarıdır.

1.4.2.4. Doktor

Para için her türlü kötülüğü yapabilecek tehlikeli bir doktordur. Fakir insanları küçümser, onlarla alay eder. Parası olmayan hastaları tedavi etmez.

1.4.2.5. İnci

Bir martı yumurtası büyüklüğünde olan "dünyanın biricik incisi"dir (Steinbeck, 2012: 45).

Hikâyede "Juan Tomas, Apolonia, Balıkçılar, Kasabalılar, İnci Avcıları" figüran olarak kullanılmıştır.

1.4.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.4.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, La Paz ve Salinas'ta geçmektedir.

1.5. YAŞLI ADAM ve DENİZ

1.5.1. Olay Örgüsü

İhtiyar balıkçı Santiago, uzun zamandır okyanusun en büyük balığını yakalamaya çalışmaktadır. Onun bu balığı yakalayabileceğine inanan tek kişi, yanında çırak olarak çalışmış küçük bir çocuk olan Manolin'dir. İhtiyar balıkçıyla beraber çalışan Manolin, ihtiyar balıkçı seksen dört gündür bir tane bile balık yakalayamayınca ailesi tarafından başka bir balıkçının yanına çırak olarak verilir. Başka bir yerde çalışmaya başlayan Manolin, ihtiyar balıkçıyı hiç yalnız bırakmaz. Manolin ve ihtiyar balıkçı, avlandıkları bölgedeki en büyük balığı yakalayacakları günün hayalini kurarlar. Bir gün ihtiyar balıkçı, balık tutmak için denize açılır. Beş gün süren çabalarının sonunda yıllardır yakalamaya çalıştığı büyük balığı yakalar. Balığı sahile götürmek için tekneye bağlar. Ama okyanustaki köpek balıkları, teknedeki balığın kokusunu almıştır. Köpek balıkları, teknedeki balığa saldırıp balığı yerler. Köpek balıklarının saldırısına uğrayan balıktan geriye sadece iskelet kalır. İhtiyar balıkçı, teknesindeki balık iskeleti ile birlikte sahile ulaşır. Bitkin bir halde olduğu için kendinden geçer ve derin bir uykuya dalar. İhtiyar balıkçı, kendine geldiğinde Manolin'i başında görür. Manolin'le tek kelime konuşmadan tekrar uykuya dalar. Manolin, ihtiyar balıkçıyla konuşabilse ona, sahildeki herkesin onun yakaladığı büyük balık hakkında konuştuğunu söyleyecektir.

1.5.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.5.2.1. İhtiyar Balıkçı Santiago

İhtiyar balıkçı Santiago "Gulf Stream'de küçük teknesiyle yalnız başına avlanan yaşlı bir adam" dır. (Hemingway, 2014: 5). Dünyadaki birçok ülkeyi

dolaşmış, insanlar ve şehirler tanıma fırsatı bulmuştur. Yaşlanınca bir sahil kasabasına yerleşmiştir. Güneş yanığı yüzü, yılların yorgunluğuyla kırış kırış olmuş alnı ve “yenilmemişlerin neşesiyle ışıltılı bakan deniz rengi gözleri” vardır (Hemingway, 2014: 6). İlerlemiş yaşına rağmen gücü kuvveti yerindedir.

1.5.2.2. Manolin

İhtiyar Balıkçı Santiago'nun yanında çalışan becerikli bir balıkçı çırağıdır. Ustası aylar boyunca hiç balık yakalayamayınca ailesi onu, başka bir balıkçının yanına çirak olarak vermiştir.

1.5.2.3. Büyük Balık

Yaklaşık yedi yüz kilo ağırlığında olan okyanusun en büyük balığıdır.

Hikâyede “balıkçılar, köpek balıkları” figüran olarak kullanılmıştır.

1.5.3.Zaman

Hikâyede herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.5.4. Mekân

Hikâyede anlatılan olaylar Gulf Stream kıyısındaki bir balıkçı kasabasında geçmektedir.

1.6. ŞAMATALI KÖY

1.6.1. Olay Örgüsü

Şamatalı Köy, şehir merkezinin uzağında bulunan ve üç haneden oluşan yerleşim yerinin adıdır. Şamatalı Köy sakinleri, bu üç hanede yaşayan insanlardan oluşmaktadır. Bu köyde altı çocuk yaşamaktadır. Şamatalı Köy, bu altı çocuk için çok eğlenceli bir yerdir. Başka arkadaşları olmayan bu çocuklar, kendi aralarında oyunlar oynayıp vakit geçirmektedirler. Çocuklar köye çok uzak olan okula birlikte gidip gelirler. Okulların kapanmasıyla birlikte yaz tatiline giren çocuklar, tatilde hem eğlenmekte hem de çiftlik işlerinde çalışıp harçlıklarını kazanmaktadırlar.

Şamatalı Köy'ün neşeli çocukları, küçük köylerinde mutlu ve güzel bir yaşam sürerler.

1.6.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.6.2.1. Lisa

Eserde, Lisa hakkında şu bilgiye yer verilmiştir :

“Adım Lisa. Adımdan da anlaşılacağı gibi ben bir kız çocuğuyum. Yedi yaşındayım. Ama yakında sekizime basacağım” (Lindgren, 2013: 5).

1.6.2.2. Losse ve Bosse

Eserde, Losse ve Bosse hakkında şu bilgiye yer verilmiştir :

“Losse ve Bosse adında iki erkek kardeşim var. Losse dokuz, Bosse de sekiz yaşında. Losse çok güçlü bir çocuk”(Lindgren, 2013: 5).

1.6.2.3. Britta ve Anna

Eserde, Britta ve Anna hakkında şu bilgiye yer verilmiştir :

“Kuzey Çiftliği'ndeki evde kız çocukları var. İki tane. Onların kız olması ne büyük şans! Adları Britta ve Anna. Britta dokuz yaşında, Anna benimle yaşıt” (Lindgren, 2013:6).

1.6.2.4. Şamatalı Köy

Eserde, Şamatalı Köy hakkında şu bilgiye yer verilmiştir :

“Köyümüzün adı Şamatalı Köy. Çok küçük bir köy, yalnızca üç tane çiftlik evi var. Kuzey Çiftliği, Orta Çiftlik ve Güney Çiftliği” (Lindgren, 2013: 7).

1.6.2.5. Kristin Teyze

Eserde Kristin Teyze hakkında şu bilgiye yer verilmiştir :

“Kristin Teyze babaanneme benzeyen yaşlı bir kadındı. Ve çok iyi kalpliydi” (Lindgren, 2013: 36).

1.6.2.6. Murre

Şamatalı Köy’de yaşayan kedidir.

1.6.2.7. Suipp

Şamatalı Köy’de yaşayan köpektir.

1.6.2.8. Snäll

Eserde Snäll adlı kahraman hakkında şu bilgiye yer verilmiştir :

“Snäll adında bir ayakkabı tamircisi var. ‘Snäll’ iyi demek ama o iyi kalpli değil, hem de hiç. Defalarca söz vermesine rağmen ayakkabılarımızı asla söz verdiği günde tamir etmez” (Lindgren, 2013: 41).

Hikâyede “Bella,Frida Hala, Sessan, Malkolm, öğretmen, dede,” figüran olarak kullanılmıştır.

1.6.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.6.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar Şamatalı Köy’de geçmektedir.

1.7. ÖLÜMSÜZ AİLE

1.7.1. Olay Örgüsü

Tuck Ailesi, Treegap kasabasında yaşamaktadır. Anne Mae, Baba Angus, oğulları Miles ve Jesse’den oluşan bu ailenin bir sırrı vardır. Seksen yedi yıl önce ormandaki sihirli bir pınardan içtikleri su, aileyi büyülemiş ve onları ölümsüz yapmıştır. Yıllar geçmesine rağmen ailenin tüm üyeleri suyu içtikleri yaşta kalmış ve hiç yaşlanmamışlardır. Büyülü suyun etkisiyle yıllar geçse de hiç

yaşlanmayacaklardır. Tuck ailesi, insanlardan uzak ormanın içindeki gizli evlerinde yaşarlar. İnsanların kendilerini tanımalarını istemezler; çünkü sırlarının ortaya çıkmasından korkarlar. Tuck ailesinin herkesten sakladığı bu sırrı, Winnie adındaki küçük bir kız çocuğu öğrenir. Akıllı bir çocuk olan Winnie, ailenin bu sırrını saklaması gerektiğini anlar. Tuck ailesi üyeleri ve Winnie çok iyi arkadaş olurlar. Birlikte eğlenip güzel vakit geçirirler. Bir gün Winnie'yi takip eden yabancı bir adam, Tuck ailesinin sırrını öğrenir. Yabancı adam, büyülu suyun yerini söylemeleri için onları tehdit eder. Yabancı adamın kendilerini rahat bırakmayacağını anlayan Tuck ailesi, Treegap kasabasını terk etmek zorunda kalır. Arkalarında hayatlarındaki tek dostları olan Winnie'yi bırakarak başka bir kasabaya göç ederler. Yıllar sonra Tuck ailesinin yolu yeniden Treegap'a düşer. Yaşadıkları o kasabadan eser kalmamıştır. Ölümsüzlük suyunun olduğu orman yok olmuş, her yer yeni evlerle, yeni dükkânlarla dolmuştur. Mezarlıkta dostları Winnie'nin ismini görürler. Çok duyulanan Tuck ailesi üyeleri, Winnie'nin ölümsüzlük suyundan içmediğini anlarlar.

1.7.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.7.2.1. Mae Tuck

Mae Tuck, iyi yürekli “duygulu, yuvarlak bir yüzü ve sakın kahverengi gözleriyle tostoparlak bir kadın”dır (Babbitt, 2013: 6).

1.7.2.2. Angus Tuck

Angus Tuck, hüzünlü bir yüzü, yumuşak bakışları olan güvenilir ve iyi yürekli bir adamdır.

1.7.2.3. Jesse Tuck

Tuck ailesinin küçük oğludur. Zayıf, esmer tenli, kahverengi saçlı yakışıklı bir çocuktur. Kendinden emin ve rahat biri olan Jesse, hiçbir işte sürekli çalışamaz, sürekli iş değiştirir.

1.7.2.4. Miles

Tuck ailesinin büyük oğludur. Marangozluk yaparak ailesinin geçimine katkıda bulunur. Evli ve iki çocuk babasıdır. Miles'in eşi, çocuklarını da alıp onu terk etmiştir.

1.7.2.5. Winnie

Treemap kasabasında oldukça tanınmış zengin bir ailenin kızıdır. Anne ve babası titiz ve otoriter insanlardır. Winnie, ailesinin baskılarından sıkılmıştır. Kuralların olmadığı, maceralarla dolu bir hayatta yaşamak istemektedir.

1.7.2.6. Sarı Takım Elbiseli Adam

Ölümsüz olmanın yollarını arayan gizemli bir adamdır.

Hikâyede "Foster Ailesi, Şerif, Kurbağa" figüran olarak kullanılmıştır.

1.7.3. Zaman

Eserde anlatılan olaylar, 1880-1950 yılları arasında gerçekleşmiştir.

1.7.4.Mekân

Eserde anlatılan olaylar Treemap Kasabası'nda geçmektedir.

1.8. İNSAN NE İLE YAŞAR

"İnsan Ne İle Yaşar" adlı eser, beş hikâyeden oluşmaktadır. Bu hikâyelerin olay örgüsü ve şahıs kadrosu aşağıda açıklandığı gibidir.

1.8.1. İnsan Ne İle Yaşar

1.8.1.1. Olay Örgüsü

Tanrı, ölüm meleğini bir kadının canını alması için yeryüzüne gönderir. Ölüm meleği, kadının canını almaya gittiğinde kadının yeni doğan ikizlerini görür. Anneleri ölünce ikizlere bakacak kimsenin olmayacağını düşünüp kadının canını almadan Tanrı'nın yanına döner. Tanrı, kendisine itaatsizlik eden meleği ceza olarak

insan kılığında yeryüzüne gönderilir. Melek, yeryüzünde “ İnsan ne ile yaşar, İnsana verilmeyen nedir, insan içinde ne barındırır?” sorularına cevap bulduğu zaman cezası sona erecektir. Gidecek bir yeri olmayan melek, bir kilisenin yanına oturup beklemeye başlar. Hava çok soğuk olduğu için üşümüştür. Bu sırada yoldan geçen Simon adında yoksul bir ayakkabı tamircisi, meleğin hâline acır ve meleği evine götürür. Simon’un karısı Matroyna kocasının eve para getirmesini beklerken yanında garip bir adamla döndüğünü görünce Simon’a çok kızar. Matroyna, kocasının yanındaki adama dikkatle bakınca adamın hâline acır. Adama yiyecek ve giyecek bir şeyler verir. Melek, kendisine yardım eden Matroyna’nın yüzüne bakıp gülümser. Çünkü “İnsan ne ile yaşar?” sorusunun cevabını bulmuştur. Meleği donmaktan kurtarıp onu yaşatan Simon ve Matroyna’nın yüreğindeki sevgi olmuştur. Adının Michael olduğunu söyleyen melek, Simon’un yanında çırak olarak çalışmaya başlar. Michael, çok beceriklidir. Çok güzel ve sağlam ayakkabılar diker. Kısa sürede ünü bütün kasabada duyulur. Bir gün Simon ve Michael çalışırken yanlarına çok zengin bir adam gelir. Adam, yanında getirdiği deriyi onlara verir ve onlardan kendisine bir yıl dayanabilecek sağlamlıkta bir çizme dikmelerini ister. Michael, adamın verdiği deriyle bir çizme yerine bir terlik diker. Ertesi gün zengin adamın uşağı Simon’un yanına gelir. Efendisinin öldüğünü artık bir çizmeye değil de bir terliğe ihtiyaçları olduğunu söyler. Simon, Michael’ın diktiği terlikleri uşağa verir. Michael, zengin adam yanlarına geldiğinde adamın arkasındaki ölüm meleğini görmüştür. Bu yüzden adamın öleceğini anlayıp ona istediği çizmeyi değil de cenazesinde ihtiyaç duyacağı terliği dikmiştir. Michael böylelikle Tanrı’nın kendisinden bulmasını istediği “İnsana verilmeyen nedir?” sorusunun da cevabını bulmuş olur. İnsana geleceğini bilme hakkı verilmemiştir. Michael, Simon’un yanında çalışmaya devam ederken bir gün yanlarına bir kadın gelir. Kadın, yanındaki ikiz çocuklara ayakkabı diktirmek istemektedir. Michael, kadının yanındaki ikizleri görünce çocukların yıllar önce gördüğü ikizler olduğunu anlar. İkizlerin anneleri ölünce başka bir kadın onlara annelik yaparak onların hayatta kalmalarını sağlamıştır. Böylelikle Michael “İnsan içinde ne barındırır” sorusunun cevabını da bulmuştur. İnsan içinde merhamet barındırmaktadır. Kadın, ikizlere yüreğinde barındırdığı merhamet sayesinde bakmıştır. Sorularının cevabını bulan Michael,

Simon ve karısının yanına gelerek onlara bir melek olduğunu söyler. Michael'in cezası bitmiştir. Cezası bittiği için yeniden Tanrı'nın yanına döner.

1.8.1.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.8.1.2.1. Michael

Michael “temiz ve sağlıklı bir vücuda, biçimli el ve ayaklara, iyi ve nazık bir insanın yüzüne sahip ” (Tolstoy, 2013: 11) bir melektir. Tanrının emirlerini yerine getirmediği için Tanrı tarafından cezalandırıp yeryüzüne gönderilmiştir.

1.8.1.2.2. Simon

Simon, ailesiyle küçük bir kulübede yaşayan geçimini zanaatıyla sağlayan yoksul bir ayakkabı tamircisidir. Merhametli, iyi yürekli ve yardımsever biridir.

1.8.1.2.3. Matroyna

Matroyna, iyi yürekli ve merhametli bir kadındır.

1.8.1.3. Zaman

Hikâyede herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.8.1.4. Mekân

Hikâyede olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.8.2. Üç Soru

1.8.2.1. Olay Örgüsü

Kralın biri, hayatın anlamı olduğuna inandığı üç soruya cevap arar. Bu sorular: İnsan için en önemli zaman ne zamandır? İnsan için en önemli kişi kimdir? İnsan için en önemli iş ne olabilir? dir. Kral, bu soruların cevaplarını ülkesindeki âlimlere sorar. Âlimlerin verdiği cevaplardan hiçbirini beğenmez. Sorularına cevap bulmak için şehir dışında tek başına yaşayan bir bilginin yanına gider. Sorularını ona da sorar. Bilgin, kralın sorularına cevap vermez. Kral, bilginin yanında sorularının cevabını

beklerken yanlarına bir adam gelir. Adam yaralıdır. Kral, adamın yaralarını sarar, onu tedavi edip hayatını kurtarır. Yaralı adam, kralın düşmanı olduğunu, onu öldürmeye geldiğini söyler ve kraldan af diler. Kral, yaralı adamı affeder. Yaralı adam gittikten sonra kral, bilginden sorularına cevap vermesini ister. Bilgin, krala sorduğu soruların cevaplarını kendisinin bulduğunu söyler. Kralın yaralı adamı iyileştirmesi hayatındaki en önemli işidir. Hayatındaki en önemli zaman içinde bulunduğu an yani şimdidir. Hayatındaki en önemli kişi ise yanında bulunan kişidir.

1.8.2.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.8.2.2.1. Kral

Kral, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.8.2.2.2. Bilge

Eserde, Bilge hakkında şu bilgilere yer verilmiştir :

“Yalnız başına yaşayan ve kendini ibadete vermiş, bilgeliğiyle ünlü biri” (Tolstoy, 2013: 52).

Eserde “yaralı adam” figüran olarak kullanılmıştır.

1.8.2.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.8.2.4. Mekân

Eserde olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.8.3. İnsana Ne Kadar Toprak Lazım

1.8.3.1. Olay Örgüsü

Pahom, karısı ve çocuklarıyla beraber ırgatlık yaparak geçimini sağlayan bir köylüdür. Çalışmaktan çok yorulmuştur, zengin olup rahat etmek istemektedir. Bir

gün eline ekip biçebileceği kadar bir toprak parçası geçer. Toprağı ekip biçer, para kazanmaya başlar. Pahom, kazandığı parayla yetinmez. Daha büyük topraklara sahip olup daha çok para kazanmak ister. Kasabalarına gelen tüccarın birinden, bir Toprak Reisi'nin hediyeler karşılığında, isteyene istediği kadar toprak verdiğini duyar. Pahom, hemen hediyelerini hazırlar ve Toprak Reisi'nin yanına gider. Hediyeleri alan Toprak Reis'i, Pahom'a güneş doğmadan araziye çıkıp güneş batana dek istediği kadar toprak alabileceğini söyler. Yalnız bir şartı vardır: Pahom, istediği toprağı yürüyerek belirleyecek ve güneş batmadan başladığı yere geri dönecektir. Dönemezse aldığı topraklar onun olmayacaktır. Pahom sabah erkenden kalkar, yürüyebildiği yere kadar yürür. İsteddiği kadar toprak almıştır. Geri dönmeye karar verir, çünkü güneş batmak üzeredir. Çok yorulan Pahom'un hiç gücü kalmamıştır. Son anda başladığı noktaya geri dönmeyi başarır. Toprak Reis'i aldığı bütün toprakları ona verdiğini açıklar. Ama Pahom, kendini çok zorladığı için ağzından kan gelir ve orada ölür. Pahom'un uşağı bir metre seksen santim uzunluğunda bir mezar kazar ve Pahom'u oraya gömer. Hektarlarca toprağı olan Pahom, bir metre seksen santim uzunluğundaki bu yere sığmıştır.

1.8.3.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.8.3.2.1. Pahom

Çok zengin olmak isteyen bir köylüdür

1.8.3.2.2. Toprak Reisi

Çok zengin bir toprak ağasıdır.

1.8.3.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.8.3.4. Mekân

Eserde anlatılan olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.8.4. Tanrı Gerçeği Bilir, Ama

1.8.4.1. Olay Örgüsü

Aksyonof, bir tüccarı öldürmekle suçlanıp hapse atılır. İftiraya uğrayan Aksyonof, ne kadar uğraşırsa uğraşsın suçsuz olduğunu kanıtlayamaz. Hapisten çıkamayacağını anlayınca hapisanede çalışarak para kazanmaya başlar. Aksyonof, çizme yapıp satar, kazandığı parayla da kitap alır. Böylece okuyup kendini geliştirir. Aksyonof, hapisanede herkesin sevdiği, güvendiği biri hâline gelir. Aradan yirmi altı yıl geçer. Bir gün koğuşlarına Makar isminde bir adam gelir. Bu adam, yıllar önce tüccarı öldürüp suçu Aksyonof'un üzerine atan adamdır. Aksyonof, intikamını almak için Makar'ı öldürmeyi düşünür; ama daha sonra vazgeçer. Bir gün Aksyonof, Makar'ın hapisaneden kaçmak için tünel kazdığını görür. Aksyonof, Makar'ı şikâyet etse, Makar, hapisaneden kaçmaya çalıştığı için idam edilecektir. Aksyonof, Makar'ı şikâyet etmez, çünkü onu affetmiştir. Bunun üzerine Makar, Aksyonof'a iftira attığı için pişman olur. Yıllar önceki cinayeti kendisinin işlediğini itiraf edip, Aksyonof'u hapisaneden kurtarmaya çalışır. Suçsuzluğu anlaşılan Aksyonof'un hapisaneden çıkarılmasına karar verilir. Ama Aksyonof bu habere sevinemez, çünkü özgürlüğüne kavuşmadan ölmüştür.

1.8.4.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.8.4.2.1. Aksyonof

Eserde, Aksyonof hakkında şu bilgilere yer verilmiştir :

“Aksyonof, yakışıklı, sarışın kıvrık saçlı, eğlenceli bir adam” (Tolstoy, 2013: 93).

1.8.4.2.2. Makar

Eserde, Makar hakkında şu bilgilere yer verilmiştir :

“Altmış yaşında, uzun boylu, güçlü kuvvetli, kısa kır sakallı biri ” (Tolstoy, 2013: 98).

1.8.4.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.8.4.4. Mekân

Eserde olaylar Viladimir kasabasında geçmektedir.

1.8.5. Tek Bir Kıvılcım Tüm Evi Yok Eder

1.8.5.1. Olay Örgüsü

İvan ve Gabriel iki yakın komşudur. Kendi hallerinde huzurlu bir yaşam sürerler. Günlerden bir gün, İvan'ın tavuğu Gabriel'in bahçesine yumurtlar ve yumurta ortadan yok olur. Yumurtayı bulamayan İvan, Gabriel'in yumurtayı çaldığını söyler. Böylece bir yumurta yüzünden İvan ve Gabriel arasında büyük bir kavga başlar. Kavga ailelerine de yansır. İvan ve Gabriel'in kavgası altı yıl sürer. Altı yıl boyunca kavgasız gürültüsüz tek bir günleri geçmez. İvan, Gabriel'i mahkemeye verir ve mahkeme sonunda Gabriel'e meydanda yirmi sopa vurulması kararlaştırılır. Bunun üzerine Gabriel çok öfkelenir ve İvan'ın evini ateşe verir. İvan'ın evi ile birlikte Gabriel'in evi ve köydeki evlerin büyük bir kısmı yanar. İnsanlar canlarını zor kurtarırlar. İvan yangını görünce olayların bir inat uğruna bu kadar büyüdüğünü anlar ve yaptıklarından pişman olur. Yangını Gabriel'in çıkardığını kimseye söylemez. İvan ve Gabriel barışırlar. Evlerini yeniden yan yana yaparlar ve huzurlu bir hayata başlarlar.

1.8.5.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.8.5.2.1. İvan

Eserde, İvan hakkında şu bilgilere yer verilmiştir :

“Bir zamanlar köyün birinde İvan Stcherbakof adında bir köylü yaşıyordu. Hali vakti yerindeydi. Hayatının en güzel çağındaydı. Köyün en çalışkan adamıydı ve üç oğlunun üçünün de elinden iş geliyordu” (Tolstoy, 2013: 107).

1.8.5.2.2. Gabriel

Gabriel, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.8.5.2.3. İhtiyar Baba

İhtiyar Baba, eserin kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

Hikâyede “kadınlar, köylüler, çocuklar” figüran olarak kullanılmıştır.

1.8.5.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.8.5.4. Mekân

Eserde olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.9. MUTLU PRENS

“Mutlu Prens” adlı eser beş hikâyeden oluşmaktadır. Bu hikâyelerin olay örgüsü ve şahıs kadrosu aşağıdaki sıralandığı gibidir

1.9.1. Mutlu Prens

1.9.1.1.Olay Örgüsü

Şehrin en güzel yerinde “Mutlu Prens” adı verilen bir heykel bulunmaktadır. Bu heykel, Kaygısızlık Sarayı’nda çok mutlu bir yaşam sürmüş olan bir prens aittir. Saray yetkilileri, Mutlu Prens ölünce heykelini yapmışlardır. Mutlu Prens’in heykeli şehrin sembolü olmuştur. Şehre uğrayan herkes heykeli de ziyaret etmektedir. Bir gün sıcak ülkelere göç hazırlığında olan bir kırlangıcın yolu Mutlu Prens’in ülkesine düşer. Kırlangıç, şehri dolaşırken Mutlu Prens heykeline rastlar ve heykelin ağladığını görür. Mutlu Prens’in heykeli ile konuşan Kırlangıç, onun hiç mutlu olmadığını anlar. Çünkü heykel bulunduğu yerden şehirdeki acı çeken insanları görmektedir. İnsanlar, yoksulluk ve sefalet içinde yaşamaya çalışmaktadırlar. Bu

durum Mutlu Prens'i çok üzmektedir. Kırlangıç, Mutlu Prens'i çok sevdiği için ve ona yardım etmeye karar verir. Mutlu Prens üzerindeki bütün değerli taşları Kırlangıç'a vererek bunları yoksul insanlara dağıtmasını söyler. Kırlangıç, onun bu isteğini reddetmez. Mutlu Prens'in üzerinde ne kadar kıymetli taş varsa hepsini yoksul insanlara dağıtır. Kırlangıç, Mutlu Prens'in isteklerini yerine getirirken hastalanıp ölür. Mutlu Prens, arkadaşının ölümüne çok üzülür. Bir gün şehri dolaşan Meclis Üyeleri, Mutlu Prens heykelini görürler. Üzerindeki altınları, elmasları kaybeden heykelin bir dilenciden farkı kalmadığını söyleyen Şehir Meclis Üyeleri, Mutlu Prens'in heykelini eritilmesini isterler. Bunun üzerine Mutlu Prens'in heykeli eritilir ama heykeldeki bir parça erimez. Bu, Mutlu Prens'in kalbidir. Tanrı, meleklerinden dünyadaki en değerli iki şeyi yanına getirmelerini ister. Melekler, Mutlu Prens'in erimeyen kalbiyle kırlangıcın ölüsünü Tanrı'ya götürürler. Böylece Tanrı'nın katında o şehirdeki en kıymetli iki şey, Mutlu Prens'in kalbi ve kırlangıcın ölüsü olur.

1.9.1.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.9.1.2.1. Mutlu Prens

“Üzüntünün girmesine izin verilmeyen Kaygısızlık Sarayı'nda yaşayan bir prens”tir (Wilde, 2012:4). Ölünce şehrin meydanına baştan aşağı ince altın varaklarla kaplı bir heykeli yapılmıştır. İnsanlar ona, hayattayken çok mutlu bir yaşam sürdürdüğü için “Mutlu Prens” adını vermişlerdir.

1.9.1.2.1. Kırlangıç

Kırlangıç, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

Hikâyede ‘yoksul kadın, hasta çocuk, Belediye Başkanı, Şehir Meclis Üyeleri, Tanrı, Melekler, Kibritçi Kız’ figüran olarak kullanılmıştır.

1.9.1.3. Zaman

Hikâyede herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.9.1.4. Mekân

Hikâyede olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.9.2. Harika Fişek

1.9.2.1. Olay Örgüsü

Kral'ın oğlunun düğün töreni için havai fişek gösteri yapılacaktır. Havai fişekler içinde bir tanesi kendisinin “Harika Fişek” olduğunu iddia eder. Harika Fişek, yıldızlardan bile parlak olacağını söyleyip sürekli kendini övmektedir. Gösteri esnasında saray görevlileri Harika Fişek'in patlamayacağını düşünüp onu bir kenara atarlar. Harika Fişek ise kendisini özel olarak ayırdıklarını, en son patlatacaklarını düşünür. Küçük bir çocuk Harika Fişek'i alıp ateşe atar. Harika Fişek patlamadan söner. Bu hâlinde bile kendini övmekte, en iyi havai fişeğin kendisi olduğunu söylemektedir.

1.9.2.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.9.2.2.1. Harika Fişek

Kendini beğenmiş, bencil ve şımarık bir maytapdır.

Hikâyede “Kral, Prens, Prenses, Saray Fişekçisi, Saray Erkânı, maytaplar” figüran olarak kullanılmıştır.

1.9.2.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.9.2.4. Mekân

Eserde, olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.9.3. Bencil Dev

1.9.3.1. Olay Örgüsü

Dev, yıllar önce evini terk edip uzak şehirlere gitmiştir. Dev'in yokluğunu fırsat bilen çocuklar, devin bahçesini oyun parkına çevirirler. Her gün devin bahçesine gelip devin meyvelerinden yerler. Çocuklar, bahçede şarkılar söyleyip oyunlar oynarlar. Bahçe, çocukların neşeli seslerinden çok memnundur. Çocuklara güzel gözükebilmek için rengârenk çiçek açmış, her yere güzel kokular yaymıştır. Dev'in dönüşüyle çocukların mutlulukları gölgelenir. Dev, bahçesindeki çocukların hepsini kovar ve bahçenin kapılarını kilitlet. Artık hiç kimse devin bahçesine girememektedir. Çocukların kahkahalarını duymayan ağaçlar kurur, kuşlar bahçeyi terk eder. Dev'in bahçesinin eski güzelliğinden eser kalmamıştır. Bu duruma çok üzülen Dev, hata yaptığını anlar. Bahçenin kapılarındaki kilitleri açar ve çocukları bahçeye çağırır. Yeniden çocuk sesleriyle dolan bahçe, eski güzel hâline döner. Her yer rengârenk çiçeklerle, meyve ağaçlarıyla dolar. O günden sonra çocuklar ve Dev arasında çok güçlü bir sevgi bağı oluşur. Dev, çocuklara hiç kızmaz. Onlarla oyunlar oynar. Bir gün çocuklar, bahçede hiç görmedikleri güzellikte bir ağaç görürler. Ağacın yanına yaklaştıklarında, Dev'in ağacın altında uzandığını fark ederler. Dev, bahçesini çocuklara bırakarak ölmüştür.

1.9.3.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.9.3.2.1. Dev

Bencilliği yüzünden hiç arkadaşı olmayan bir devdir.

Hikâyede “çocuklar, bahçe” figüran olarak kullanılmıştır.

1.9.3.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.9.3.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, Dev'in bahçesinde geçmektedir.

1.9.4. Bülbül ve Gl

1.9.4.1. Olay rgs

Prens, ülkede bir balo verecektir. Üniversitede okuyan bir ğrenci, sevdiği kızı baloda beraber dans etmeyi teklif eder. Genç kız, ğrenci'den kırmızı bir gl ister ve ğrenci kırmızı gl bulduğu takdirde dans teklifini kabul edeceğini söyler. Öğrenci umutsuzluğa kapılmıştır nk etrafında bir tek kırmızı gl yoktur. Bu sırada onu izleyen bir Bülbül, ğrenci'nin durumuna çok üzülür. Bütün şehirde ona verebileceği kırmızı bir gl arar ama bulamaz. Dalına konuğu bir Meşe Ağacı, Bülbül'e eğer kırmızı gl istiyorsa bunu kendi kanyla yapabileceğini söyler. Bülbül, kalbini ağacın dikenine dayayacaktır; bu sayede ağaçtan Bülbül'n kanı rengine bir gl çıkacaktır. Bülbül, bu teklifi kabul eder ve kalbini Meşe Ağacı'nın dikenine dayar. Diken, Bülbül'n yüreğine battığında, kırmızı gl ortaya çıkar. Bahçedeki ağaçlar, çiçekler sevinçle Bülbül'e gln oluştuğunu söyler, ama Bülbül onları duyamaz. Çünkü Bülbül lmştir. Sabah olduğunda ğrenci bahçedeki gl görür ve çok sevinir. Öğrenci, gl sevgilisine götürür. Fakat sevgilisi, kendisine mücevher veren başka biriyle dans edeceğini, Gl'n elbisesinin rengine uymadığını söyler. Öğrenci, Gl' öfkeyle sokağa fırlatarak evine döner.

1.9.4.2. şahıs ve Varlık Kadrosu

1.9.4.2.1. Bülbül

Bülbül, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.9.4.2.2. Öğrenci

Öğrenci, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.9.4.2.3. Kırmızı Gl

Eserde Kırmızı Gül hakkında şu bilgi verilmektedir:

“Ve Gülağacı’nın en yukarıdaki ince dalında harikulade bir gül açıldı, şarkı şarkıyı izlerken taçyaprakları da birbirini izledi. Solgundu önce Gül, nehrin üzerinde asılı olan sis gibiydi sabahın ayakları gibi solgun, şafağın kanatları gibi gümüşsüydü. Gümüş bir aynadaki bir gülün gölgesi gibi, bir su birikintisindeki gülün gölgesi gibi, öyleydi ağacın en tepesindeki dalda açan gül” (Wilde, 2012: 47).

1.9.4.2.4. Profesör’ün Kızı

Profesör’ün Kızı, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

Hikâyede “Meşe Ağacı, kuşlar, güller,” figüran olarak kullanılmıştır.

1.9.4.3. Zaman

Hikâyede herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.9.4.4. Mekân

Hikâyede olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.9.5. Vefalı Dost

1.9.5.1. Olay Örgüsü

Kasabanın birinde Hans adında dürüst bir adam yaşamaktadır. Hans’ın Hugh adında çok sevdiği bir arkadaşı vardır. Hugh, bencil bir adamdır ve arkadaşını kendi çıkarları için kullanmaktadır. Hugh çok saf olduğu için Hans’ın kendisini kullandığını anlamaz. Bir gün Hugh, Hans’a eski el arabasını vermeye karar verir ama el arabasını vermeden önce bir şartı vardır. Hans, Hugh’un kendisine yaptığı bu iyiliğe karşılık onun istediği her şeyi yapacaktır. Bu teklifi kabul eden Hans, Hugh’un istediği her şeyi yapmaya başlar. Hugh’un istekleri bitmek bilmez. Hans, arkadaşının isteklerini yerine getirmeye çalışırken ölür. Hugh, Hans’ın ölümüne üzülmez. İsteklerini yerine getiremeden öldüğü için arkadaşına kızar.

1.9.5.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.9.5.2.1. Hugh

Hugh bencil, kötü kalpli ve anlayışsız biridir.

1.9.5.2.2. Hans

Hans saf, iyi niyetli ve temiz kalpli biridir.

Hikâyede “Su Sıçanı, Ördek, Yeşil Keten Kuşu” figüran olarak kullanılmıştır.

1.9.5.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.9.5.4. Mekân

Eserde olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.10. UÇAN SINIF

1.10.1. Olay Örgüsü

Johann Sigismund Lisesi öğrencileri, Noel’de sergilemek için “Uçan Sınıf” adında beş perdeden oluşan bir tiyatro oyunu yazarlar. Öğrenciler, tiyatrolarını sahneleyemedi arkadaşlarından biri, rakip okulun öğrencileri tarafından kaçırlır. Öğrenciler, arkadaşlarını kurtarmak için rakip okulun öğrencileriyle duello yaparlar. Johann Sigismund Lisesi öğrencileri duelloyu kazanırlar. Arkadaşlarını kurtarmayı başaran öğrenciler, hazırladıkları tiyatroyu sunmak için son provalarını yapmaya başlarlar. Ama tiyatrodaki küçük bir kız rolünü canlandıracak olan arkadaşları Uhin bacağı kırılmıştır. Bunun üzerine öğrenciler, Uli’nin rolünü sekizinci sınıf öğrencilerinden birine vererek gösterilerini sunarlar. Öğretmenler, öğrencilerin gösterisini çok beğenirler. Öğrenciler, " Uçan Sınıf" adlı tiyatroyu oluştururken kendi sınıflarından esinlenmişlerdir. Bu sınıfın öğrencileri, okuldaki en haylaz ve yaramaz gençlerden oluşmaktadır. Yaramaz olmalarına rağmen sevimli ve temiz kalpli öğrenciler oldukları için öğretmenleri tarafından sevilirler. Öğrenciler, öğretmenleri

arasında en çok “Justus” adını verdikleri sınıf öğretmenlerini severler. Justus, öğrencilerine karşı anlayışlı ve hoş görülü bir öğretmendir. Öğrencilerin ne zaman yardıma ihtiyacı olsa Justus yardımlarına koşar. Öğrenciler, çok sevdikleri öğretmenlerine bir sürpriz yapmak isterler. Öğretmenleri Justus’un lisedeyken en yakın arkadaşı olan ama senelerdir görüşmediği Dr. Robert Uthofft’u bulurlar. Böylece iki eski arkadaşın birbirine kavuşmasını sağlarlar. Öğrenciler, Johann Sigismund Lisesi’ni bitirince hayallerindeki mesleğe ulaşmak için planları doğrultusunda yol alırlar.

1.10.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.10.2.1. Jonathan Trotz (Johnny)

Anne ve babası Johnny küçük bir çocukken onu terk etmiştir. Johnny, kendisini evlat edinen bir gemi kaptanı yardımı ile okumuştur. Johnny edebiyata çok meraklıdır. Şiir, öykü ve tiyatro türünde eserler yazar. Kitap okumayı çok seven Johnny, ileride yazar olmayı istemektedir.

1.10.2.2. Martin Thaler

Martin, kimseye boyun eğmeyen, haksızlığa tahammülü olmayan cesur bir çocuktur. Çalışkan, düzenli ve çok gururlu bir çocuk olan Martin “okula başladığı ilk günden beri sınıf birincisi”dir (Kästner, 2014: 53). Resim alanında çok yetenekli olan Martin, ileride ressam olmayı istemektedir.

1.10.2.3. Matz

Johann Sigismund Lisesi öğrencilerinden Matz “karnı her zaman aç olan, özellikle de her öğünden sonra yedikçe yiyesi gelen ve günün birinde boksör olmak isteyen” bir çocuktur (Kästner, 2014: 25).

1.10.2.4. Uli

Ufak tefek, sarışın bir çocuk olan Uli, Johann Sigmund Lisesi öğrencileri arasında en sessiz olandır. Arkadaşları Uli’nin bir korkak olduğunu düşünürler.

1.10.2.5. Sebastian

Johann Sigismund Lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerinden olan Sebastian çok zeki bir öğrencidir. Kimya bölümüne karşı özel bir ilgisi olan Sebastian, ileride bilim adamı olup atomları incelemek istemektedir.

1.10.2.6. Dr. Johann Bökh (Justus)

Johann Sigismund Lisesi'ndeki öğrencilerin en sevdiği öğretmendir. Anlayışlı, bilgili ve sevecen bir öğretmen olan Dr. Johann Bökh, öğrencileri ile arkadaş gibidir. Sorunları olan öğrencileri ile tek tek ilgilenir. Onlara maddi ve manevi yardımlarda bulunur. Öğrencileri, Dr. Johann Bökh'e "Justus" lakabını takmışlardır.

1.10.2.7. Prof. Kreuzkamm

Johann Sigismund Lisesi Almanca öğretmenidir. Öğrencilere göre "Bay Kreuzkamm tuhaf bir adamdır" (Kästner, 2014: 106). Öğrencileri, ciddi bir öğretmen olan Bay Kreuzkamm'ın güldüğünü hiç görmemişlerdir.

1.10.2.8. Sigara İçmez

Gerçek adı Robert Uthoff olan Sigara İçmez, mesleğini bırakmış bir doktordur. Eski bir vagona yaşayan Sigara İçmez, Johann Sigismund Lisesi öğrencileri ile yakın arkadaşır. Öğrenciler ona "Sigara İçmez" lakabını takmışlardır. Robert Uthoff, Sigara İçmez lakabının aksine sürekli sigara içmektedir.

1.10.2.9. Egerland

Rakip okulun çete lideridir.

Hikâyede "Wawerka, Theodor, Fıçıcık, Sebastian, Stöcker, Bay Thaler, Bayan Thaler," figüran olarak kullanılmıştır.

1.10.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.10.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, Johann Sigismund Lisesi adındaki yatılı bir okulda gerçekleşmektedir.

1.11. MOMO

1.11.1. Olay Örgüsü

Momo, sekiz yaşında bir kız çocuğudur. Eski zamanlardan kalma bir tiyatro harabesinde tek başına yaşar. Kimsesiz olduğu için şehir halkı Momo'ya sahip çıkmıştır. Herkesin çok sevdiği Momo'nun küçük büyük her yaştan arkadaşı vardır. Bu arkadaşları Momo'yu sürekli ziyaret ederek onu hiç yalnız bırakmazlar. Ama son zamanlarda Momo'nun ziyaretçileri azalmıştır. Arkadaşlarını merak eden Momo, onları ziyarete gider. Momo, arkadaşları ile konuşup sohbet etmek ister, ama arkadaşlarından hiçbiri ona vakit ayıramaz. Çünkü Momo'nun arkadaşları durup dinlenmeden çalışıyorlardır. Sürekli çalıştıkları için hiçbir şeye vakit ayıramaz hâle gelmişlerdir. Arkadaşlarının sürekli çalışmalarının nedenini araştıran Momo, bunun nedeninin Duman Adamlar olduğunu anlar. Duman Adamlar, Zaman Tasarrufu Şirketi çalışanlarıdır. Bu adamlar, insanların zamanlarını çalmaktadır. Bu nedenle insanların kendilerine, sevdiklerine ayıracak zamanları kalmaz. Momo, şehir halkını bu adamlardan nasıl kurtaracağına düşünürken Zaman Ustası Horo ile tanışır. Horo, zamanın insanların yüreğine dağıtılmasından sorumlu olan kişidir. Momo, Horo ve Horo'nun yardımcısı kaplumbağa Kossapia, Duman Adamlarla savaşırlar ve Duman Adamları yok etmeyi başarırlar. Şehir halkı, eski neşeli günlerine geri döner. Duman Adamlardan kurtulan şehir halkının arkadaşlarına, çocuklara ve Momo'ya ayıracak vakti vardır.

1.11.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.11.2.1. Momo

Momo, kıvrık siyah saçlı, siyah gözlü, zayıf bir kız çocuğudur. Üzerinde her zaman giydiği rengârenk, yamalı, bol bir erkek ceketi vardır. Kimsesiz bir çocuk olan Momo, anne ve babasının nerede olduğunu bilmemektedir. Küçük büyük her yaştan

arkadaşı olan Momo, herkesle çok iyi anlaşır. Momo'nun bir özelliği vardır: Onun gözlerinin içine bakan insanlar ona yalan söyleyemezler.

1.11.2.2. Çöpçü Beppo

Momo'nun en yakın arkadaşlarından biri olan Çöpçü Beppo, kısa boylu, hafif kambur, vücuduna oranla büyük bir kafası olan ihtiyar bir adamdır. Çöpçülük yaparak geçimini sağlar. Bu nedenle ona “Çöpçü Beppo” derler. Çöpçü Beppo, yaptığı işi en iyi şekilde ve severek yapar. Onu çok iyi tanımayan arkadaşları, “Çöpçü Beppo'nun aklının pek yerinde olmadığını söylerler. Bunun sebebi, sorulan sorulara karşılık vermeyip sadece gülümsemekle yetinmesi”dir (Ende, 2013: 40). Oysa Çöpçü Beppo çok zeki biridir.

1.11.2.3. Girolamo (Gigi)

Momo'nun en yakın arkadaşlarından biri olan Gigi “oldukça genç, dalgın bakışlı, konuşkan ve yakışıklı bir delikanlı”dır (Ende, 2013:44). Gezmeyi, eğlenmeyi çok seven Gigi “şakalar, taklitler yapar ve daima güler” (Ende, 2013:44). Turist rehberi olan Gigi'nin üslubu çok güzel, hitabeti çok güçlüdür. Anlattığı öykülerle herkesi kendine hayran bırakır.

1.11.2.4. Kassiopeia

Kassiopeia, geleceği yarım saat önceden görebilen bir kaplumbağadır. İnsanlarla konuşmak istediğinde kabuğunun üzerinde ışıklı yazılar çıkar. Bu sayede insanlarla iletişim kurar.

1.11.2.5. Hora Usta

Hora Usta, “gümüş gibi beyaz saçlı, ufak tefek ve yaşlı bir adam” dır (Ende, 2013:163). Zamanı insanların yüreklerine dağıtmakla görevli olan Hora Usta, Hiçbir Yer Evi denilen bir yerde yaşar.

1.11.2.6. Duman Adamlar

Duman Adamlar, insanları kandırıp onların zamanlarını çalan Zaman Tasarrufu Şirketi çalışanlarıdır. Hepsi aynı şekilde gri takım elbise giyerler ve hepsi ellerinde kurşun rengi evrak çantaları taşırlar. Duman Adamlar, tepkisiz, soğukkanlı ve anlayışsız insanlardır.

Hikâyede, ‘Nicola, Nino, Bay Fusi, Paolo, Liana, Bibikız’ figüran olarak kullanılmıştır.

1.11.3. Zaman

Hikâyede herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.11.4. Mekân

Hikâyede anlatılan olaylar, antik kent kalıntılarının olduğu bir şehirde ve Hiçbir Yerde Evi’nde geçmektedir.

1.12. 80 GÜNDE DEVRİ ÂLEM

1.12.1. Olay Örgüsü

Phileas Fogg, İngiliz sosyetesinin saygın ve seçkin beyefendilerinden biridir. Phileas Fogg, çevresindekiler tarafından düzenli, dakik ve titiz biri olarak tanınmaktadır. Hayatını saatlere göre ayarlayan Phileas Fogg, hiçbir yere geç kalmaz, hiçbir işini yarım yapmaz. Her gün düzenli olarak ‘‘Reform Club’’ denilen eğlence mekânına giderek oyun oynar. Bir gün yine Reform Club’te oyun oynarken arkadaşları ile dünyayı seksen günde dolaşabileceğine dair bir iddiaya girer. Phileas Fogg, yanına uşağını da alarak zaman kaybetmeden dünya turuna başlar. O, yolculuğuna başladığı sırada Londra’da bir banka soygunu olmuştur. Londra’nın önemli dedektiflerinden biri olan Dedektif Fix, banka soygununu Phileas Fogg’un yaptığını düşünmektedir. Phileas Fogg, yolculuğu boyunca kendisinin hırsız olduğunu düşünen Dedektif Fix’le uğraşmak zorunda kalır. Dedektif Fix, gittiği her yerde onu takip ederek yolculuğuna engel olmaya çalışır. Phileas Fogg, iddiayı kazanabilmek için çok detaylı bir plan hazırlamıştır. Bu nedenle Dedektif Fix

yüzünden kaybettiği zamanları telafi edebilir. Phileas Fogg, yolculuğu esnasında dünyanın değişik ülkelerini görür, yeni kültürler tanıma fırsatı bulur. Hindistan yolculuğu sırasında bir prensesle karşılaşır. Prensesin kocası ölmüştür. Kocasının kabilesi, kocası öldüğü için prensesin de ölmesi gerektiğine inanmaktadır. Phileas Fogg, prensesi kaçırmak onun hayatını kurtarır. Prenses de Phileas Fogg'la beraber dünya turuna katılır. Phileas Fogg, yolculuğunu zamanında tamamlamayı başararak iddiayı kazanır. Yolculuğu esnasında tanıştığı prensesle evlenerek mutlu bir yaşam sürer.

1.12.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.12.2.1. Phileas Fogg

Phileas Fogg, uzun boylu, sarı saçlı, yakışıklı biridir. İngiliz sosyetesinde saygın ve önemli bir yeri vardır. Arkadaşları onu dakik, düzenli, titiz ve yardımsever biri olarak tanımaktadır. Çok zengin olmasına rağmen servetinin kaynağının nereden geldiğini hiç kimse bilmemektedir.

1.12.2.3. Jean Passepartout

Passepartout, otuz yaşlarında, mavi gözlü “oldukça tombul yüzlü, geniş göğüslü, iri cüsseli, belirgin kasları olan ve gençliğinde yaptığı çalışmaların gözle görülür biçimde geliştirdiği Herkülvari” (Verne, 2013: 18) gücü olan bir uşaktır. Efendisine çok bağlı, iyi yürekli ve sevecen biridir.

1.12.2.3. Dedektif Fix

Fix, kendine çok güvenen, sabırsız bir dedektiftir.

1.12.2.4. Bayan Auda

Tarzından eğitimine kadar bir Avrupalıyı andıran Bayan Auda “İran soyundan, Bombay'ın zengin işadamlarından birinin güzelliğiyle ün salmış kıza”dır (Verne, 2013: 115). Bayan Auda, zorla yaşlı bir raca ile evlendirilmiştir.

Hikâyede “Andrew Stuart, John Sullivan, Samuel Fallentin, Thomas Flanagan, Gauthier Ralph, Hâkim Obadiah, Sir Francis Cromarty” figüran olarak kullanılmıştır.

1.12.3. Zaman

Eserde anlatılan olaylar, 2 Ekim 1872 tarihi ile 21 Aralık 1872 tarihleri arasında gerçekleşmiştir.

1.12.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar Londra, Paris, Suveyş Kanalı, Turin, Bombay, Mısır, Hindistan, Singapur, Hong Kong, Shangay Limanı, San Francisco, Liverpool, Aden’de geçmektedir.

1.13. HEİDİ

1.13.1. Olay Örgüsü

Heidi, küçük yaşta anne ve babasını kaybeden bir kız çocuğudur. Kimsesiz kalınca bakımını teyzesi üstlenir. Heidi dört yıl teyzesinin yanında kalır. Teyzesi çalışmak için Frankfurt’a gitmek zorunda kalınca Heidi’yi dedesi Alm-Oehi’nin yanına bırakır. Alm-Oehi herkesin kendisinden korktuğu aksi biridir. Heidi, sevimli tavırları ile dedesinin sevgisini kazanmayı başarır. Alm-Oehi, torunu Heidi’nin sayesinde merhametli ve güler yüzlü birine döner. Heidi ve dedesi birlikte çok güzel vakit geçirmektedirler. Bir gün Heidi’nin teyzesi geri döner. Heidi’yi yürüme engelli bir çocuk olan Klara’ya arkadaşlık yapması için Frankfurt’a götürür. Klara ve Heidi çok iyi anlaşır ama Heidi, büyük şehirde yaşamının zorluklarına alışamamıştır. Köyüne geri dönüp dedesiyle oyunlar oynayacağı, kırlarda gezip eğleneceği günlerin hayalini kurar. Heidi, dedesinin özlemine daha fazla dayanamaz ve hastalanır. Onu tedavi eden doktor, Heidi’nin bir an önce evine dönmesi gerektiğini söyler. Bu durumuna çok üzülen Klara ve ailesi, Heidi’yi evine gönderirler. Yeniden köyüne dönen Heidi çok mutlu olmuştur. Heidi köyüne döndükten sonra onu çok özleyen arkadaşı Klara, Heidi’yi ziyarete gider. Alp Dağları’nın temiz havası Klara’nın bünyesine çok iyi gelmiştir. Sağlığı yerine gelen Klara, Heidi’nin de yardımlarıyla yeniden yürümeye başlar. Klara, her yaz tatilinde Heidi’yi ziyarete geleceğine söz

vererek Frankfurt'a döner. Heidi ise köyünde dedesi ve sevdiği insanlarla beraber mutlu bir yaşam sürer.

1.13.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.13.2.1. Heidi

Heidi neşeli, sevimli ve iyi yürekli bir kız çocuğudur. Kırkları, doğa yaşamını çok sevmektedir.

1.13.2.2. Alm-Oehi

Heidi'nin dedesi olan Alm-Oehi, dağın tepesindeki bir evde tek başına yaşayan "kırlaşmış gür kaşları ve sakalıyla korkunç bir görüntüsü olan" (Spyrı, 2013: 2) asık yüzlü bir ihtiyardır.

1.13.2.3. Dete

Heidi'nin teyzesidir. Heidi kimsesiz kalınca onun bakımını üstlenmiştir.

1.13.2.4. Peter

Heidi'nin en yakın arkadaşı olan Peter "on bir yaşında ama çok becerikli, gözü açık, olup bitenlerin farkında" (Spyrı, 2013: 4) olan yaramaz bir çocuktur. Peter, çobanlık yaparak ailesinin geçimine katkı sağlar.

1.13.2.5. Klara

Klara, mavi gözlü, solgun yüzlü, zayıf bir kız çocuğudur. Klara'nın hiç arkadaşı yoktur. Büyük bir evde bakıcıları ile beraber yaşamaktadır. Yürüme engelli oluşu onu çok hassas ve kırılgan biri haline getirmiştir.

1.13.2.6. Brigitte

Brigitte, yaşlı annesi ve yaramaz oğlu Peter'le birlikte yaşayan yoksul bir kadındır.

1.13.2.7. Büyük Ana

Büyük Ana, gözleri görmeyen, sürekli hasta olan ihtiyar bir kadındır.

1.13.2.8. Bayan Sesemann

Klara'nın büyük annesi olan Bayan Sesemann güler yüzlü, anlayışlı ve sevecen bir kadındır.

1.13.2.9. Bay Sesemann

Klara'nın babasıdır. Sürekli seyahat etmek zorunda kaldığı için ailesine vakit ayırmaz.

1.13.2.10. Freulein Rottenmeier

Klara'nın özel bakıcısı olan Freulein Rottenmeier, kuralcı ve otoriter bir kadındır. Kurallara aşırı derecede bağlı olduğu için çevresindekiler onun sıkıcı biri olduğunu düşünmektedirler.

Hikâyede “Kuğucuk, Ayıcık, Kartopu, Doktor, Sebastian, Tinette” figüran olarak kullanılmıştır.

1.13.3. Zaman

Eserde anlatılan olaylar Maienfeld Köyü'nde ve Frankfurt'ta geçmektedir.

1.13.4. Mekân

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.14. KÜÇÜK PRENS

1.14.1. Olay Örgüsü

Pilot, uçağı bozulunca Sahra Çölü'ne zorunlu iniş yapar. Uçağını tamir etmeyi başaramayan Pilot, biraz dinlenmek için bir gölgeye uzanır. Bu sırada yanına yaklaşmakta olan küçük bir çocuk görür. Bu küçük çocuk, pilottan kendisine bir

koyun resmi çizmesini ister. Pilot, çocuğun istediği resmi çizer fakat çocuk, pilotun çizdiği resmi beğenmez. Pilot, çizdiği koyun resimlerinin çocuğu mutlu etmeyeceğini anlayınca bir kutu çizer. Çocuğa, koyunun bu kutunun içinde olduğunu söyler. Bu resim, çocuğu mutlu etmiştir. Pilot, bir prens gibi giyinmiş olan bu çocuğa “Küçük Prens” adını verir. Küçük Prens, ikisi sönmüş biri aktif üç yanardağın ve konuşan bir çiçeğin olduğu küçük bir gezegencikten gelmektedir. Gezegende mutlu bir yaşam sürerken çok sevdiği çiçeği kendisine yalan söyleyince gezegeninden ayrılır. Evrendeki diğer gezegencikleri dolaşmaya başlar. İlk gittiği gezegencikte bir Kral’la karşılaşır. Bu Kral, gezegencikteki her şeyin sahibinin kendisi olduğunu söyleyen bencil bir adamdır. Kral’ın yanından ayrılan Küçük Prens, ikinci gezegencikte herkesin kendisine hayran olduğunu düşünen kibirli bir adamla karşılaşır. Üçüncü gezegencikte sarhoş bir adam yaşamaktadır. Sarhoş, içki içtiği için çok utanmaktadır. Bu utancını unutmak için de sürekli içki içer. Küçük Prens, Sarhoş’un yanından ayrılıp diğer gezegenciğe geçer. Bu gezegencikte gökyüzündeki yıldızları hesaplayan bir İş Adamı ile karşılaşır. İş Adamı çok yoğun olduğunu söyleyerek Küçük Prens’le ilgilenmez. Bunun üzerine Küçük Prens diğer gezegenciğe gider ve burada gezegencikteki bir feneri yakıp söndürmekle görevli olan bir Fenerci ile karşılaşır. Küçük Prens, altıncı gezegencikte yaşlı bir adam görür. Coğrafyacı olduğunu söyleyen yaşlı adam, büyük bir kitabı okumakla meşguldür. Coğrafyacı Bay, Küçük Prens’e Dünya’ya gitmesini tavsiye eder. Küçük Prens, Coğrafyacı Bay’ın tavsiyesi üzerine Dünya’ya gelir ve yaklaşık bir yıldır dünyada yaşamaktadır. Küçük Prens’in anlattıklarını ilgi ile dinleyen Pilot, onu çok sevmiştir. Küçük Prens Dünya’da daha fazla kalamayacağını gezegenine dönme vaktinin geldiğini söyler ve bir yıl önce Dünya’ya indiği noktadan tekrar gezegenine döner. Pilot, küçük arkadaşının gitmesine çok üzülür. Bir gün tekrar Küçük Prens’le karşılaşacağı umuduyla uçağına binip ülkesine döner.

1.14.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.14.2.1. Küçük Prens

Küçük bir gezegende çiçeği ile beraber yaşayan “ufak-tefek, sevimli mi sevimli bir” (Exupery, tarihsiz: 13) çocuktur. Çok akıllı ve hassas bir çocuk olan

Küçük Prens, gezegenler arası yaptığı olculuk sırasında bir kâşif tarafından Dünya'ya yönlendirilmiştir.

1.14.2.2. Pilot

Küçük bir çocukken bir ressam olmayı isteyen ama çizdiği resimlerin beğenilmemesi üzerine pilot olan biridir. Pilot, çevresindeki insanlardan farklı biri olduğunu düşünmektedir. Çünkü çevresindeki insanların ilgi duyduğu oyun, spor, politika gibi alanlara ilgi duymamaktadır. O “boğa yılanları, vahşi ormanlar ve yıldızlarla ilgili konuşmaktan” (Exupery, tarihsiz: 12) hoşlanır.

1.14.2.3. Kral

Yaşadığı gezegencilikteki her şeye hükmeden ve herkesi yönetme yetkisine sahip olduğunu iddia eden bir adamdır.

1.14.2.4. Burnu Büyük

Herkesin kendisine hayran olduğunu düşünen kibirli bir adamdır.

1.14.2.5. Sarhoş

İçki içtiği için sürekli sarhoş dolaşan bir adamdır. Sarhoş olarak anılmaktan çok utanır. Bu utancını unutmak için de sürekli içki içer.

1.14.2.6. İş Adamı

Sürekli hesap yapan, çok yoğun olan ve bu nedenle kimseye ayıracak zamanı olmayan biridir.

1.14.2.7. Fenerci

Gezegenindeki feneri yönergeye bağlı olarak sürekli yakıp söndüren bir fenercidir.

1.14.2.8. Coğrafyacı Bay

Dünyadaki coğrafi olayları defterine kaydeden yaşlı bir coğrafya bilginidir.

1.14.2.9. Çiçek

Küçük Prens'in gezegeninde yaşayan narin, hassas ve bencil bir çiçektir.

Hikâyede “Gül, Tilki, Yılan, Demiryolu Makasçısı, Satıcı, Türk Astronot” figüran olarak kullanılmıştır.

1.14.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.14.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, Sahra Çölü'nde, B-612 ve 325, 326, 327, 328, 329 ve 330 numaralı gezegenciklerde gerçekleşmektedir.

1.15. DEFİNE ADASI

1.15.1. Olay Örgüsü

Jim Hawkins, ailesine ait bir han olan Admiral Benbow'da çalışan on yedi yaşında bir gençtir. Bir gün çalıştığı hana Kaptan adında bir korsan gelir. Kaptan, çok fazla içki içmektedir. Bu yüzden handa kaldığı süre boyunca sürekli olay çıkarır. Bir gün Kaptan, hana gelen Few adında kör bir adamla kavga eder. Kavga sonrası rahatsızlanır ve kriz geçirerek ölür. Kaptan ölmeden önce Jim'e çok borçlanmıştır. Jim, Kaptan'ın kendisine olan borcunu almak için Kaptan'ın üzerini arar ama para bulamaz. Bunun üzerine Kaptan'ın kaldığı odaya girer. Jim, Kaptan'ın odasında para ararken eline Kaptan'a ait bir paket geçer. Bu paketi güvendiği bir yakını olan Doktor Livesey'e verir. Doktor Livesey paketi açar. Paketin içinden ünlü korsan Kaptan Flint'in hazinesinin olduğu yeri gösteren bir harita çıkar. Doktor, Doktor'un yakın arkadaşı Sir Trelawney ve Jim birlikte Kaptan Flint'in hazinesini aramaya karar verirler. Hazinenin olduğu adaya gitmek için bir gemi kiralarlar. Gemiye

kaptan ve tayfalar bulup hazinenin olduğu Define Adası'na doğru yol alırlar. Yolculuk sırasında gemideki aşçı ve tayfaların davranışlarından şüphelenen Jim, onları izlemeye başlar. Jim bir gece, geminin aşçısı Silver ve gemideki tayfaların konuşmalarını duyar. Silver, uzun zamandır Jim'in bulduğu haritayı arayan bir korsandır. Gemideki tayfalar da Silver'in adamlarıdır. Jim, gemideki arkadaşlarını durumdan haberdar eder. Jim ve arkadaşları gemideki Silver ve adamlarını etkisiz hâle getirirler. Onlardan kurtulmayı başaran Jim ve ekibi Define Adası'ndaki hazineyi bulmayı başarırlar. Herkes hazineden kendisine düşen payı alarak evine döner.

1.15.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1. 15.2.1. Jim Hawkins

Jim Hawkins, on yedi yaşında güçlü, cesur ve macera düşkününü bir gençtir.

1.15.2.2. Billy Bones (Kaptan)

“Uzun boylu, sağlam yapılı, irikıyım ve yanık tenli bir adam” (Stevenson, 2013:3) olan Kaptan'ın yüzünde derin bir kılıç yarası vardır. Kaptan'ın “pasaklı, hantal, kızarık gözlü ve pejmürde kılıklı” (Stevenson, 2013:8) halini görenler ona iğrenerek bakmaktadır. Hiç kimse onun yanına yaklaşmaya cesaret edememektedir. Çünkü Kaptan, ilerlemiş yaşına rağmen etrafına korku saçan eski bir korsandır.

1.15.2.3. Kara Köpek

Uzun yıllar gemi korsanlığı yapmış, tehlikeli bir adamdır. Sol elindeki parmaklarından ikisi kesiktir.

1.15.2.4. Pew(Kör Adam)

“Korkunç görünüşlü, tatlı dilli, ve gözsüz bir yaratık” (Stevenson, 2013: 23) olan Pew, çok kaba bir adamdır. Onu tanıyan herkes ondan korkmaktadır.

1.15.2.5. Kaptan Dance

Bulunduğu bölgenin gümrük müfettişidir.

1.15.2.6. Doktor Livesey

Soğukkanlı, tecrübeli ve cesur bir doktordur. Doktor Livesey “kar gibi beyaz yüz pudrasıyla, parlak siyah gözleriyle ve cana yakın tavırlarıyla tertemiz ve şık” (Stevenson, 2013: 8) bir adamdır.

1.15.2.7.Kaptan Smollett

Define Adası’na giden geminin kaptanıdır. Çok fazla konuşmayan, asık suratlı, işine karışılmasını sevmeyen, tecrübeli bir denizcidir.

1.15.2.8. Silver

Silver, sol bacağı olmamasına rağmen uzun boylu ve güçlü yapısıyla heybetli bir duruşu olan bir denizcidir. Silver “gençliğinde iyi bir okul eğitimi görmüş ve gerektiğinde kitap gibi konuşmasını bilir. Ve de cesurdur” (Stevenson, 2013: 72).

1.15.2.9. Israel Hands

Define Adası’na giden geminin serdümeni olan Israel Hands “bir tehlike anında hemen her konuda güvenilebilecek dikkatli, cingöz ve tecrübeli bir denizci”dir (Stevenson, 2013: 71).

1.15.2.10. Benn Gunn

Korsanların ıssız bir adaya terk ettiği ve üç yıl boyunca bu adada tek başına yaşayan bir gemi yolcusudur.

1.15.2.11. Trelawney(Şövalye)

Define Adası’na giden geminin amiralidir. Trewnew’in “ablak, kaba, ama güleç yüzünde uzun yolculuklardan kalma pürüzlü, kızarık ve çizgili izler” (Stevenson, 2013: 40) vardır. “Simsiyah kaşlarının ikide bir oynaması, ona pek

hırçm denemeyecek, ama çabuk ve aşırı öfkelenen aksi bir adam görüntüsü” (Stevenson, 2013: 40) vermektedir.

1.15.2.12. Kaptan Flint

Gemideki yeşil papağandır. Yaklaşık iki yüz yaşındadır.

Hikâyede “ Jim’in annesi, Jim’in babası, Lostromo Job Anderson, Bay Arrow, Redruth, Dick” figüran olarak kullanılmıştır.

1.15.3. Zaman

Eserde anlatılan olaylar 18. yüzyılın ikini yarısında gerçekleşmektedir.

1.15.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, Admiral Benbow Han’ı ve Define Adası’nda geçmektedir.

1.16. TOM SAWYER

1.16.1. Olay Örgüsü

Tom, teyzesinin yanında yaşayan yaramaz bir çocuktur. Tom’un sevimli ve iyi yürekli bir çocuk olması yaptığı yaramazlıkları unutturur. Bir gün Tom ve arkadaşı Huck, köy mezarlığında dolaşırken bir cinayete tanık olurlar. Olay yerinden uzaklaşan Tom ve Huck, gördükleri cinayetten hiç kimseye bahsetmeyeceklerine dair birbirlerine söz verirler. İki de cinayetin etkisinden günlerce kurtulamaz. Bu sırada köyde masum biri, cinayete suçlanmaktadır. Masum birinin hapse girecek olması üzerine Tom, vicdan azabı çeker ve mahkemede gerçek suçluyu açıklar. Tom bir anda tüm köyde kahraman olur. Cinayeti işleyen gerçek katil Kızılderili Joe ise kaçır. Tom ve arkadaşı bir gün “perili ev” diye adlandırdıkları bir yerde katili görürler. Katil, arkadaşlarına bir hazineden bahsediyordu. Tom ve Huck katili takip ederek hazineyi aramaya başlarlar. Tom, bir gün piknik yapmak için gittiği sahilde Kızılderili Joe’yi bir mağaranın etrafında dolaşırken görür. Hazinenin bu mağarada olabileceğini düşünen Tom, mağaraya girer ve hazineyi aramaya başlar. O içeride

hazineyi ararken mağaranın çıkışı kapanır. Tom, günlerce mağarada mahsur kaldıktan sonra çıkışı bulmayı başarır ve mağaradan kurtulur. Katil Kızılderili Joe ise mağaradan çıkamaz ve orada ölür. Tom, katilin hazinesini aramaya devam eder ve hazineyi bulur. Tom, bulduğu hazineyi arkadaşı Huck ile paylaşır. Tom ve Huck geri kalan hayatlarını zengin olarak geçirirler.

1.16.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.16.2.1. Thomas Sawyer

Yaşlı teyzesiyle beraber yaşayan çok yaramaz bir çocuktur. Sevimli ve iyi yürekli bir çocuk olan Tom, aynı zamanda çok meraklıdır. Bu nedenle başı beladan kurtulmaz.

1.16.2.2. Huckleberry Finn

Huckleberry Finn, herkes tarafından dışlanan Ayyaş'ın oğludur. Kasabadaki anneler Huckleberry Finn'i "aylak, kural tanımaz, terbiyesiz ve yaramaz" (Twain, 2013: 43) olarak nitelendirmektedirler. Bu nedenle anneleri çocuklarına Huckleberry Finn ile arkadaşlık etmelerini yasaklamıştır. Buna rağmen kasabadaki "her çocuk ona derin bir hayranlık duyar, yasak da olsa onunla arkadaşlık etmeye bayılır, ona benzeyecek kadar cesaretli olmayı ister" (Twain, 2013: 43).

1.16.2.3. Polly Teyze

Tom'un teyzesi olan Polly Teyze, iyi yürekli ve fedakâr bir kadındır.

1.16.2.4. Sid

Tom'un üvey kardeşidir. Çok yaramaz ve kurnaz bir çocuktur.

1.16.2.5. Mary

Tom'un kuzenidir. Tom'a karşı her zaman anlayışlı davranan, sevecen ve iyi yürekli biridir.

1.16.2.6. Joe Harper

Tom'un en yakın arkadaşıdır.

1.16.2.7. Amy Lawrence

Tom'un ilk aşkıdır.

1.16.2.8. Becky Thatcher

Tom'un kız arkadaşıdır. Uzun sarı saçlı, mavi gözlü çok güzel bir kızdır.

1.16.2.9. Kızılderili Joe

Aslen Kızılderili olan herkesin kendisinden korktuğu “ruhunu şeytana satmış, taş yürekli” (Twain, 2013:84) bir katildir.

1.16.2.10. Yargıç Thatcher

Bulunduğu ilçedeki en yüksek rütbeli kişidir.

1.16.2.11. Bayan Douglas

Büyük bir evde tek başına yaşayan zengin bir kadındır.

Hikâyede “Doktor Robinson, Muff Potter, Jim, Bay Walters, İspanyol” figüran olarak kullanılmıştır.

1.16.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.16.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar St. Petersburg köyünde geçmektedir.

1.17. PETER PAN

1.17.1. Olay Örgüsü

Peter Pan, Düşler Ülkesi'nde yaşayan bir peridir. Büyümei reddettiği için hep çocuk kalmıştır. Peter Pan'ın ülkesinde yetişkinlere yer yoktur. Bu yüzden çocukların hayallerine girer ve onları Düşler Ülkesi'ne götürür. Çocuklar Düşler Ülkesi'nde korsanlarla, Kızılderililerle savaşır. Peter Pan, Darling ailesindeki çocukların hayallerine girer. Wendy, John ve Micheal, annelerine Peter Pan adlı bir periden bahsetmeye başlarlar. Bir gece Peter Pan, çocukların odalarına gelir ve onlara uçmayı öğretir. Uçmayı öğrenen çocuklar, Peter Pan'la beraber Düşler Ülkesi'ne giderler. Düşler Ülkesi çocuk perilerden, Kızılderililerden ve korsanlardan oluşan hayali bir yerdir. Çocuklar, burada yeni arkadaşlar edinirler. Bu ülkenin lideri Peter Pan'dır. Düşler Ülkesi'nde yaşayan canlılar Peter Pan'dan çok korkmaktadır. Düşler Ülkesi'nde Peter Pan'ın düşmanları da vardır. Bunlardan en tehlikeli olanı Kaptan Kanca'dır. Peter Pan, Kaptan Kanca'nın kolunu kesip timsaha atar. Kolu kesilen Kaptan, koluna demirden bir kanca takar. Bu nedenle adı "Kaptan Kanca" kalır. Kaptan Kanca ve adamları Peter Pan'dan intikam almak için Wendy, John ve Micheal'ı kaçırlar. Çocukların kaçırıldığını öğrenen Peter Pan, çocukları kurtarıp Kaptan Kanca'yı öldürür. Böylece çocuklar için Düşler Ülkesi'ndeki en büyük tehlike yok olur. Peter Pan, güvenli bir yer hâline gelen Düşler Ülkesi'nde çocuklarla beraber geçireceği güzel günlerinin hayalini kuruyordur. Ama çocuklar, evlerini çok özledikleri için Düşler Ülkesi'nde daha fazla kalmak istemezler. Peter Pan, evlerine dönmek isteyen çocukları gerçek ülkelerine geri gönderir. Yıllar sonra çocukların ziyaretine gelen Peter Pan, onları tanıyamaz, çocuklar büyüyüp değişmişlerdir. Düşler Ülkesi'nde Peter Pan'a annelik yapan Wendy evlenmiş, bir kızı olmuştur. Peter Pan, Wendy'nin kızı Jane'e uçmayı öğretir ve onu da alarak düşler ülkesine geri döner.

1.17.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.17.2.1. Peter Pan

“Ağaçlardan sızan özsular ve ince damarlı saydam yapraklardan yapılmış bir giysiye bürünmüş güzel bir çocuk”tur (Barrie, 2013: 10). Peter Pan, henüz bebekken evden kaçıp, Düşler Ülkesi’ne yerleşmiştir. Düşler Ülkesi’nde yaşayan canlıların lideri olan Peter Pan, kendine çok güvenen, güçlü ve cesur bir peridir. Büyümeyi reddettiği için küçük bir çocuk olarak kalmıştır. Kuralların olduğu düzenli bir hayatı sevmez, bu yüzden ailesinin yanına dönmek istemez.

1.17.2.2. Wendy

Düşler Ülkesi’ndeki çocuklara annelik yapan küçük bir kız çocuğudur.

1.17.2.3. Bay Darling

Bay Darling, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.17.2.4. Bayan Darling

Bayan Darling, eserin ana kahramanlarından biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.17.2.5. John

Darling Ailesi’nin ortanca çocuğudur. Macera düşkünü, cesur, gözü pek bir çocuktur.

1.17.2.6. Micheal

Darling Ailesi’nin en küçük çocuğudur.

1.17.2.7. Çıngırdak

“Henüz büyüme çağındaki bir peri” (Barrie, 2013: 22) olan Çıngırdak, huysuz, aksi ve kıskançtır.

1.17.2.8. Nana

Darling Ailesi'nin köpeğidir.

Hikâyede “Liza, Smee, Kurtlar, Kızılderililer, Tüysiklet, Dütdüt, Pars Zambağı, İkizler, Pars Zambağı, Dütdüt, Jane” figüran olarak kullanılmıştır.

1.17.3. Zaman

Eserde, herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.17.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar Düşler Ülkesi'nde geçmektedir.

1.18. ROBİN HOOD

1.18.1. Olay Örgüsü

Robin Hood, on sekiz yaşındayken kazayla birini öldürür. Öldürdüğü kişi, Şehir Valisi'nin akrabasıdır. Vali, adamlarını Robin Hood'u yakalamaları için görevlendirir. Robin Hood'u yakalayana para ödülü vereceğini ilan eder. Bunun üzerine Robin Hood, evini terk ederek Sherwood Ormanı'nda yaşamaya başlar. Bu ormanda kendisi gibi kanun kaçağı olan adamlarla karşılaşır. Bu adamlarla birlikte bir haydut çetesi kurarlar. Bu çetenin lideri olarak Robin Hood seçilir. Robin Hood'un çetesi yoksullara, masumlara, kadın ve çocuklara zarar vermeyen bir çetedir. Çetenin üyeleri, halka adaletsiz davranıp onlara kötülük yapanların karşısına çıkarlar. Robin Hood, çetenin topladığı paranın bir kısmını yoksullara dağıtmaktadır. Bu nedenle halk, Robin Hood ve çetesini çok sever. Onlara haydut değil de kahraman gözüyle bakar. Bir gün kral, Robin Hood'un yaşadığı ormana bir ziyaret düzenler. Bu ziyareti sırasında Robin Hood'la tanışır. Robin Hood'a arkadaşlarıyla beraber kendi hizmetine girmesini, orduda ülkeleri için savaşmasını söyler. Krala karşı yürekten bir bağlılık ve saygı duyan Robin Hood, kralın bu teklifini kabul eder. Robin Hood ve arkadaşları kralın hizmetinde çalışmaya başlarlar. Robin Hood, askerlikte çok başarılıdır. Bu nedenle kral onu Huntington Kontu yapar. Fakat

sarayda yaşamak Robin Hood'u mutlu etmez. O, Sherwood Ormanı'ndaki yaşamını özlemektedir. Askerliği bırakıp yeniden ormana döner. Çetesini toplayıp eski haydutluk günlerine dönecek olmanın hayalini kurar. Ama bu hayalini gerçekleştiremeden kuzeni tarafından tuzağa düşürülüp öldürülür. Halk Robin Hood'u unutmaz ve Robin Hood efsanesi dilden dile yayılır.

1.18.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.18.2.1. Robin Hood

Robin Hood, yüz kırk kişilik bir haydut çetesinin lideridir. Çok güçlü ve cesurdur. Sherwood Ormanı'nda çetesi ile birlikte özgür bir hayat sürmektedir. Halk arasında kahraman olarak bilinen Robin Hood, diğer haydutlardan farklı biridir. O, fakir ve dürüst kimselere dokunmaz. Çaldığı paraların bir kısmını ihtiyacı olan insanlara verir. Bu yüzden halk onu çok sevmekte ve onu bir kahraman olarak görmektedir.

1.18.2.2. Will Sturely

Robin Hood'un yiğenidir. Çok güçlü ve cesur biri olan Will Sturely, Robin Hood'un çetesindeki en önemli adamlardan biridir.

1.18.2.3. Küçük John

Robin Hood'un en yakın arkadaşıdır. Çok güçlü ve cesur bir haydut olan Küçük John, uzun boylu, iri yarı bir adamdır. Robin Hood, çetesindeki önemli görevleri Küçük John'a verir. Küçük John bu görevleri başarı ile yerine getirir.

1.18.2.4. Vadili Allan

Vadili Allan, yirmi yaşında bir gençtir. Görenleri kendine hayran bırakacak güzellikte bir yüzü ve herkesi etkileyen çok güzel bir sesi vardır. Sevdiği kıza kavuşmak için Robin Hood'un çetesine katılır.

1.18.2.5. Nottingham Valisi

Nottingham Valisi, bulunduğu makamı kendi çıkarları için kullanan, kurnaz ve bencil bir yöneticidir.

1.18.2.6. Tenekeci

Dürüst ve çalışkan bir zanaatkâr olan Tenekeci “ hem güçlü kuvvetli, hem mesleğinin erbabı, hem de cesur” (Pyle, 2012: 24) biridir.

1.18.2.7. Rahip Tuck

Rahip Tuck yuvarlak kafalı, siyah saçlı “fırça gibi kaşlarının altında fıldır fıldır dönen gri gözleri” (Pyle, 2012:128) olan neşeli bir rahiptir. Yemek yemeyi ve içki içmeyi çok seven Rahip Tuck, Robin Hood’un çetesindeki en eğlenceli adamdır.

1.18.2.9. Gisbourne’lu Guy

Herkesin kendisinden korktuğu çok tehlikeli bir katildir.

Hikâyede “Ormancı, Keşiş, hancı, Kızıl Kafâ Gill, Kilerci, aşçı, Sir Stephen, dilenci, Kraliçe Eleanor, Tepus, Gilbert, Hereford Piskoposu, Başrahibe, Kral Richard” figüran olarak kullanılmıştır.

1.18.3. Zaman

Eserde belirli bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.18.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, Nottingham City yakınlarındaki Sherwood Ormanı’nda geçmektedir.

1.19. ŞEKER PORTAKALI

1.19.1. Olay Örgüsü

Zeze, çevresindekiler tarafından “baş belası” olarak adlandırılan yaramaz bir çocuktur. Ailesi çok yoksul olan Zeze'nin hayallerini hayata geçirecek imkân yoktur. İstedığı oyuncaklara sahip olamaz, istediği oyunları oynayamaz. Zeze, kendi imkânlarını kullanarak yeni oyunlar üretir. Çoraplardan yılan yapar, böceklerle arabacılık oynar. Topladığı mum parçalarını kaldırma yapıştırarak insanların kayıp düşmelerine neden olur. Tüm bu oyunlar Zeze'yi eğlendirirken çevresindeki insanlara zarar verir. Bu nedenle ailesi Zeze'yi sürekli döver. Zeze, insanların kendisini anlamadığını düşünerek bahçelerindeki portakal ağacı ile arkadaşlık etmeye başlar. Portakal ağacı, zamanla onun en yakın arkadaşı olur. Zeze, ne zaman kendini kötü hissetse portakal ağacının yanına gider ve portakal ağacı ile konuşur. Ama ne kadar çabalarsa çabalasın yaramazlıklarına bir türlü son veremez. Ailesi Zeze'nin yaramazlıklarından kurtulmak için onu okula göndermeye karar verir. Beş yaşında olmasına rağmen okumayı bildiği için okula kaydı yapılır. Zeze, evdeki yaramaz hâlinin aksine okulda çok akıllı ve uysal bir çocuktur. Öğretmeni Bayan Cecília Paim, Zeze'yi çok sever. Onun çok zeki ve hayal gücü gelişmiş bir çocuk olduğunu düşünür. Okula gitmesine rağmen Zeze'nin yaşadığı yalnızlık duygusu bir türlü geçmek bilmez. Zeze'nin kendisini anlayan birine ihtiyacı vardır. Arkadaşlarından bulamadığı bu yakınlığı yetişkinlerde aramaya başlar. Yaptığı bir yaramazlık esnasında Bay Portuga ile tanışır. Bay Portuga, Zeze'nin kendini değerli hissetmesini sağlar. Zamanla Bay Portuga ve Zeze arasında güzel bir dostluk başlar. Zeze, artık yaramazlık yapmıyordur çünkü Bay Portuga'ya uslu bir çocuk olacağına dair söz vermiştir. Bir gün Bay Portuga bir trafik kazası geçirir ve ölür. Bu haberi alan Zeze, günlerce kendine gelemez. Bay Portuga, Zeze için bir arkadaş ve bir baba gibidir. Onun ölmesiyle Zeze yaşama sebebini kaybettiğini düşünür. Bundan sonra onun için hiçbir şeyin önemi yoktur.

1.19.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.19.2.1. Zeze

Zeze, çevresindekiler tarafından “baş belası” olarak adlandırılan beş yaşında yaramaz bir çocuktur. Çok zeki ve hayal gücü gelişmiş bir çocuk olan Zeze, yaşına göre çok olgundur. Yaptığı yaramazlıklar yüzünden ailesinden sürekli dayak yemektedir. Zeze’ye göre kendisi “içine şeytan kaçmış” biridir. Çünkü ne kadar çabalarsa çabalasın yaramazlık yapmadan duramaz. Çevresindeki insanlara göre Zeze “bir şeytan, bir baş belası, lanet olasınca bir sokak kedisi”dir (Vasconcelos, 2009: 11).

1.19.2.2. Minguinho (Xururuquinho)

Minguinho, bir şeker portakalı ağacıdır. Bu isim ona sahibi Zeze tarafından verilmiştir. Zeze’ye göre Minguinho konuşabilen bir ağaçtır

1.19.2.3. Manuel Valadares

Zeze’nin en yakın arkadaşıdır. “Portekizli” olarak tanınan Manuel Valadares, iyi niyetli, sevgi dolu bir adamdır.

1.19.2.4. Edmundo Dayı

Eserde Edmundo Dayı hakkında şu bilgiler yer almaktadır:

“Edmundo Dayım karısından ayrı yaşıyordu ve beş çocuğu vardı...O kadar yalnızdı, öyle yavaş yürüyordu ki...Belki çocuklarını çok özlediğinden bu kadar ağır hareket edebiliyor, diye düşündüm. Ve çocukları hiç onu görmeye gelmiyorlardı” (Vasconcelos, 2009: 19).

1.19.2.5. Bay Paulo

Bay Paulo, Zeze’nin babasıdır. Sessiz ve kendi halinde biriyken işsiz kalınca huysuz ve sinirli bir adam haline gelmiştir.

1.19.2.6. Bayan Paulo

Bayan Paulo, çok çalışkan bir kadındır. Oğlu Zeze, annesini şöyle betimler: “Annem uzun boyluydu, zayıftı, ama çok güzeldi. Yanık nefis bir teni, siyah dümdüz saçları vardı. Çözüp koyuverdiği zaman bu saçlar beline kadar inerdi. Şarkı söylemesi de çok güzeldi” (Vasconcelos, 2009: 12).

1.19.2.7. Bayan Cecilia Paim

Zeze'nin öğretmeni olan Bayan Cecilia Paim, sevecen ve iyi yürekli bir kadındır.

1.19.2.8. Luis

Luis, Paulo ailesinin en küçük çocuğudur. Herkesin sevgisini kazanmış neşe dolu bir çocuk olan Luis, aile üyelerinin fikrine göre “şimdiye kadar görülen en güzel, en tatlı ve en uslu çocuk” tur (Vasconcelos, 2009: 24).

1.19.2.9. Totoca

Totoca, Zeze'nin ağabeyidir.

1.19.2.10. Gloria

Gloria, Zeze'nin ablasıdır. Çok şefkatli ve merhametli biridir. Kardeşlerine karşı her zaman sevecen, anlayışlı ve sabırlı davranır.

1.19.2.11. Bay Arivaldo

Bay Arivaldo, sokaklarda şarkı söyleyerek geçimini sağlayan bir sokak şarkıcısıdır.

1.19.2.12. Jandira

Zeze'nin ablasıdır.

Eserde “Lala, Luciano, Nardinho” figüran olarak kullanılmıştır.

1.19.3. Zaman

Eserde belirli bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.19.4. Mekân

Eserde olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.20. GULLIVER'İN GEZİLERİ I-II

1.20.1. Olay Örgüsü

Gülliver, gemilerde doktor olarak çalışmaktadır. Son yolculuğunda gemisi bir fırtınaya yakalanarak parçalanır. Gülliver, kendine geldiğinde sahilde olduğunu görür. Etrafında, boyları 15 ile 24 cm arasında değişen küçük insanlar görür. Bu insanlar, Lilliput Ülkesi'nin insanlarıdır. Gülliver, Lilliputlularla birlikte onların ülkesinde yaşamaya başlar. Gülliver, Lilliputlulara düşmanları ile yaptıkları savaşlarında yardım ederek onların savaşı kazanmalarını sağlar. Gülliver'in savaştaki bu başarısı Lilliput İmparatoru tarafından ödüllendirilir. Böylelikle Gülliver, Lilliput Ülkesi'nde rahat bir yaşam sürmeye başlar. Bu sırada Gülliver'in Lilliput Ülkesi'ndeki düşmanları onun devlete ihanet ettiğine dair bir haber çıkarırlar. Bunun üzerine Gülliver, bulunduğu ilk fırsatta Lilliput Ülkesi'nden kaçır ve İngiltere'ye ailesinin yanına döner. İngiltere'de iki ay kaldıktan sonra sıkılmaya başlayan Gülliver, yeni bir yolculuğa çıkma kararı alır. Bu yolculuğunda yolu, yirmi metre boyunda dev insanların olduğu Brobdingnag'a düşer. Gülliver'in boyunun kısa olması, ülkedeki dev insanlar için eğlence konusu olur. Devler Ülkesi'nin kralı ve kraliçesi Gülliver'i çok sevdiği için onu saraya alır. Sarayda Gülliver'e çok iyi bakılmasına rağmen Gülliver, kendisine bir insan gibi değil de bir eğlence aracıymış gibi davranılmasından çok sıkılmıştır. Devler Ülkesi'nden kaçmanın planlarını yapmaya başlar. Bir gün Gülliver, kraliçe ile beraber bir deniz yolculuğuna çıkar. Güvertede kendisi için yapılan kafes evde otururken bir kuş onu gagasına alır. Kuş bir süre Gülliver'le birlikte uçtukten sonra Gülliver'i denize bırakır. Gülliver'in denizdeki bağırmasını duyan gemiciler, Gülliver'i denizden çıkarırlar. Gülliver, gemiye çıktığında kendisi gibi normal büyüklükte olan insanlarla karşılaşır. Başından

geçenleri gemideki insanlara anlatır. Geminin kaptanı Gülliver'e yardım ederek, onun evine dönmesine yardımcı olur. Evine ulaşan Gülliver, bir daha deniz yolculuğuna çıkmama kararı alır.

1.20.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.20.2.1. Gülliver

Macera düşkünü İngilizce bir doktordur. Gülliver, okumayı ve gezmeyi çok sever. O, sakin ve rahat bir hayatı sevmeyi için sürekli seyahat eder.

1.20.2.2. Liliput Ülkesi İnsanları

Boyları 15 cm ile 24 cm arasında değişen küçük insanlardır.

1.20.2.3. Lilliput İmparator'u

Eserde Lilliput İmparator'u hakkında şu bilgilere yer verilmektedir:

“İmparator, saray ileri gelenlerinin hepsinden bir tırnak genişliği daha boylu idi: Bu hâl ona bakanlara korku saçmak için yeterlidir. Yüzünün hatları kuvvetli ve erkekçe; dudakları kalın; burnu kartal gagası şeklindeydi. Teni zeytin renginde; duruşu dik; vücudu ölçülü; hareketleri zarif, hâl ve tavrı ihtişamlıydı”(Swift, 2013: 13).

1.20.2.4. Flimnap

Lilliput Ülkesi'nin Hazine Bakanı'dır.

1.20.2.5. Reldresal

Lilliput Ülkesi'nin Özel İşler Genel Sekreteri'dir.

1.20.2.6. Glumdalclitch

Bromdingnag'lı bir çiftçinin kızı olan Glumdalclitch, dokuz yaşında “yaşına göre çok akıllı, çok uysal mizaçlı” (Swift, 2013: 83) bir kızdır.

1.20.2.7. Kral

Brobdingnag Ülkesinin kralıdır.

Hikâyede “Çiftçi, Kral, Kraliçe, Galbet, Skyresh Bolgolam” figüran olarak kullanılmıştır.

1.20.3. Zaman

Eserde anlatılan olaylar, 1699-1706 tarihleri arasında gerçekleşmiştir.

1.20.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar İngiltere, Lilliput Ülkesi, Blefuscu, Brobdingnag'ta geçmektedir.

1.21. ALICE HARİKALAR DİYARINDA

1.21.1. Olay Örgüsü

Alice, bahçelerinde telaşlı şekilde koşturan bir tavşan görür. Tavşanı takip etmeye başlar. Tavşan, bahçedeki bir delikten içeri girer. Alice de tavşanın peşinden deliğe girer. Delikten geçmesiyle beraber hızlıca düşmeye başlar. Alice, düşmesi bittiğinde kendini bir odada bulur. Odadaki masanın üzerinde bir anahtar vardır. Alice, anahtarla odadaki kapıyı açmayı başarır ama içeri giremez. Oda çok küçük olduğu için Alice kapıdan sığamamıştır. O sırada odanın içinde gördüğü bir şurubu içer. Şurubu içince boyu kısaltmaya başlar. Böylece kapıdan içeri girebilecek kadar küçülür. Alice, çok garip bir yere geldiğini düşünür ve ağlamaya başlar. Gözyaşları büyük bir göl oluşturmuştur. Boyu çok kısaldığı için gözyaşlarının oluşturduğu gölde boğulma tehlikesi geçiren Alice, etrafında gördüğü kekten bir parça yer. Keki yiyince boyu tekrar uzar. Alice nerede olduğunu anlamak için etrafı dolaşmaya başlar. Etrafi dolaşırken karşısına tavşan kürkünden yapılmış bir ev çıkar. Evde Mart Tavşan'ı ve Şapkacı ile karşılaşır. Mart Tavşanı bir çay partisi veriyordur. Alice, kendisine de çay ikram edilmesini bekler. Ev sahibi Mart Tavşan'ı Alice'ye çay ikram etmez ve ona çok kaba davranır. Mart Tavşanı'nın evinden uzaklaşan Alice'nin karşısına iskambil

kâğıtlarından oluşan insanlar çıkar. Bu insanların arasında Kral ve Kraliçe de vardır. Kraliçe, Alice'yi bir ejderhayla birlikte Sahte Kaplumbağa'nın yanına gönderir. Sahte Kaplumbağa, Alice şiir okumaya başlar. Alice, Sahte Kaplumbağa'nın okuduğu şiirden çok sıkılır. Bu sırada yanlarından geçmekte olan biri "mahkeme var" diye bağırır. Alice nasıl olduğunu anlamadan kendini bir duruşmanın ortasında bulur. Mahkemede Kraliçe'ye ondan korkmadığını söyler. Bunun üzerine Kraliçe Alice'nin kafasının uçurulması emrini verir. Alice, tam bu sırada uyanır ve bütün olanların bir rüya olduğunu anlar.

1.21.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.21.2.1. Alice

Alice, eserin ana kahramanı olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.21.2.2. Beyaz Tavşan

Sürekli bir yere yetişmek için acele eden telaşlı, sinirli, konuşan bir tavşandır. Yanından ayırmadığı bir saati vardır. Sürekli bu saate bakıp geç kaldığını söyler.

1.21.2.3. Cheshire Kedisi

İstedğinde görünür, istediğinde görünmez olabilen çizgili bir kedidir. Çok sakindir. Konuşurken söyledikleriyle bir filozofu andırır ve anlaşılması güç olan cümleler kurar.

1.21.2.4. Düşes

Düşes, Kraliçe'nin yakın arkadaşıdır. Tuhaf bir kadın olan Düşes'i anlamak çok güçtür. Bazı anlar çok iyi yürekli olurken bazı zamanlar sinirli ve anlaşılması güç biri haline gelir.

1.21.2.5. Çılgın Şapkacı

Çılgın Şapkacı, eserdeki kahramanlardan biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir.

1.21.2.6. Mart Tavşanı

Mart Tavşanı, eserdeki kahramanlardan biri olmasına rağmen fiziki ve moral portresi hakkında bilgi verilmemiştir

1.21.2.7. Kraliçe

Harikalar Diyarı'nın kraliçesidir.

1.21.2.8. Bebek

Garip bir şekli olan “tıpkı bir deniz yıldızı gibi”(Carroll, 2014: 53) kolları ve bacakları dört bir yana açılan bir bebektir.

Hikâyede “Fare, Kartal Yavrusu, Dodo, Yengeç, Dinah, Kertenkele Bill, Fındıkfaresi, Tırtıl, İkili, Yedili, Kupa Papazı, Griffin, Yalancı Kaplumbağa” figüran olarak kullanılmıştır.

1.21.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.21.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar, Harikalar Diyarı'nda geçmektedir.

1.22. OLIVER TWIST

1.22.1. Olay Örgüsü

Oliver Twist, Yoksullar Evi'nde dünyaya gelen kimsesiz bir çocuktur. Çocukluğu sefalet ve pislik içindeki bir yetimhanede geçer. Oliver, yetimhanede türlü işkence ve hakaretlere maruz kalır. On yaşına geldiği zaman yetimhane

yetkilileri tarafından, Mr. Soweberry adlı cenaze işleri ile uğraşan bir adamın yanına çırak olarak verilir. Mr. Soweberry'nin yanında çalışan çıraklardan biri, Oliver'e iftira atar. Bunun üzerine Oliver, Mr. Soweberry'nin yanından kaçar. Oliver'in gidecek hiçbir yeri yoktur. Günlerce aç ve susuz bir hâlde sokaklarda dolaşır. Sokakta dolaşırken kendinden birkaç yaş büyük bir çocuk olan Jack Dawkins ile karşılaşır. Jack Dawkins, hırsız çetesinin bir üyesidir. Oliver'i kandırarak onu çetenin diğer üyelerinin olduğu eve götürür. Böylelikle Oliver hırsız çetesinin içine girer. Bir gün çete üyelerinden iki çocuk, hırsızlık yapmaya çalışırken çevredeki insanlar onları fark eder. Çocuklar, hızla olay yerinden uzaklaşırlar ama çocukların yanındaki Oliver kaçamaz. Olay yerindeki insanlar, Oliver'i hırsız zannederek yakalayıp karakola götürürler. Karakolda görgü tanığının ifadesi ile Oliver'in hırsız olmadığı anlaşılır. Oliver, bu duruma sevinemeyecek durumdadır çünkü hırsız olduğunu düşünen insanlar, onu hırpalamışlardır. Oliver, aldığı darbeler sonucu günlerce kendine gelemez. Onu hırsız zanneden Mr. Brownlow, Oliver'i evine götürür. Oliver iyileşinceye kadar ona bakmaya karar verir. Mr. Brownlow yaşlı, zengin ve kibar bir beyefendidir. Oliver'e yardım etmesinin nedeni, Oliver'i yıllar önce kaybettiği yakın bir arkadaşına çok benzetmesidir. Oliver iyileşince tekrar hırsız çetesinin eline düşer. Büyük bir evi soymaya hazırlanan hırsızlar, Oliver'i de yanlarında götürürler. Hırsızlık yapacakları sırada evin uşağının ateş etmesi sonucu Oliver yaralanır. Hırsızlar, Oliver'i orada bırakıp kaçarlar. Oliver'i bulan ev sakinleri Oliver'i iyileştirip ona yanlarında iş verirler. Oliver'in çalıştığı evin sahibi olan Bayan Rose, Oliver'i çok sever. Bayan Rose, hırsız çetesinden Nancy isimli bir kadınla görüşüp Oliver'in gerçek kimliğini öğrenir. Nancy, Oliver'le ilgili bütün gerçeği Bayan Rose'ye anlatır. Oliver, soylu bir aileden geliyordur. Üvey ağabeyi Oliver'i öldürüp bu gerçeği saklamak istemektedir. Oliver'in gerçek kimliğini öğrenen Bayan Rose, Oliver'in ölen ablasının oğlu olduğunu anlar. Gerçek kimliği ortaya çıkan Oliver'e babasından büyük bir miras kalmıştır. Oliver, geçirdiği bütün kötü günleri geride bırakarak teyzesi ile mutlu bir yaşam sürer.

1.22.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.22.2.1. Oliver Twist

Yoksullar evinde dünyaya gelen temiz kalpli, iyi niyetli, duygusal bir çocuktur. Oliver, kötü şartlar altında bile kişiliğinden ödün vermez, dürüst kalmayı başarır.

1.22.2.2. Mr. Bumble

Yetimhanede memurluk yapan ‘huysuz, sinirli, şişman adamın biri’dir (Dickens, 2014: 17). Yetimhanedeki çocuklara çok kötü davranır ve kendi çıkarını her şeyden üstün görür.

1.22.2.3. Mr. Sowebery

Cenaze işleri ile uğraşan ‘uzun boylu, iri kemikli, çökük avurtlu bir adam’dır (Dickens, 2014: 40). Mesleğinin verdiği ağırlığı üzerinde taşıyan asık bir yüzü vardır.

1.22.2.4. Mrs. Sowebery

Cenaze işleri ile uğraşan Mr. Sowebery’nin ‘şirret yüzü, kısa boylu, kabuğunda kurumuş gibi sıska’ (Dickens, 2014: 46) olan karısıdır.

1.22.2.5. Jack Dawkins

‘Basık burunlu, yassı alınlı, kaba saba yüzü bir sokak çocuğu’ dur (Dickens, 2014: 77). Hırsız çetesinin önemli bir üyesidir. Hâl ve hareketleri yetişkin bir adamı andıran Dawkins, biraz ‘serseri ve uçarı yaradılıştadır’ (Dickens, 2014: 79) biridir. Çok hızlı hareket ettiği için ona ‘Ele geçmez’ lakabı takılmıştır.

1.22.2.6. Fagin

Fagin ‘çok yaşlı, sıska ve buruşuk bir Yahudi’dir (Dickens, 2014: 81). ‘Kötü ve iğrenç bir anlam taşıyan yüzünü yarı kapatan, uzun, gür, birbirine yapışmış kıvrık saçları var’dır (Dickens, 2014: 81). Hırsız çetesinin lideridir. Çetede bulunan çocuklara işkence ederek onlara zorla hırsızlık yaptırır.

1.22.2.7. Charley Bates

Charley Bates, hırsız çetesindeki hırsızlığa alıştırılacak çocukların eğitilmesinden sorumludur.

1.22.2.8. Mr. Brownlow

Mr. Brownlow iyi niyetli, saygıdeğer ve zengin bir beyefendidir.

1.22.2.9. Mrs. Sikes

Hırsız çetesinin lideri olan “kırk beş yaşlarında, tıknaz yapılı biri”dir (Dickens, 2014: 121).

1.22.2.10. Nancy

Nancy, küçük bir çocukken sokağa terk edilmiş biridir. Küçük yaşlardan itibaren hırsız çetesinin bir üyesidir.

1.22.2.11. Mr. Grimwig

“Bir ayağı biraz aksayan, tıknaz, yaşlı bir adam”dır (Dickens, 2014: 135). Mr. Grimwig, herkesten ve her şeyden kuşku duyan, kimseye güvenmeyen biridir.

1.22.2.12. Mr. Monks

Oliwer Twist’in üvey ağabeyidir.

1.22.2.13. Bayan Rose

On yedi yaşında, her zaman sevgi ve merhametle bakan güzel mavi gözleri olan “ufak tefek, narin ve çok güzel bir kız”dır (Dickens, 2014: 412). Bayan Rose’u tanyanlar onun bir “melek” olduğunu düşünmektedirler.

1.22.2.14. Agnes Fleming

Agnes Fleming, Oliwer Twist’in annesidir. İyi yürekli ve duygusal bir kadın olan Agnes Fleming, oğlunu dünyaya getirirken on dokuz yaşında ölür.

Hikâyede “Mrs. Mann, Mr. Gamfield, Aşçıbaşı, Noah Claypole, Charlotte, Dick, Sally Nine, Mr. Giles, Brittles, Harry” figüran olarak kullanılmıştır.

1.22.3. Zaman

Eserde belirli bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.22.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar Londra’da geçmektedir.

1.23. PİNOKYO

1.23.1. Olay Örgüsü

Marangoz Geppetto Usta, bir çocuğu olmasını istemektedir. Bir gün eline geçen bir odundan istediği gibi bir kukla yapar. Yaptığı bu kukla onu çok sevindirir çünkü bu kukla, insan özellikleri taşıyan bir kukladır. İnsanlar gibi düşünüp konuşmakta, yürüyüp oynayabilmektedir. Geppetto Usta, kuklaya “Pinokyo” adını verir. Pinokyo, yaramaz ve tembel bir kukladır. Babasını çok üzer ve ona sürekli yalan söyler. Pinokyo, bir gün okula gidiyorum diyerek evden kaçar. Bu kaçıışı sırasında dolandırıcı topal Tilki ve kör Kedi ile karşılaşır. Topal Tilki ve kör Kedi, Pinokyo’nun paralarını çaldıktan sonra Pinokyo’yu bir ağaca asarak oradan uzaklaşırlar. Ölümüne terk edilen Pinokyo, bir Peri tarafından kurtarılır. Peri, Pinokyo’ya neden ağaca asılı olduğunu sorunca Pinokyo, Peri’ye yalan söyler. Pinokyo’nun yalan söylediğini anlayan Peri, ona ceza verir. Pinokyo yalan söylediği anda burnu uzamaya başlar. Pinokyo, yalan söylediği için pişman olur. Peri’ye uslu bir çocuk olacağına söz verir. Peri, sözünü tutarsa onu gerçek bir insana çevireceğini söyler. Peri’yle anlaşan Pinokyo, babasının yanına dönüp bir daha hiçbir belaya bulaşmama kararı alır. Fakat babası Gepetto onu aramak için denize açılmış ve denizde kaybolmuştur. Pinokyo, denizde babasını ararken bir balina onu yutar. Balinanın midesinde babası ile karşılaşan Pinokyo, babasını bulduğu için çok sevinir. Peri, Pinokyo ve babasını balığın midesinden çıkarır. Akıllı bir çocuk olan Pinokyo, babasını hiç üzmez. Bunun üzerine Peri, Pinokyo’yu insana çevirir. Gerçek bir insan olan Pinokyo çok mutlu olur.

1.23.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.23.2.1. Pinokyo

Pinokyo düşünebilen, konuşabilen bir kukladır. Yaramaz, tembel ve bencil bir kuklayken, yaptıklarından pişman olup iyi bir kukla olmuştur. Pinokyo, iyi bir kukla olunca bir Peri tarafından ödüllendirilerek gerçek bir insana dönüştürülür.

1.23.2.2. Geppetto

Geppetto, tek başına yaşayan yaşlı bir marangozdur. Mısır püskülüne benzeyen sarı takma saçlarından dolayı çocuklar ona ‘Püskül’ lakabını takmışlardır.

1.23.2.3. Ağustosböceği

Ağustosböceği, sabırlı ve bilge bir böcektir.

1.23.2.4. Ateşiyen

Ateşiyen, “bütün göğsünü, bacaklarını önlük gibi örten uzun kara sakalı ile pek korkunç bir görünümlü” (Collodi, 2013: 25) bir kuklacıdır.

1.23.2.5. Tilki

Topal bir tilkidir. Çok kurnaz ve yalancıdır.

1.23.2.6. Kedi

Kör bir kedidir. Dostu Tilki’nin yardımıyla gezip dolaşmaktadır. Kötü yürekli ve dolandırıcıdır.

1.23.2.7. Peri

“Saçları gece mavisî, yüzü bal mumundan beyaz” (Collodi, 2013: 39) olan çok güzel bir peridir. Yüreği iyilik ve merhametle doludur.

Hikâyede “Antonio Usta, Arlecchino, Pulcinella, Saksâğan,Karga, Baykuş, Papağan,Yılan,Yunus, Balina, Fıtil” figüran olarak kullanılmıştır.

1.23.3. Zaman

Eserde herhangi bir zaman diliminden bahsedilmemiştir.

1.23.4. Mekân

Eserde anlatılan olayların geçtiği mekân belirtilmemiştir.

1.24. ÜÇ SİLAHŞORLER

1.24.1. Olay Örgüsü

d'Artagnan kralın silahşorlarından biri olmak için Gaskonya'daki evinden ayrılarak Paris'e gider. Paris'te babasının çocukluk arkadaşı olan kralın muhafız komutanı Mösyö de Treville'yi bulur. Mösyö de Treville, krala ait özel bir birliğin lideridir. Zeki ve cesur bir genç olan d'Artagnan'ın ileride başarılı bir şövalye olacağını düşünerek onu birliğine alır. d'Artagnan'ı, özel şövalyeleri olan Athos, Aramis ve Porthos'la tanıştır. Athos, Aramis, Porthos üç silahşorlar olarak ün salmışlardır. Çok yetenekli ve başarılı olan bu üç silahşorlar, kralın en önemli adamlarındandır. Kralın düşmanı olan kardinal, adamlarını üç silahşorları öldürmeleri için gönderir. Üç silahşorlar, d'Artagnan'ın yardımı sayesinde kardinalin adamlarını yenilgiye uğratırlar. Bu olay üzerine d'Artagnan ile üç silahşorlar arasında sıkı bir dostluk başlar. Kardinal, d'Artagnan'ın başarılı bir asker olduğunu görünce ona kendi adamı olmasını teklif eder. d'Artagnan, kralın düşmanı olan kardinalin teklifini reddeder ve üç silahşorlarla birlikte kralın hizmetinde çalışmaya devam eder. Bu sırada d'Artagnan, kraliçenin özel hizmetinde çalışan Madam Bonacieux'a aşık olur. Madam Bonacieux da d'Artagnan'dan hoşlanmaktadır ama kraliçeye hizmet etmeyi her şeyden üstün görür. Bu nedenle d'Artagnan'ın aşkına karşılık vermeyerek tehlikeli görevlerin içinde yer alır. Madam Bonacieux, kraliçeye yardım ederken kardinalin casusları tarafından kaçırılıp manastıra hapsedilir. Manastırda d'Artagnan'a ve üç silahşorlara düşman olan Milady isimli kadın tarafından zehirlenerek öldürülür. d'Artagnan, sevdiği kadının ölmesine çok üzülür ama krala hizmetin her şeyden önemli olduğunu düşünerek görevine devam eder.

d'Artagnan'a askerlikteki üstün başarılarından ötürü teğmenlik unvanı verilir. Böylece d'Artagnan uzun yıllardır beklediği hayaline kavuşur.

1.24.2. Şahıs ve Varlık Kadrosu

1.24.2.1. d'Artagnan

Kralın silahşorlarından biri olmak için Paris'e giden Gaskonyalı bir gençtir. "Yüzü uzun ve esmer, elmacık kemikleri kurnazlığını belli edercesine çıkık"tır (Dumas, 2012: 2). Çevik ve hızlı bir asker olan d'Artagnan, krala hizmet etmeyi, başarılı bir silahşor olmayı istemektedir.

1.24.2.2. Athos

Üç silahşorlar arasında yaşça en büyük olandır. Athos, yakışıklı ve zeki bir silahşordur. Kendini ifade etmek için kullandığı sözcükleri titizlikle seçen Athos'un "konuşmalarında süslemelere, yılışıklığa, şatafatlı sözcüklere yer yok"tur (Dumas, 2012: 85). "Suskunluğu, ilgisizliği ve içine kapanıklığı onu neredeyse yaşlı bir adam gibi gösterir" (Dumas,2012:85).

1.24.2.3. Porthos

Üç silahşorlar arasında en konuşkan olandır. Gösterişe ve eğlenceye düşkün olan Porthos "kurumlu ve patavatsız" (Dumas,2012:89) biridir.

1.24.2.4. Aramis

Aramis "saf ve tatlı yüz ifadesi, yumuşak bakışlı siyah gözleri, sonbahar şeftalisini andıran pembe ve yumuşacık yanakları, üst dudaklarının üzerinde düz bir hat şeklinde uzanan ince bıyıkları; toplardamarlarının şişmesi korkusuyla aşağıya indirmiyormuş gibi görünen elleri ile yirmi iki, yirmi üç yaşlarında bir adam"dır (Dumas, 2012: 25). Sessiz ve sakin bir silahşor olan Aramis " az konuşup, çok iş gören bir"dir (Dumas, 2012: 95). Aramis, silahşorlğu bırakıp rahip olmak istemektedir.

1.24.2.5. Mösyö De Trville

Kralı koruyan özel bir birliğin lideridir. Titiz, dikkatli ve çalışkan biri olan Mösyö De Trville, övülmeyi ve takdir edilmeyi çok sevmektedir.

1.24.2.6. Milady

Milady sarışın, mavi gözlü, uzun boylu, çok güzel bir kadındır. Zekâsı ve güzelliği ile görenleri kendine hayran bırakan Milady, çok tehlikeli bir casustur. Milady'nin omzunda sadece ağır mahkûmların taşıdığı bir zambak damgası vardır.

1.24.2.7. Kardinal Richelieu

Kral XIII. Louis döneminin kardinalidir. Çok tehlikeli bir adam olan Kardinal Richelieu, kralın gizli düşmanıdır.

1.24.2.8. Jussac

Kardinalin hizmetinde çalışan çok güçlü bir silahşordur. Aynı zamanda Kardinal Richelieu'nun en güvendiği adamdır.

1.24.2.9. Madam Bonacieux

Kraliçe Anne'nin başyardımcısı olan Madam Bonacieux güzel, zeki ve iyi yürekli bir kadındır.

1.24.2.10. Kral XIII. Louis

Fransa Kralıdır.

1.24.2.11. Kraliçe Anne

Kral XIII. Louis'in eşi, Fransa Kraliçesidir.

1.24.2.12. Kont Rochefort

Kardinalin özel casusudur.

1.24.2.13. Grimaud

Silahşor Athos'un uşğıdır.

1.24.2.14. Planchet

Silahşor d'Artagnan'ın uşğıdır.

1.24.2.15. Mousqueton

Silahşor Porthos'un uşğıdır. Mousqueton'un "Boniface olan eski adı efendisi tarafından fazla barışçı bulunarak, savaşı vurgusuyla kulağı daha hoş geldiğini iddia ettiği Mousqueton'la değıştirilmiş"tir (Dumas, 2012: 87).

1.24.2.16. Bazin

Silahşor Aramis'in uşğıdır. Otuz beş kırk yaşları arasında, uysal, kendi halinde dindar bir adamdır. Efendisine çok sadıktır.

1.24.2.17. d 'Artagnan'ın Atı

"On iki, on dört yaşlarında sarı donlu, kısa kuyuklu, bacaklarından şişlikler eksik olmayan bodur bir Bearn atı" dır (Dumas,2012:2).

Hikâyede "Madam d'Artagnan, Ketty, Mösyö de Wardes, Felton, Buckingham Dükü" figüran olarak kullanılmıştır.

1.24.3. Zaman

Eserde anlatılan olayların başlangıç tarihi 1625 yılı olarak belirtilmiştir.

1.24.4. Mekân

Eserde anlatılan olaylar Paris ve Londra'da geçmektedir

1.25. DALDAKİ KEDİNİN KIRMIZI MASALLARI

“Daldaki Kedinin Kırmızı Masalları” adlı eser yedi ayrı masaldan oluşmaktadır. Bu masalların olay örgüsü aşağıda sıralandığı gibidir.

1.25.1. Yağmur Yağdıran Kedi

Deflin ve Marinet büyük bir çiftlikte yaşamakta olan iki kız kardeştir. Kız kardeşler, boş vakitlerinde ailelerine çiftlik işlerinde yardım ederler. Deflin ve Marinet’in en yakın arkadaşları çiftlikte bulunan hayvanlardan oluşmaktadır. Arkadaşları arasında en çok Alfons adını verdikleri kediyi severler çünkü Alfons’un özel bir yeteneği vardır. Alfons, ayağını kulağının arkasından üç defa geçirince yağmur yağar. Alfons, bu yeteneğini sadece başı derde girdiğinde ya da yağmura ihtiyaç olduğunda kullanır. Bir gün Deflin ve Marinet evlerindeki antika bir vazoyu kırarlar. Büyükler vazonun kırılmasına çok sinirlenirler ve ceza olarak kızları, korkunç bir kadın olan Melina Teyze’nin yanına göndermeye karar verirler. Deflin ve Marinet bu duruma çok üzülür. Alfons, kızların Melina Teyze’nin yanına gitmesini engellemek için yağmur yağdırır. Büyükler, yağmurun yağdığını görünce kızları Melina Teyze’nin yanına göndermekten vazgeçerler. Alfons’un yağdırdığı yağmur günlerce dinmek bilmez. Büyükler, Deflin ve Marinet’in cezasını unutup yağmur yüzünden çürüyen ekinlerini düşünmeye başlarlar. Yağmur günlerce dinmeyince yağmuru Alfons’un yağdırdığını anlarlar. Büyükler, Alfons’u bir çuvala koyup ırmağa atarlar. Alfons’un ortadan kaybolmasıyla yağmur diner ve bir ay boyunca hiç yağmur yağmaz. Çiftlikteki ekinler kurumaya başlar. Bunun üzerine büyükler, Alfons’u ırmağa atıp öldürdüklerine pişman olurlar. Ama Alfons ölmemiştir. Kızlar, çuvalın içindeki Alfons’u çıkarıp yerine bir kütük koymuşlar, büyüklerin kızcağını düşündükleri için bu durumu büyüklerden saklamışlardır. Büyükler, Deflin ve Marinet’in odasında Alfons’la karşılaşır ve ondan özür dilerler. Alfons büyükleri affeder ve ayağını kulağının arkasından geçirir. Yeniden yağmur yağmaya başlar. Çiftlikte yaşayanlar yeniden eski neşeli günlerine dönerler.

1.25.2. İnekler

Delfin ve Marinet inekleri otlatmaya götürmüşlerdir. Akşam inekleri eve getirdiklerinde Kornet adlı ineğin sürüde olmadığını görürler. Kornet'in kaybolması çocukları çok korkutur. Çünkü büyükler, Kornet'in kaybolduğunu öğrenince onları cezalandıracaklardır. Çocuklar, her yerde Kornet'i aramaya başlarlar. Çiftlikteki diğer hayvanlar da onlara yardım eder. Delfin ve Marinet, hayvanların da yardımıyla Kornet'i bulurlar. Huysuz bir inek olan Kornet, kızların ceza almaları için yan çiftlikteki ahıra saklanmıştır. Kornet, büyüklere Delfin ve Marinet'in kendisine iyi bakmadıklarını söyleyerek onları şikâyet eder. Büyükler Kornet'in söylediklerine inanmazlar ve her şeyden şikâyet eden Kornet'in bir an önce kesilip yenmesine karar verirler.

1.25.3. Köpek

Delfin ve Marinet yolda giderlerken kör bir köpek görürler. Köpek, kör olan efendisine yardım etmek için onun körlüğünü üstlenmiştir. Böylece efendisinin gözleri açılmış ama köpek kör kalmıştır. Köpek kör olunca efendisi köpeği istemez. Köpek de başıboş dolaşarak kendisine yeni bir sahip aramaya başlar. Delfin ve Marinet, köpeği alıp çiftliğe götürürler. Büyükler, köpeğin çiftlikte kalmasını kabul ederler. Böylece köpek çiftlikte yaşamaya başlar. Köpek, yeni sahiplerini çok sevmiştir. Üstelik çiftlikteki hayvanlarla da arkadaş olmuştur. Çiftlikteki kedi, dostu köpeğin kör olmasına çok üzülür. Köpeğin gözlerini alarak kendi gözlerini de köpeğe verir. Köpek yeniden görmeye başlar. Kedi ise kör olur. Kedi, körlüğe alışamaz. Yakaladığı bir farenden gözlerini kendisiyle değiştirmesini ister. Fare, gözlerini kediye verir. Köpek ve kedi, farenin gözleri görmediği için ona yardım ederler. Bir gün köpeğin eski sahibi çiftliğe gelir. Çiftlikteki fare ile gözlerini değiştirir ve yeniden kör olur. Eski sahibinin kör olmasına çok üzülen köpek, eski sahibine acır ve çiftlikten ayrılarak ona eşlik etmeye başlar.

1.25.4. Suluboya Kutuları

Delfin ve Marinet çiftlikteki hayvanların resimlerini yapmaya karar verirler. Eşeğin, öküzün, atın resimlerini yaparlar. Daha sonra yaptıkları resimleri hayvanlara

gösterirler. Hayvanlar kızların çizdiği resimleri görünce hayal kırıklığına uğralar. Resimlerde, öküzlerin sadece boynuzları vardır, eşek iki ayaklıdır, at çok küçüktür. Hayvanlar resimlere bakarken birden resimdeki şekli alırlar. Büyükler hayvanları bu halde görünce çok öfkelenirler. Deflin ve Marinet, hayvanları eski hallerine getirebilmek için yeniden onların resimlerini yaparlar. Bu defa bütün hayvanları eksiksiz çizmişlerdir. Deflin ve Marinet'in çizdiği resimlerine bakan hayvanlar eski şekillerine geri dönerler.

1.25.5. Öküzler

Deflin ve Marinet, çiftlikteki kiremit benekli öküz ile ak öküze okumayı öğretmek istemektedirler. Kiremit renkli öküz kızların bu isteğini kabul etmez. Meraklı bir öküz olan ak öküz, okumayı öğrenmek ister. Ak öküz çok zekidir, kısa süre içinde okumayı öğrenir. Ak öküz bilim, felsefe, sanat, edebiyat alanına ait eline geçen her türlü kitabı okumaya başlar. Öğrendikleri arttıkça çevresindekilerden uzaklaşıp kendine ait bir dünyada yaşamaya başlar. Artık ak öküz konuşurken kimsenin anlamadığı sözcükler kullanmaktadır. Çiftlikteki herkes ak öküzün son zamanlarda çok değiştiğini düşünmeye başlar. Deflin ve Marinet, ak öküze okuma öğrettiklerine pişman olurlar. Okuma öğrenen ak öküz, çiftlikte hiçbir iş yapmıyordur. Üstelik arkadaşlarıyla alay ediyor, onlara cahil olduklarını söylüyordur. Bu nedenle Büyükler ak öküzü bir sirk sahibine satarlar. Kiremit renkli öküz de onunla beraber satılır. Öküzler sirkte çok başarılı olurlar.

1.25.6. Problem

Delfin ve Marinet, öğretmenlerinin verdiği matematik problemini çok uğraşmalarına rağmen çözemezler. Çiftlikteki hayvanlardan kendilerine yardım etmelerini isterler. Bunun üzerine hayvanlar toplanıp problemi çözerler. Deflin ve Marinet problem çözüldüğü için çok mutlu olurlar. Ertesi gün, Deflin ve Marinet okula giderlerken at, köpek, domuz ve tavuk da onlarla beraber okula gider. Hayvanlar sıralara oturup ders dinlemeye başlar. Bu sırada okula müfettiş gelir. Müfettiş, hayvanların problem çözme tekniğini çok beğenir. Öğretmenden Deflin ve

Marinet'e yüksek puan vermesini ister. Çocuklar eve gittiklerinde yüksek puan aldıkları için aileleri onları ödüllendirir. Böylece çocuklar çok mutlu olurlar.

1.25.7. Tavus Kuşu

Çiftlikteki hayvanlar tavus kuşunu görünce onu çok beğenirler. Tavus kuşu gibi ince ve güzel olmak için rejim yapmaya başlarlar. Ama açlığa dayanamayan hayvanlar, rejimi bırakarak eski yaşantılarına dönerler. Hayvanlar arasında bir tek domuz rejim yapmakta direnmektedir. Domuz, güzelleşme hayaliyle yemeden içmeden kesilerek bir deri bir kemik kalır. Bu zayıf haliyle çok güzel görüldüğünü düşünür. Oysa çiftlikteki bütün hayvanlar, domuzun aklını oynattığını düşünmektedir. Büyükler de domuzun bu halini hiç beğenmezler. Bir an önce domuzdan kurtulmanın yollarını aramaya başlarlar.

1.26. HİKÂYELER

"Hikâyeler" adlı eser içerisinde on yedi hikâye bulunmaktadır. Bu hikâyelerin olay örgüsü aşağıda açıklandığı gibidir.

1.26.1. Almbeyaz

Köpek yavrusu Almbeyaz, kurdun yuvasına girerek kurt yavruları ile arkadaş olur. Anne kurt, yavruları ile küçük köpek arasındaki bu arkadaşlıktan rahatsızdır. Kurdun ava çıktığı bir gün Almbeyaz onun peşine takılır. Kurt, koyunların olduğu bir ahır bulmuştur. Burası Almbeyaz'ın yaşadığı çiftliğin ahırıdır. Almbeyaz, kurtla oyun oynamak ister ve havlamaya başlar. Almbeyaz'ın havlamalarını duyan ev sahibi İgnat, rastgele ateş açar ve kurdu vurur. Ertesi gün hiçbir şeyden haberi olmayan ev sahibi İgnat, küçük köpeği gece çok havladığı için cezalandırır.

1.26.2. Arabada

Marya Vasilyevna, ücra bir köyde öğretmenlik yapmaktadır. Her şeyin çok sıkıcı olduğunu düşündüğü bu köyde, ona değişik gelen tek şey, ayda bir defa maaşını almak için kente gidiyor olmasıdır. Bir gün maaşını almış, köye dönerken yaşadığı hayatını sorgulamaya başlar. Sevmediği bir yerde sevmediği bir işi

yapıyordu. Hayatında bir değişiklik olsun istemektedir. Marya Vasilyevna'ya göre hayatında yapacağı en büyük değişiklik evliliktir. Yolculuğu sırasında çalıştığı köyde yaşayan çiftçi Hanov ile karşılaşır. Hanov'a o güne kadar hiç dikkatli bakmayan Marya Vasilyevna, bir anda Hanov'un çok hoş biri olduğunu fark eder. Hanov'la yapacağı bir evliliğin nasıl bir evlilik olacağını, yaşamının nasıl değişeceğini düşünür. Kendini bu hayallere kaptırırken, arabacının "geldik" sözü ile hayallerinden uyanır. Yaşamında değişiklik yapmaya gücünün ve hevesinin olmadığını fark edip, hayatına kaldığı yerden devam etme kararı alır.

1.26.3. Başkalarının Derdi

Kovalev, üniversiteden yeni mezun olmuş genç bir avukattır. Eşi Vera ile birlikte alacakları çiftlik evini görmek için yola çıkarlar. Çiftliğe geldiklerinde evi çok beğenirler. Ev sahibi, borçları yüzünden evi satmak zorunda kalan bir memurdur. Kovalev ve Vera, evle ilgili yapacakları değişiklikleri söylerlerken memurun eşi ağlamaya başlar. Yıllardır yaşadıkları evlerini satmak zorunda kalmaları onu çok üzmiştir. Memurun eşinin ağlaması evin yeni sahibi Vera'yı çok üzer. Vera, çok beğenerek aldığı bu evin her köşesinde eski ev sahibinin izlerini görür. Kovalev evdeki eski yapıları yıktırıp yerine yenilerini yaptırmaya karar verir. Vera ise, evin her yerine yerleşmiş olan eski ev sahibinin izlerinden nasıl kurtulacağını bilemez.

1.26.4. Besleme

Varka, zengin bir evde yaşayan, on üç yaşında bir beslemedir. Ev sahipleri küçük bebeklerinin bakımını onun üzerine bırakmışlardır. Henüz çocuk yaşta olan Varka, bebeğe bakmakta çok zorluk çekmektedir. Üstelik sadece bebeğe bakmakla kalmaz, evin bütün işleri ile de o ilgilenir. Bütün bu işleri yapmak Varka'ya çok ağır gelir. Bir gece bebeği uyutmaya çalışırken kendisi uyuyakalır. Uykusunun en güzel yerinde bebeğin ağlamaları ile uyanır. Varka, yorgunluğa ve uykusuzluğa dayanamaz. Şuurunu kaybetmiş bir hâlde bebekten kurtulmanın yollarını arar. Çünkü uyumaya çok ihtiyacı vardır. Bebeğin yanına yaklaşır, üzerine eğilir ve bebeği elindeki yastıkla boğar. Bebek susunca Varka, derin bir uykuya dalar.

1.26.5. Bir Hasta

Doktor Karalyov, bir hastanın tedavisi için şehir dışına çağrılır. Hastası çok zengin bir ailenin tek kızı olan Liza'dır. Liza, yirmi yaşında bir genç kızdır. Doktor Karalyov, bütün kontrollerini yapar ama Liza'da bir hastalık bulamaz. Doktor, Liza'nın rahatsızlığının fiziksel değil, ruhsal olduğunu düşünür. Liza, bir sinir krizi geçiriyordur. Oysa beş fabrikası olan, çok büyük bir evde yaşayan Liza'nın sinir krizi geçirmesi için görünürde bir neden yoktur. Liza'yı dikkatle inceleyen Doktor Karalyov, Liza'nın çok yalnız olduğunu fark eder. Zenginlik Liza'ya sadece acı vermektedir. Liza'nın bir an önce bu kasvetli yerden çıkıp uzaklaşması gerektiğini düşünür. Ama bu düşüncelerini Liza'nın ailesinden çekindiği için dile getiremez. Liza'ya ilaçlarını verdikten sonra, kaçarcasına evden uzaklaşır. Evin kasvetli havası onu çok bunaltmıştır. Evden uzaklaştığında gelecek güzel günleri düşünmeye başlar. İcini bir umut duygusu kaplar. Yaşadığı hayatı, ilkbaharı, güneşi ne kadar çok sevdiğini fark eder.

1.26.6. Bir Sanatçının Öyküsü

Ressam N. daha üretken olabilmek için bir köye yerleşir. Yerleştiği köyde zengin bir ailenin kızları olan Jenya ve Lidiya ile tanışır. Lidiya, çok okuyan, çok araştıran, her konuda bilgi sahibi, haksızlığa ve adaletsizliğe tahammülü olmayan bir öğretmendir. Kız kardeşi Jenya ise Lidiya'nın aksine sakin, kimseye karışmayan, uysal bir kızdır. Ressam N. vaktinin büyük bir kısmını Jenya ve Lidiya ile geçirir. Zamanla Jenya'dan hoşlanmaya başlar. Jenya'nın sakin kişiliği onu etkilemiştir. Ama Jenya'nın ablası Lidiya'nın bu ilişkiye sıcak bakmayacağını düşünür. Çünkü Lidiya, Ressam N.'yi sevmiyordur. Onu ülke sorunlarına duyarsız, vaktini boşa harcayan, gereksiz şeylerle uğraşan biri olarak görmektedir. Lidiya, kardeşi ile Ressam N. arasındaki ilişkiyi duyunca bu ilişkiye onay vermez. Ablasının sözünden çıkamayan Jenya, Ressam N.'yi ardında bırakarak köyden ayrılırlar. Ressam N. Jenya'yı o günden sonra bir daha görmez. Ama Jenya ne zaman aklına gelse kalbi sızlamaktadır.

1.26.7. Cancağazım

Olga, iyi yürekli ve saf bir kadındır. Babası öldükten sonra kendisini çok yalnız hisseder ve şehir tiyatrosunun sahibi olan Kukin ile evlenir. Olga eşi ile çok mutlu bir hayat yaşarken eşi Kukin hastalanır ve ölür. Çok zor günler geçiren Olga, yalnızlığa alışamaz. Pustolov adında biri ile evlenir. Pustolov bir kereste deposunda çalışıyordu. Pustolov'a çok bağlanan Olga için hayattaki en önemli şey Pustolov olur. Pustolov, geçirdiği bir hastalık sonucu ölür. Olga yine yalnız kalmıştır. Zor günler yeniden başlar. Olga, bu zor zamanlarında aile dostları olan Veteriner Sımirnin ile arkadaşlık eder. Olga, zamanla Sımirnin'den hoşlanmaya başlar. Sımirnin Olga'nın sevgisine karşılık vermez ve işleri nedeniyle başka bir şehre taşınır. Sımirnin, yıllar sonra karısı ve oğlu ile yeniden döner. Olga'nın isteği üzerine onun evine yerleşirler. Olga, Sımirnin'in on yaşındaki oğlu Şaşa'yı çok sevmiştir. Şaşa'ya çok bağlanır ve artık Olga'nın hayatındaki en önemli varlık Şaşa'dır.

1.26.8. Fazla Abartı

Gleb Gavriloviç Smirnov, kadastro memurudur. Sınır anlaşmazlığını çözmek üzere bir çiftlik sahibi tarafından şehir dışına çağrılmıştır. Gideceği yolun çok uzun olması onu korkutur. Üstelik arabanın şoförü de güvenilir birine benzemiyordu. Şoför arabayı ıssız yollardan, ormanlardan sürmektedir. Bu da kadastro memurunu iyice korkutur. Şoförün kendisine tuzak kurduğunu düşünmeye başlar. Şoförü korkutmak için şoföre, yanında silahı olduğunu şoför yanlış bir davranışta bulunursa onu öldüreceğini söyler. Bunun üzerine araba şoförü çok korkup ormana kaçar. Smirnov ıssız ve karanlık ormanda tek başına kalmıştır. Araba şoförünü bulur ve şaka yaptığını söyler. Smirnov'un kendisini öldürmeyeceğini anlayan şoför arabaya biner ve yoluna devam eder.

1.26.9. Kaçak

Küçük Paşka'nın kolunda çıkan çıban bütün eklemi sarmıştır. Doktorlar Paşka'nın annesine Paşka'nın kolunun kesilmesi gerektiğini söylerler. Saf bir köylü kadın olan Paşka'nın annesi ne yapacağını bilemez. Kızını doktorlara emanet eder ve

köyüne döner. Paşka hastanede kalmak istememektedir. Doktor, Paşka'yı hastanede kalması için ikna eder. Hastanede kalırsa hayvanat bahçesine gideceklerini söyler. Paşka, doktorla yapacakları geziyi düşünerek hastanede kalmayı kabul eder. Paşka, hastane ortamını beğenmemiştir. Hastabakıcılar sert ve kaba insanlardır. Üstelik aynı odada beraber kaldıkları hastanın biri de ölünce Paşka hastaneden kaçar. Yolda doktorun söyledikleri aklına gelince hastanede kendini güzel şeylerin beklediğini düşünerek yeniden hastaneye döner.

1.26.10. Kötü Niyetli

Denis Grigoryev, saf bir köylüdür. Tren raylarındaki somunları söküp oltasına ağırlık yapmak için kullanır. Bu durumu gören köylülerden biri, Denis Grigoryev'i şikâyet eder. Denis Grigoryev mahkemede sorgu yargıcının karşısına çıkar. Yargıç, Denis Grigoryev'e somunları neden çaldığını sorar. Denis Grigoryev, hiçbir kötü niyetinin olmadığını, küçük somunu çalmanın kime ne zararı olacağını söyler. Yargıç, somunun çıkarılmasının trenin kaza yapmasına neden olacağını söyler. Yargıcın tüm açıklamalarına rağmen köylü bir türlü durumun ciddiyetini anlayamaz. Yargıç, köylünün akılsızlığı ile daha fazla uğraşamayacağını anlayınca köylüyü cezaevine gönderir. Köylü ise hala kötü bir niyetinin olmadığını, somunları çıkarmakla kimseye kötülük yapmadığını söylemektedir.

1.26.11. Küçük Bir Şaka

Yazar, komşusu Nadejda adlı genç kıza kızakla kayma teklifinde bulunmuştur. Nadejda ise kızakla kaymaktan çok korkmasına rağmen bu teklifi kabul eder. Kızakla kaydıkları sırada yazar Nadejda'ya onu sevdiğini söyler. Nadejda, yazarın söylediğini duymasına rağmen, rüzgârın uğultusundan yanlış anlamış olabileceğini düşünür. Nadejda, yazara yeniden kaymayı teklif eder. Ertesi gün rüzgârın şiddetli olduğu bir anda yazar, Nadejda'nın kulağına onu sevdiğini fısıldar. Nadejda, yine yazarın söylediklerini tam olarak duyamaz. Bu durum defalarca tekrarlanır. Yazar, yaptığı şakanın Nadejda'yı zor durumda bıraktığının farkındadır. Fakat Nadejda'ya, bir süre daha bu şakayı yapar. Uzun zaman sonra, Nadejda, başka biri ile evlenir.

Yazarsa aradan yıllar geçmesine rağmen bu şakayı hatırlayıp gülmekte ve neden böyle bir şey yaptığına anlam verememektedir.

1.26.12. Mutluluk

Yefim Jmenya öleli yıllar olmuştur. Aradan geçen uzun zamana rağmen yaşadığı köydeki insanlar onu unutamaz. Yefim Jmenya'yı unutulmaz yapan köydeki büyük hazinenin yerini biliyor olmasıdır. Söylentilere göre, Yefim Jmenya hazinenin yerini şeytanlardan aldığı tılsımlar sayesinde öğrenmiştir. Hazineyi bulamadan yakalandığı bir hastalık nedeniyle ölmüştür. Köylüler, bu hazineyi bulmak istemektedirler. Onlara göre hazine demek, “mutluluk” demektir. Köydeki yaşlı çoban da hazineyi bulmanın hayalini kurmaktadır. Hazineyi bulsa o parayla ne yapacağını hiç bilmez. Ona göre hazineyi bulduğunda mutluluğu bulmuş olacaktır.

1.26.13. Öğretmen

Kulikin'in Oğulları Kumaşçılık Fabrikası Okulu öğretmenleri düzenli olarak yapılan kutlama yemeğinde bir araya gelmişlerdir. Okulun en deneyimli öğretmenlerinden Fyodor Lukiç Sisoyev, çok hasta olmasına rağmen yemeğe katılanlar arasında yerini alır. Ona göre, yemeğe katılmazsa diğer öğretmenler onun sorumsuz biri olduğunu düşüneceklerdir. Fyoder Lukiç ise öğretmenlerin kendisi hakkında böyle düşüncelerini istememektedir. Çünkü o, mesleğini en iyi şekilde yapan herkesin saygı duyduğu çok başarılı bir öğretmendir. Yemek sonunda okulun öğretmenleri günün anlamını belirten konuşmalar yaparlar. Sıra Fyodor Lukiç Sisoyev'e gelmiştir. Sisoyev, konuşmasında on dört yıldır görev yaptığı okulunun başarısına, çalışma ortamının rahatlığına değinir. Ayrıca okulun eksikliklerinden, müfettişlerin adaletsizliklerinden de bahseder. Bir ara hastalığının verdiği sınır bozukluğu ile bir öfke nöbeti geçirir. Eve geldiğinde bitkin bir hâledir. Üzerini değiştirirken hastalığının basit bir üşütme olduğunu düşünmektedir. Oysa tam o sırada doktoru, Fyoder Lukiç'in karısına kocasının bir haftalık ömrü kaldığını söylemektedir.

1.26.14. Önemli Bir Olay

Altı yaşındaki Vanya ve dört yaşındaki Nina için o gün çok güzel bir gündür. Çünkü evin kedisinin üç tane yavrusu olmuştur. Çocuklar tüm gün boyunca yavru kedilerle oynarlar. Baba ve annelerinin de kedileri çok seveceğini düşünerek kedileri onlara gösterirler. Anne ve babaları kedileri görünce kedilerin bir an önce evden atılmasını isterler. Çocuklar ailelerinin vermiş olduğu bu tepkiye çok üzülürler ve yavruların evde kalması için çözüm yolu aramaya başlarlar. O sırada, hizmetçi evin köpeğinin yavru kedileri yediğini söyler. Çocuklar bu duruma çok üzülürler. Anne ve babaları ise duruma hiç tepki göstermez. Çocuklar tüm gün boyunca ölen yavru kediler için ağlarlar. Çocuklar ağlarken yavruları yiyen köpek rahatlıkla ortalıkta dolaşmaktadır.

1.26.15. Yağmurlu Havalarda

Nadejda Filippovna'nın kocası Avukat Kvaşin beş gündür evine gelmemektedir. Kvaşin, karısına mahkemede çok yoğun çalıştığı için çiftlikteki evlerine gelebileceğini şehirdeki evlerinde kalacağını söyler. Nadejda, kocası Kvaşin'e sürpriz yapmak için şehre gitmeye karar verir. Ertesi gün şehre gider ama kocasını evde bulamaz. Kapıcı, kocasının beş gündür eve uğramadığını söyler. Nadejda eve döndüğünde çok üzgündür. Annesine kocasının kendisini aldattığını söyler. Annesi ile beraber kocası Kvaşin hakkında kötü şeyler düşünmeye başlarlar. Kvaşin o akşam çiftlik evine gelir. Beş gündür çok yoğun olduğu için mahkemede kaldığını şehirdeki evine bile uğrayamadığını söyler. Nadejda ve annesi, Kvaşin hakkında kötü düşündükleri için çok pişman olurlar. Kvaşin, karısı ve kaynanasının söylediği yalana inandıklarını görüp mutlu olur.

1.26.16. Yürek Acısı

İona Potapov, bir hafta önce ölen oğlu için yas tutmaktadır. Hiçbir şey yapacak gücü yoktur ama ailesinin geçimini sağlamak için çalışmak zorundadır. Arabacılık yapan İona Potapov, arabasına binen müşterileri ile dertleşirse rahatlayacağını düşünür. Çünkü içindeki acıyı birilerine anlatma ihtiyacı hissetmektedir. Arabasına binen bir subaya derdini anlatmak ister fakat subay onu dinlemez. Subay arabadan

indikten sonra arabaya üç genç biner. İona Potapov, gençlere derdini anlatmaya çalışır. Gençler, kendi aralarında konuştukları için İona Potapov'u dinlemezler. İona Potapov, insanların ne kadar duyarsız canlılar olduğunu düşünür. En sonunda oğlunun nasıl öldüğünü, neden öldüğünü atına anlatır. Onu dinleyen bir tek atı vardır.

1.26.17. Zinoçka

Petya, öğretmeni Zinoçka ile ağabeyi Şaşa'nın buluştuklarını görmüştür. Petya gördüklerini ammesine söyler. Annesi çok erdemli bir kadındır. Oğlu ile evinde çalışan bir kadının ilişkisini utanç verici bulur. Öğretmen Zinoçka'yı evden kovar. Petya'nın ağabeyi Şaşa, yıllar sonra Zinoçka ile evlenir. Aradan yıllar geçmesine rağmen Zinoçka, Petya'nın kendisine yaptığı kötülüğü unutmaz. Petya'ya karşı her zaman soğuk ve mesafeli davranır.

1.27. EZOP MASALLARI

“Ezop Masalları” adlı eserin içerisinde kırk masal bulunmaktadır. Bu masalların olay örgüsü aşağıda sıralandığı gibidir.

1.27.1. Dört Arkadaş

Ceylan, kaplumbağa, karga ve fare birbirlerini çok seven dört arkadaştır. Bir gün ceylan tuzağa düşer. Kaplumbağa, karga ve fare bir araya gelip ceylanı düştüğü tuzaktan kurtarır. Bu sırada avcı, kaplumbağayı yakalar ve kaplumbağayı evine götürmek için çantasına koyar. Ceylan, arkadaşı kaplumbağayı kurtarmak için avcının önüne çıkar. Avcı, ceylanı görünce kaplumbağanın içinde bulunduğu çantayı yere atar ve ceylanın peşine düşer. Ceylan, kaplumbağanın kurtulduğunu görünce hızla avcıdan uzaklaşır. Dört arkadaş eski günlerdeki gibi yine bir araya gelir. Avcı ise ceylan peşinde koşarken elindeki kaplumbağayı da kaybettiği için üzülür.

1.27.2. Aslan Payı

Orman kralı aslan, tek başına avlanmaktan sıkılır. Yabaneşegine beraber avlanmayı teklif eder. Yabaneşegi aslanla avlanmak istemez ama aslandan korktuğu için aslanın avlanma teklifi kabul eder. Yabaneşegi ve aslan akşama kadar birlikte

avlanırlar. Sıra avları paylaşmaya gelince aslan, avladıkları bütün hayvanları alır. Yabaneşegi bu paylaşımın adaletsiz olduğunu düşünür ama aslandan korktuğu için kendine düşen payı isteyemez ve aslanın yanından uzaklaşır.

1.27.3. Çirkin Tosbağa ve Ördekler

Ördekler kuraklık nedeni ile başka yere göç etmeye karar verirler. Yakın arkadaşları kaplumbağayı arkalarında bırakacakları için çok üzülmedirler. Kaplumbağa da onlarla birlikte gitmek ister. Ördekler, kaplumbağaya uçamadığı için kendileri ile gelemeyeceğini söylerler. Kaplumbağa bu duruma çok üzülür. Kaplumbağanın üzüldüğünü gören ördekler, bir çözüm yolu bulurlar. İki ördek bir değneği uçlarından tutacaktır. Kaplumbağa da bu değneğe ağızla tutunacak böylece uçabilecektir. Ördekler, kaplumbağayı ağızını açmaması için sıkıca öğütlerler. Değneğe tutunan kaplumbağa, ördeklerle beraber uçmaya başlar. Uçmak çok hoşuna gitmiştir. Kaplumbağa bir ara ağızını açmaması gerektiğini unutup konuşur. Ağızını açmasıyla düşmesi bir olur.

1.27.4. Aslan ile Yaban Domuzu

Aslan, su içmek için nehir kenarına gider. O sırada bir yabandomuzu da su içmek için nehre gelmiştir. Aslan, yabandomuzuna kenara çekilmesini söyler ve onu tehdit eder. Yabandomuzu, aslanın bu tavrına sinirlenir. Bunun üzerine kavgaya başlarlar. Onlar kavga yaparken çevrelerindeki akbabalar da kavga sonucu içlerinden birinin ölmesini beklemektedir. Çünkü akbabalar, ölen hayvanın leşini yiyeceklerdir. Akbabaların niyetini anlayan yabandomuzu ve aslan, kavga yaptıklarına pişman olurlar. Hemen barışıp akbabalara yem olmaktan kurtulurlar.

1.27.5. Tilki ile Keçi

Tilki, su kuyusuna düşmüştür. Nasıl çıkacağını düşünürken kuyunun etrafında dolaşmakta olan bir keçi, kuyudaki tilkiyi görür. Çok susayan keçi, tilkiye, kuyuda su olup olmadığını sorar. Tilki, kuyudaki suyun çok güzel olduğunu, keçinin de kuyuya inip su içmesini söyler. Tilkinin bu daveti üzerine keçi, kuyuya atlayıp su içer. Sıra yukarı çıkmaya gelmiştir. Tilki, keçinin üzerine basarak kuyudan çıkar. Kuyudan

çıkamayan keçi, tilkinin kendisini kurtarmasını bekler. Tilki, keçiye yardım etmeden oradan uzaklaşır. Keçi kandırıldığını anlar ve tilkiye güvenip kuyuya indiği için pişman olur.

1.27.6. Küçük Kurbağa

Kurbağanın biri, tüm ormanı inletecek şekilde ses çıkarmaktadır. Kurbağanın sesini duyan aslan, böyle ses çıkaran hayvanın ne kadar büyük bir hayvan olduğunu düşünüp korkar. Çalılardan arkasına gizlenen aslan, bir yandan da sesin sahibini bulmak için etrafına bakar. Bu sırada çalılardan yanında küçük bir kurbağa görür. Aslan, sesin kurbağadan çıktığını anlar. Ortalığı inleyen bu sesin küçük bir hayvandan çıkmasına çok şaşırır aslan, kurbağayı gereksiz yere gürültü yaptığı için ayaklarının altına alıp ezer.

1.27.7. İki Horoz

İki horoz, bir kümeste yaşamaktadır. İkisi de kümesin kralının kendisi olduğunu iddia eder. Horozlar, hangisinin kral olacağını belirlemek için kavga yapar. Kavga sonunda horozlardan biri kavgayı kazanıp kümesin kralı olur. Kümesin kralı olan horoz, kral olduğu için çok kibirlenir ve krallığını ilan etmek için uzun uzun öter. Horoz öterken oralardan geçmekte olan kartal, horozun sesini duyar. Kartal, horozun yanına gelerek horozun kafasını koparır. Horozun ölmesiyle diğer horoz, kümesin kralı olur. Birinci horoz, kral olduğu için kibirlenmesinin bedelini hayatı ile öder.

1.27.8. İhtiyar Aslanla Geyik

Aslan, tilkiden kendisine bir geyik yakalamasını ister. Tilki, ormana gider ve bulunduğu bir geyiği kandırıp aslanın yanına getirir. Aslan, geyiği görünce geyiğe saldırır. Geyik, kandırıldığını anlayıp son anda aslanın pençelerinden kurtulur. Tilki, geyiği tekrar ikna edip aslanın yanına getirir. Aslan, geyiği bu defa elinden kaçırmaz. Geyiği yemeye başlayan aslan, geyiğin yüreğini bulamaz. Aslan, tilkiye geyiğin yüreğinin nerede olduğu sorar. Tilki, aslan farkında olmadan geyiğin yüreğini yemiştir ama aslandan korktuğu için geyiğin yüreğini yediğini söyleyemez. Tilki,

cevap olarak aslanın karşısına iki defa çıkacak kadar aptal olan bir hayvanın yüreğe sahip olmadığını söyler. Aslan tilkinin söylediklerine inanır. Tilki, kurnazlığı sayesinde kurtulmayı başarır.

1.27.9. Öküzler ve Aslan

Aslan ormanda dolaşırken çok acıktığını fark eder. Yiyecek bir şeyler aramaya başlar. Bu sırada çayırda otlamakta olan üç tane öküz görür. Öküzlerin üçü bir aradayken onları avlayamayacağını düşünen aslan, öküzleri birbirlerinden ayırmaya karar verir. Aslan, öküzlerin yanına giderek onların aralarını açmayı başarır. Birbirlerine düşman olan öküzler, farklı yerlerde avlanmaya başlar. Aslan, yalnız bulduğu öküzleri tek tek yer.

1.27.10. İyiliğe Karşı Kötülük

Geyik, ormanda dolaşırken avcılar onu fark ederler ve geyiği yakalamaya çalışırlar. Geyik, hızla asma yapraklarının arkasına saklanır. Avcıların uzaklaştığını gören geyik, asma yapraklarını yemeye başlar. Kendisini gizleyen yaprakları yiyince avcılar geyiği görür. Geyik kaçmaya fırsat bulamadan avcının biri ateş açar ve geyiği vurur. Geyik son anlarını yaşarken kendisine iyilik yapan yaprakları yediği için çok pişmandır.

1.27.11. Aslanın Hastalığı

Aslan, yaşlandığı için avlarının peşinde koşacak gücü kalmamıştır.. Avlarını yorulmadan nasıl yakalayacağını yollarını aramaya başlar. Aslan bir plan yapar ve ormana hasta olduğu yalanını yayar. Aslanın hasta olduğunu duyan ormandaki hayvanlar, aslanı ziyaret etmeye gider. Aslan, ziyaretine gelen bütün hayvanları yer. Tilki de aslanı ziyaret etmek ister. Aslanın evine geldiğinde içeri girmez. Çünkü aslanın evine giden hayvanların ayak izlerini görür. Ayak izleri sadece gidiş yönlüdür. Hayvanların döndüğüne dair hiçbir iz yoktur. Tilki, aslanın hayvanları yediğini anlar. Aslan, tilkiye evine gelmesi için ısrar eder. Aslanın ısrarlarına rağmen tilki eve girmez ve hemen oradan uzaklaşır.

1.27.12. Kurt ile Pelikan Kuşu

Kurt, avını yerken boğazına bir kemik parçası takılır. Oradan geçmekte olan bir pelikandan kemiği çıkarmasını ister. Kurt, pelikana kendisine yardım ettiği takdirde ne isterse vereceğini söyler. Pelikan boynunu kurdun ağzına sokar ve kemiği çıkarıp kurdun hayatını kurtarır. Pelikan, kurttan yaptığı bu iyiliğin karşılığını ister. Kurt, pelikana kafasını ağzının içine koyduğunda onu yemediğine dua etmesini söyler. Pelikan ise başını kurdun ağzına sokarak ne kadar tedbirsiz davrandığını düşünerek oradan uzaklaşır.

1.27.13. Kurbağanın Düğünü

Kurbağa, güneşle evlenmeye karar verir. Kurbağanın arkadaşları bu habere çok sevinirler. Kurbağanın düğününde herkes gülüp eğlenmektedir. Yalnız yaşlı bir kurbağa, bu evliliğe sevinmez. Çünkü kurbağa güneş ile evlenince güneş, bütün bataklıkları kurutacaktır. Böylece kurbağaların yaşam alanları yok olacaktır. Yaşlı kurbağa, diğer kurbağaların bunu düşünemiyor olmasına çok üzülür.

1.27.14. Gelincik ile Yarasa

Yarasanın biri, yanlışlıkla bir gelinciğin yuvasına girer. Gelincik, yarasayı fareye benzetmiştir. Farelere düşman olan gelincik, yarasayı yakalayıp onu öldürmeye hazırlanır. Yarasa gelinciği fare olmadığına inandırır ve gelinciğin elinden kurtulur. Yarasa, bir gün yanlışlıkla başka bir gelinciğin yuvasına girer. Bu gelincik kuşlara düşmandır. Kuşlara düşman olduğu için yarasayı öldürecektir. Bunun üzerine yarasa, bir fare olduğunu söyleyerek gelinciği kandırıp kurtulmayı başarır.

1.27.15. Engerek Yılanı ile Kurbağalar

Çok susayan engerek yılanı su içebileceği bir yer arar. Ormanda suyu çok güzel olan bir pınar bulur. Her gün bu pınara gelip su içmeye başlar. Pınarın içindeki su yılanı, engerek yılanından rahatsız olmuştur. Engerek yılanına bir daha pınara uğramamasını söyler. Bunun üzerine engerek yılanı ile su yılanı kavga etmeye başlarlar. Su yılanı, engerek yılanına düello teklif eder. Bu teklifi duyan sudaki

kurbağalar, engerek yılanından su yılanının düello teklifini kabul etmesini isterler. Kurbağalar, düelloyu kabul ederse ona yardım edeceklerini söylerler. Engerek yılanı, su yılanının düello teklifini kabul eder. Düelloda engerek yılanı, su yılanını yener. Bitkin bir halde kurbağalara duello sırasında neden kendisine yardım etmediklerini sorar. Kurbağalar, engerek yılanına, onu destekleyen sözler söyleyerek yardım ettiklerini, başka türlüsüne güçlerinin yetmediğini söylerler. Engerek yılanı, lafla peynir gemisinin yürütmeyeceğini söyleyerek oradan uzaklaşır.

1.27.16. Kurnaz Tilkiler

Sıcak yaz günü tilkiler susuzluktan bitkin bir halde dolaşırken ormanda bir akarsu bulurlar. Akarsu çok hızlı akıyordur. Akarsuyun içine girerlerse boğulup ölme tehlikeleri vardır. Tilkiler, ne yapacaklarını bilmeden suyun etrafında dolaşıp dururlar. Bu sırada içlerinden biri diğer tilkilere, suyun içine girmeyerek ne kadar korkak davrandıklarını söyler. Bunun üzerine tilkiler, korkmuyorsa suya kendisinin girmesini söylerler. Arkadaşlarının bu isteği üzerine tilki, hemen oradan uzaklaşır. Tilki, gereksiz yere konuştuğunu anlamıştır.

1.27.17. Doktor Kurbağa

Kurbağanın biri boş durmaktan çok sıkılmıştır. Doktor olmaya karar verir. Ormanda bir duyuru yaparak doktor olduğunu herkese duyurur. Kurbağanın doktor olduğunu duyan tilki, “Önce kendi yürüyüşünü düzelt, zıplamaktan kurtul, sonra başkalarının dertlerine çare ol” diyerek kurbağa ile dalga geçer.

1.27.18. Üç Kafadar Ortak

Yarasa, martı ve diken arkadaş olurlar. Üç arkadaş, bütün mal varlıklarını bir gemiye yükleyip seyahate çıkarlar. Gemileri bir fırtına esnasında batar. Gemiyle beraber üç arkadaşın bütün mal varlığı da denize gömülür. Üç arkadaş, canlarını zor kurtarırlar. O günden sonra yarasa yalnızca geceleri dışarı çıkmaktadır. Çünkü gündüzleri alacaklılarının kendisini görüp yakalamalarından korkar. Martı ise sürekli denizin kenarında dolaşır. Belki bir gün batan malları kıyıya vurur diye kıyıları

bekler. Diken ise batan gemideki kumaşlarını bulmak için gelen geçenin elbisesine dolanır.

1.27.19. Tek Gözlü Alageyik

Avcıların attığı oklardan biri alageyiğin gözüne isabet eder. Gözü kör olan alageyik, bu olaydan sonra avcılara karşı daha dikkatli olmaya karar verir. Gittiği yerlerde avcılara yakalanmamak için her türlü tedbiri alır. Bir gün göl kenarında karnını doyururken tek gözünü ormana çevirip ormandan gelecek bir saldırıya hazırlıklı olmak ister. Bu sırada göldeki sandalda bulunan avcılar geyiği görür. Sandaldaki avcıların attığı oklar geyiğe isabet eder. Geyik, son nefesini verirken avcılara savunmasız yakalandığı için üzülüyordur.

1.27.20. Kıskaç Deve

Peri padişahın kızı ile Kaf Dağı padişahının oğlu evleniyordur. Düğün ormanda yapıldığı için bütün hayvanlar düğüne davet edilir. Hayvanlar dilediğince eğlenmektedir. Bu sırada maymun sahneye geçer ve oynamaya başlar. Maymun çok güzel oynadığı için bütün davetliler onu hayranlıkla izlerler. İzleyiciler arasındaki deve, maymunu kıskanır. Deve de sahneye geçer, oynamaya başlar. Ama oynamayı bir türlü beceremez. İzleyiciler devenin komik hareketlerine bakıp kahkahalarla gülerler. En sonunda düğün sahibi devenin gülünç hareketlerine dayanamaz ve deveyi düğünden attırır. Deve, herkesin yeteneklerinin farklı olduğunu anlamıştır.

1.27.21. Yılan ve Kuyruğu

Yılan sıcaktan bunaldığı için bir gölgede dinlenmektedir. O sırada yılanın kuyruğu yılanın başını kaldırır. Bundan sonra liderin kendisi olduğunu, o ne yöne isterse gövdenin ve başın o yöne geleceğini söyler. Yılanın gövdesi ve başı ne kadar uğraşsa da kuyruğu ikna edemez. Kuyruğun lider olma isteğini mecburen kabul ederler. Liderliği eline alan kuyruk, ormanda ilerlemeye başlar. O kadar zor ilerliyordur ki en sonunda bir çukura düşer. Yılan, yara bere içinde kalmıştır. Kuyruk, yaptığı hatayı anlayıp bir daha baş ve gövdeye liderlik yapmaya kalkışmaz.

1.27.22. Bacaklar mı Boynuzlar mı?

Geyik, bir su kenarında kendini seyretmektedir. Sudaki yansımasında boynuzlarını görür. Ne kadar güzel boynuzları olduğunu düşünür. Oysa bacakları çok çirkindir. Bu güzel boynuzlara bu bacaklar hiç yakışmıyor diye üzülür. Bu sırada bir aslan, geyiği görür ve ona saldırır. Geyik kaçarken boynuzları ağaçlara takılır. Aslan, geyiği yakalar. Geyik, onu tehlikelerden koruyan ayaklarını beğenmeyip onu süslü gösteren boynuzlarını beğendiği için pişman olur

1.27.23. Akıllı Keçi

Keçinin biri, sürüden ayrılp otlakta gezinirken bir kurtla karşılaşır. Kurt, keçiye saldırır ve onu yakalar. Keçi, kurdun kendisini yiyeceğini anlar. Kurda, onu yemeden önce kendisine kaval çalmasını, bunun son isteği olduğunu söyler. Kurt, keçinin bu isteğini kabul ederek kaval çalmaya başlar. Kavalın sesini duyan çoban köpekleri, kurdu bulup kurda saldırırlar. Köpeklerin elinden zor kurtulan kurt, kaval çalmakla ne kadar dikkatsiz davrandığını düşünür.

1.27.24. Kurnaz Köpek

Çiftlikteki köpek, kurdun saldırısına uğrar. Kurt köpeği yemek üzereyken, köpeğin aklına bir fikir gelir. Kurda çok zayıf olduğunu biraz kilo alınca kendisini yemesini söyler. Bunun üzerine kurt, köpeği bırakır. Köpek biraz daha kilo alınca onu yemeye karar verir. Aradan geçen zaman boyunca kurt köpeğin kilo aldığını düşünüp tekrar çiftliğe gelir. Köpek, çiftliğin ikinci katında durmaktadır. Kurt, köpeğe aşağı inmesini, onu yemeye geldiğini söyler. Köpek ise eğer kendisini yemek istiyorsa yukarı gelmesini söyler. Kurt yukarı giderse köpeğin havlayacağını ve ev sahibinin onu öldüreceğini anlar ve oradan uzaklaşır. Evine giderken köpeği yakaladığında onu yemediğine pişman olur.

1.27.25. Maymun ile Tilki

Tilkinin canı çok sıkılmıştır. Konuşup eğleneceği birini aradığı sırada gözüne oralarda gezmekte olan bir maymun takılır. Tilki, maymunla sohbet etmeye başlar. Tilki, maymuna atalarının ne kadar soylu insanlar olduğunu anlatır. Tilkiyi dinleyen

maymun, yanından geçtikleri bir mezarı göstererek kendi soylu atalarının da bu mezarlıkta yattığını söyler. Tilki, maymunun yalan söylediğini anlar. Maymuna : “Ölüler konuşmayacağı için yalanın ortaya çıkmayacağını mı sandım?” diyerek kızar.

1.27.26. Korkak Tavşanlar

Tavşanlar, her şeyden korktukları için hayattan zevk alamaz hale gelmişlerdir. Bu yüzden topluca intihar etmeye karar verirler. Bir gölün kıyısına giderler. Tam suya atlayacakları sırada su kenarındaki kurbağalar, tavşanların çıkardığı seslerden korkarak can havliyle kaçmaya başlar. Kurbağaların kaçtığını gören tavşanlar, kendilerinden daha korkak hayvanların da var olduğunu düşünerek intihar etmekten vazgeçerler.

1.27.27. Kuyruksuz Tilki

Tilki, tavuk yakalamaya çalışırken bir tuzağa düşer. Canını zor kurtaran tilkinin kuyruğu kopar. Arkadaşları kuyruksuz tilki ile dalga geçmeye başlarlar. Tilki, bu duruma bir çare bulmak ister. Bütün tilkileri etrafına toplayarak onlara kuyruğun hiçbir işe yaramadığını, kendisinin kuyruğunu kesip kurtulduğunu onların da kurtulması gerektiğini söyler. Tilkilerden hiçbiri bu yalana inanmaz. Kuyruğu kopmuş olan tilki, çaresizce arkadaşlarının yanından ayrılır.

1.27.28. Bülbül ile Atmaca

Bülbül, ormandaki en güzel sesli kuştur. Her gün uzun uzun şarkı söyleyerek herkesi kendine hayran bırakmaktadır. Bir gün atmacanın biri, bülbülün sesini duyar. Atmaca sesi takip ederek bülbülü bulur ve tam bülbülü yiyecekken bülbül atmacaya yalvarır. Eğer kendisini serbest bırakırsa ona her gece çok güzel şarkılar söyleyeceğine söz verir. Atmaca ise güzel sese değil, karnını doyurmaya ihtiyacı olduğunu söyleyerek bülbülü yer.

1.27.29. Horoz, Tilki ve Köpek

Yakın arkadaş olan köpek ve horoz, tüm gün birlikte gezip dolaşırlar. Akşam olunca uykuları gelir. Horoz bir ağacın dalına çıkar. Köpek de ağacın kovuğuna

girerek uyur. Sabah olunca horoz ötmeye başlar. Horozun sesini duyan bir tilki, horozun yanına gelir ve onunla biraz sohbet etmek istediğini söyler. Horoz, tilkinin kendisini yemek istediğini anlar. Tilkiye ağaca çıkmasını yukarda daha rahat konuşacaklarını söyler. Tilki yukarı çıkmak için ağacın kovuğuna girdiğinde köpekle karşılaşır. Köpek, tilkiye saldırır ve onu öldürür.

1.27.30. Kibirli Balıkçıl

Balıkçıl, nehirdeki balıkların hiçbirini beğenmemektedir. Kendisi gibi soylu bir varlığın böyle küçük ve değersiz balıkları yemeyeceği söyler. Yakaladığı küçük balıkları geri nehre bırakır. Akşam olunca çevresinde yiyecek hiçbir şey kalmadığını görür. Balıkları bıraktığına pişmandır. O sırada yanından geçmekte olan bir salyangozu görür. Çok acıktığı için soyluluğuna yakıştıramasa da salyangozu yemek zorunda kalır. Salyangozu yerken kibirli davranıp diğer balıkları elinden kaçırdığına pişman olmuştur.

1.27.31. Kümesteki Misafir

Bir çiftlik sahibi, kümesteki horoz ve tavukların içine yakaladığı bir keklği koyar. Keklği beğenmeyen horozlar, onu her gün döverler. Bu duruma çok üzülen keklık, horoz soyundan olmadığı için horozların kendisini dövüklerini düşünür. Keklik, zaman geçtikçe horozları tanımaya başlar. Horozlar, sadece onu değil birbirlerini de dövüyorlardır. Keklik, kümesteki yaşamın bu şekilde olduğunu kabul edip kümes yaşamına alışır.

1.27.32. Maymunlar ile Öğütçü Kuş

Ormanda havalar çok soğuyunca maymun ailesi ısınmak için çare aramaya başlar. Ormanda karşılaştıkları bir çobanın ısınmak için ateş yaktığını görmüşlerdir. Kendileri de çoban gibi ateş yakarak ısınmaya karar verirler. Ormanda buldukları bir ateş böceğini, ateş parçası sanarak üflemeğe başlarlar. Saatlerce uğraşmalarına rağmen ateş böceğini tutuşturamazlar. Onları izleyen bir kuş, ateş böceğinin tutuşmayacağını, çünkü onun bir ateş parçası olmadığını söyler. Maymunlar, kuşu dinlemez. Kuş, maymunlara laf anlatmak için sürekli konuşur. En sonunda

maymunlardan biri, çok konuştuğu için kuşa vurup onu yaralar. Ölmek üzere olan kuş, akılsız maymunlara laf anlatmasının ne kadar boş bir çaba olduğunu düşünmektedir.

1.27.33. Eşek ile Aslan

Horoz ile eşek çok yakın iki arkadaştır. Bir gün ormanda dolaşırken bir aslan, eşeğe saldırır. Horoz, arkadaşının başının tehlikeye girdiğini görünce ötmeye başlar. Aslan, horoz sesinden korkmaktadır. Bu yüzden horozun sesini duyunca kaçmaya başlar. Eşek, aslanın kaçtığını görünce aslanın kendisinden korktuğunu sanarak aslana saldırır. Aslan, horozun sesinin duyulmadığı bir yerde, eşeği yakalayıp öldürür. Eşek, son nefesini verirken aslanla boy ölçüşmekle hata yaptığını anlamıştır.

1.27.34. At ile Eşek

Tüccarın biri, uzak diyarlardan aldığı eşyaları eşeğine yükler. Yüğü çok ağır olan eşek, yüğü taşıyamayacak hale gelir. Eşek, kendisi ile birlikte yürümekte olan attan yükün bir kısmını taşımasını ister. At, eşeğin yardım isteğini kabul etmez. Eşeğin acı çekmesini umursamadan yoluna devam eder. Üzerindeki ağırlığa daha fazla dayanamayan eşek ölür. Eşeğin sahibi, eşek ölünce bütün yükü atın üzerine yükler. At, bütün yük kendisine kalınca eşeğe yardım etmediğine çok pişman olur.

1.27.35. Kaplumbağa ile Kartal

Kaplumbağanın biri, yeryüzünde dolaşmaktan çok sıkılır. Gökyüzündeki kuşlara özenip onlar gibi uçmak ister. O sırada yanına bir kartal yaklaşır. Kaplumbağa, kartaldan kendisini gökyüzüne çıkarmasını ister. Kartal, kaplumbağanın sırtından tutup onu gökyüzüne çıkarır. Çok yükseğe çıkan kaplumbağa, uçabileceğini söyleyerek kartaldan kendisini bırakmasını ister. Kartal kaplumbağanın bu isteği üzerine onu bırakır. Kaplumbağa hızla yere düşer. Son nefesini verirken haddini bilmeyerek kuşlara özendiği için çok pişmandır.

1.27.36. Tavşan ve Tilki

Tavşanın biri arkadaşlarına korkak bir hayvan olmadığını göstermek ister. Bunun için bir tilki yakalamaya karar verir. Tilkiye iltifat edecek böylece onu tuzağa düşürecektir. Karşılaştığı bir tilkiye nasıl bu kadar akıllı olduğunu sorar. Tilki, tavşana akıllı olmak için ne yaptığını ona anlatacağını ama bunun için tavşanın kendi evine gelmesi gerektiğini söyler. Tavşan, tilkinin davetini kabul ederek evine gider. Eve girdiğinde tuzağa düştüğünü anlamıştır. Evden kaçmaya çalışır, ama tilki onu yakalar. Tilki, kendi ayakları ile evine gelen tavşanın ne kadar akılsız olduğunu düşünmektedir.

1.27.37. Kartala Özenen Karga

Kartalın biri, sürüdeki kuzuyu kaptığı gibi havalanır. Kartalı gören karga, sürüdeki bir koçun üzerine konarak onu kaçırmaya çalışır. Karga, koçu havaya kaldıramadığı gibi kendisi koçun tüyelerine yapışıp kalır. Sürünün çobanı, karganın kanatlarını keserek kargayı koçun tüyelerinden kurtarır. Kanatsız kalan karga, boyundan büyük işlere kalkıştığı için çok pişman olur.

1.27.38. Kedi ile Fareler

Kedinin biri, farelerle dolu bir ev bulur. Evde istediği kadar fare yakalıyordur. Kediden rahatsız olan fareler, ondan kurtulmanın yolunu aramaya başlarlar. Evde buldukları bir deliğe girerek uzun süre oradan çıkmazlar. Genç fareler uzun süre delikte durmaktan sıkılmışlardır. Bir ara delikten dışarı çıkarlar. Kedi fareleri görünce onlara saldırır ve bazılarını yer. Kaçmayı başarabilen fareler tekrar deliğe girerler. Aradan uzun zaman geçince fareler, delikte durmaktan yine sıkılmaya başlarlar. Dışarı çıkmak için başlarını delikten dışarı uzattıklarında kediyi görürler. Kedi, uzanmış ölü numarası yapıyordur. Fareler, kedinin numara yaptığını anlarlar. Kedi, uzun süre bekledikten sonra farelerin delikten çıkmayacağını anlar ve evi terk eder. Ev, yeniden farelere kalmıştır.

1.27.39. Boğa ile Sivrisinek

Sivrisinek uçmaktan yorulmuştur. Yoldan geçen bir boğanın boynuzlarına konar. Boğa ile beraber gezip dolaşır. Sivrisinek, bu gezintiyi çok sevmiştir. Gezisi bitince boğanın boynuzlarından kalkar ve uçmaya başlar. Giderken de boğaya kendisi gibi ağır bir sineği boynuzlarında taşıdığı için teşekkür eder. Boğa gülerek sivrisineğe bakar ve sivrisineğin boynuzlarında olduğundan haberi bile olmadığını söyler.

1.27.40. Yargıç Kedi

Tavşanın biri, bir ördek yuvasına girerek yuvaya yerleşir. Yuvanın sahibi olan ördek, tavşana yuvasından çıkmasını söyler. Tavşanın çok beğendiği yuvayı bırakmaya niyeti yoktur. Bunun üzerine tavşan ve ördek, sorunu çözmesi için o civarda bulunan yargıç kediye başvurur. Yargıç kedi, tavşan ve ördeği evine davet eder. Kedinin evine giden tavşan ve ördek, kediye yem olurlar. Kedi aklını kullanarak bu güzel yemeği kaçırmadığı için mutludur.

1.28. LA FONTAINE'DEN SEÇMELER

“La Fontaine'den Seçmeler” adlı eserin içerisinde yetmiş dokuz fabl yer almaktadır. Bu fablların olay örgüsü aşağıda açıklandığı gibidir.

1.28.1. Altın Yumurta

Köylü, yeni aldığı kazın altın yumurtladığını görünce çok sevinir. Kaz, her gün bir tane altın yumurta yumurtlamaktadır. Köylüye günde bir tane altın yumurta az gelmeye başlar. Kazın karnında daha çok altın yumurta olduğunu düşünüp kazı keser. Kazın içinde hiçbir şey göremeyince aç gözlülük edip kazı kestğine pişman olur.

1.28.2. Eşek Şakası

Köpek, sahibini görünce sevinip sahibinin kucağına atlar. Sahibi köpeği okşar, sever. Sahibinin köpekle ilgilendiğini gören eşek, köpeği kıskanır. Eşek de sahibinin

kucağına atlar. Eşek sahibiyle beraber yere yuvarlanırlar. Sahibi, böyle bir şaka yaptığı için eşeği cezalandırır.

1.28.3. Yarasa ve Gelincik

Yarasanın biri, yanlışlıkla bir gelinciğin yuvasına girer. Gelincik, yarasayı fareye benzetmiştir. Farelere düşman olan gelincik, yarasayı yakalayıp onu öldürmeye hazırlanır. Yarasa, gelinciği fare olmadığına inandırır ve gelinciğin elinden kurtulur. Yarasa, bir gün yanlışlıkla başka bir gelinciğin yuvasına girer. Bu gelincik kuşlara düşmandır. Kuşlara düşman olduğu için yarasayı öldürecektir. Bunun üzerine yarasa, bir fare olduğunu söyleyerek gelinciği kandırıp kurtulmayı başarır.

1.28.4. Köy Faresi ile Şehir Faresi

Köy faresi, akrabası şehir faresini ziyarete gider. Şehir faresi büyük bir konakta yaşıyordur. Köy faresini karnını doyurması için yemek odasına götürür. Çok acıkan köy faresi, masanın üzerindeki yemekleri görünce çok sevinir. Çünkü masada her çeşit yemek vardır. Köy faresi tam yemeği yemeye başlayacağı sırada köpek sesi duyar ve yemek yemeyi bırakır. Köpeğin sesi kesilince yemeklerden yavaş yavaş yemeye başlar. Bu sırada köpekler, farelerin olduğu odaya girip onlara saldırır. Bunun üzerine köy faresi, korkarak yemek yemektense köyünde tek çeşit yemeği korkmadan yemenin daha iyi olduğunu söyleyerek köyüne döner.

1.28.5. Tilki ve Karga

Tilki, ağzında peynir olan bir karga görür. Peyniri karganın ağzından almanın yollarını düşünür. Karganın yanına gider ve kargaya sesinin çok güzel olduğunu, güzel sesiyle bir şarkı söyleyerek kendisini neşelendirmesini söyler. Tilkinin iltifatları karganın hoşuna gider ve karga şarkı söylemeye başlar. Karga ağzını açtığı anda ağzındaki peynir yere düşer. Karga şarkı söylemeye devam ederken tilki peyniri alıp kaçar.

1.28.6. Köylü ile Yılan

Yılan, köylünün oğlunu sokar. Bunu gören köylü, baltası ile yılanın kuyruğunu koparır. Kuyruğu kopan yılan, intikam almak için köylünün hayvanlarına zarar vermeye başlar. Yılanla baş edemeyeceğini anlayan köylü, yılanla barışıp dost olmayı teklif eder. Köylünün barış isteği üzerine yılan kuyruğuna bakar ve: “ Ben de bu kuyruk acısı sende de evlat acısı olduğu sürece biz hiçbir zaman dost olamayız” der.

1.28.7. Kediler ve Fareler

Fareler, kedilerden korkarak yaşamaktan bıkmışlardır. Kedilerden kurtulmak için bir çare ararlar. Farelerden en yaşlı ve en bilgili olanı, kedilerin boynuna bir çan asmayı teklif eder. Böylece kediler yanlarına yaklaştıklarında çanın sesini duyacaklar ve kaçmak için zamanları olacaktır. Bu öneri fareler tarafından çok beğenilir. Sıra çanı kedinin boynuna kimin takacağını belirlemeye gelir. Farelerden hiçbiri kedinin boynuna çan takmayı kabul etmez. Fareler, çanı asma işini yaşlı fareye bırakıp ortalıktan kaybolurlar. Yaşlı fare, akıllı bir fare olduğu ama kedinin boynuna çan asacak kadar cesur olmadığını söyleyerek oradan uzaklaşır.

1.28.8. Tilki, Kurt ile Alay Ediyor

Tilki, çaldığı balıkları yemeye hazırlanırken kurt tilkinin kapısını çalar ve tilkiden kendisine yiyecek vermesini ister. Tilkinin, kurda yemek vermeye niyeti yoktur, kurtla dalga geçmeye karar verir. Şu an evlerinde bir bey olduğunu bu yüzden kurda yemek veremeyeceğini söyler. Kurt, beyin gitmesini bekler. Bu arada tilki, kurda bir tane balık verir. Balığın tadını çok beğenen kurt, sabaha kadar tilkinin kapısında bekler. Tilki ise kurda başka balık vermeyerek ona acı çektirmektedir. Sonunda kurt, dayanamaz beyin gidip gitmediğini sormak için tilkinin kapısını tekrar çalar. Bunun üzerine tilki, beyin kendisi olduğunu söyler. Kurt, kendisini bu kadar yalvartan tilkiden intikam alacağına söyleyerek oradan uzaklaşır.

1.28.9. Tilki ile Kedi

Adamın biri, panayırda köpek taklidi yapmaktadır. Seyircilerden biri, adamdan daha güzel köpek taklidi yapacağını söyler. Bunun üzerine adam, seyirciye taklidi

onun yapmasını söyler. Seyirci, köpek taklidi yapar. Seyircinin yaptığı köpek taklidini kimse beğenmez. Seyirci yaptığı taklidi kimsenin beğenmediğini görünce gömleğinin arasından çıkardığı köpek yavrusunu kendisini izleyenlere gösterir. Seyirci, aslında taklit yapmıyordur. Sadece ağzını oynatıyordur. Sesleri çıkaran gerçek köpektir.

1.28.10. İki Katır

İki katır yolda yan yana gitmektedir. Katırlardan birinde altın, diğerinde buğday yüklüdür. Altın yüklü olan katır, buğday yüklü olan katırı küçümser. Kendisinin altın taşıdığı için çok değerli olduğunu, buğday yüklü olan katırın ise hiçbir değerinin olmadığını söyler. Bu sırada hırsızlar katırlara saldırır. Buğday yüklü olan katıra dokunmazlar. Altın yüklü olan katırı dövdükten sonra altın çuvallarını alıp kaçarlar. Altın yüklü olan katır, diğer katırı küçümsediği için pişman olmuştur.

1.28.11. Serçe ile Kedi

Yavru bir serçe, kedilerin düşmanları olduğunu bilmeden bir kedi yavrusu ile arkadaş olur. Küçük serçenin kedilerle arkadaşlık yaptığını gören serçenin annesi yavrusuna kedilerin düşmanları olduğunu söyler. Yavru kediye de babası kuşlarla dost olmamasını, onları gördüğü yerde yemesini söyler. Bunun üzerine yavru serçe ve yavru kedi bir daha birlikte gezmezler. Serçe, kediyi gördüğü zaman kaçar. Kedi de serçeyi gördüğü her yerde kovalar.

1.28.12. Dişlerini Törpüleyen Yılan

Yılan, saatçi dükkânına girer. Yiyecek hiçbir şey bulamaz. Bunun üzerine bulunduğu bir törpüyü kemirmeye başlar. Törpü, yılanı kendisini ısırmağa devam ederse dişlerinin yok olacağını, dikkat etmesi gerektiğini söyler.

1.28.13. Kurt ile At

Yavru tilki, hayatında ilk defa bir at görür. Gördüğü bu hayvanı çok beğenmiştir. Kurda bu hayvanın adını sorar. Kurt, hayvanın adını bilmiyordur. Tilki

ile kurt, atın yanına gidip adının ne olduğunu sorarlar. At, adının arka ayaklarının altında yazdığını geçip okumalarını söyler. Bunun üzerine tilki, kendisinin okuma bilmediği, kurdun okuma bildiğini söyler. Kurt, atın ayaklarının altını bakar. Tam o sırada at, kurda çifte atar. Kurt, atın çiftesini yiyince yere düşer.

1.28.14. Tilki, Aslan ile Kurdu Nasıl Aldattı?

Tilki, aslan ve kurt avlanmaya çıkarlar. Av olarak büyük bir inek ve ineğin yavrusunu yakalarlar. Sıra avı paylaşmaya gelir. Kurt, aslana büyük ineği almasını söyler. Küçük ineği kurt kendisi alacaktır. Tilkinin pay almasına gerek olmadığını söyler. Aslan bu teklifi beğenmez, kurda bir tokat atar. Aslan, paylaşımı tilkinin yapmasını ister. Tilki, büyük ineğin aslana, küçük ineğin aslanın ailesine, ineklerin kemiklerini de kurda ve kendisine verilmesi gerektiğini söyler. Bu paylaşımdan memnun olan aslan, tilkiye böyle adaletli bir paylaşım yapmayı nereden öğrendiğini sorar. Tilki, az önce kurdun yediği tokattan, diyerek cevap verir. Tilki, bir daha aslanla ava çıkmamaya karar vererek oradan uzaklaşır.

1.28.15. Bülbül ile Kırlangıç

Şehirde yaşayan kırlangıç, kız kardeşi bülbülü özlediği için ormana onu ziyarete gider. Kırlangıç, kardeşi ile hasret giderdikten sonra bülbüle şehre gelmesini, şehirde yaşamasını söyler. Kırlangıca göre ormanda bülbülün sesinin kıymetini kimse bilmiyordur. Bülbül şehre giderse sesinin güzelliğine hayran olacak insanlar vardır. Bu insanlar, bülbülü altın kafeslerde yaşatacaklardır. Bülbül, kardeşinin şehre gitme teklifini reddeder. Çünkü bülbül, ormana insanlardan kaçtığı için gelmiştir. Bülbüle göre insanlar sadece hayvanlara değil, bir birlerine de kötülük yapan acımasız canlılardır.

1.28.16. Arabacı ile Sinek

İki atın çektiği araba çok yavaş gitmektedir. Hava sıcak olduğu için arabacı bir an önce evine ulaşmak ister. Ama ne yaparsa yapsın atları yerinden oynatamaz. Atların etrafında dolaşan bir sinek, atları rahatsız ederek onları hızlandırır. Arabacı gitmek istediği yere ulaşır. Sinek, atları hızlandırdığı için çok mutludur, arabacının

kendisine teşekkür etmesini bekler. Ama sinek dışında hiç kimse, atları hızlandırann o olduğunu bilmiyordur.

1.28.17. Altın Yumurtlayan Tavuk

Köylünün biri, pazardan aldığı tavuğun altın yumurtladığını görür ve bu duruma çok sevinir. Tavuk, her gün altın yumurta yumurtluyordur. Köylü, zengin olmaya başlar. Çok zengin olmak isteyen köylü, günde bir tane altın yumurtayı az bulur. Daha fazla altın yumurta bulmak için tavuğu keser. Tavuğun içinde hiçbir şey olmadığını gören köylü elindeki tavuktan da olmuştur.

1.28.18. Korkak Tavşan

Tavşan, korkak bir hayvan olduğunu düşünüp üzülür. Korkaklığından nasıl kurtulacağını yollarını ararken bir ses duyar ve saklanacak bir yer aramaya başlar. O koşarken gölün kıyısındaki kurbağalar da ondan korkarak suya atlar. Kurbağaların kendisinden kaçtığını gören tavşan, kendisinden daha korkak canlılar olduğunu düşünüp mutlu olur.

1.28.19. Boğalar ve Kurbağalar

Yaşlı kurbağa, çayırdaki kavga eden boğaları görünce çok üzülür. Diğer kurbağalar, yaşlı kurbağanın neden üzüldüğünü anlayamazlar. Yaşlı kurbağa, üzülmemesinin nedenini şöyle açıklar: Kavga yapan boğalardan kaybeden boğa, diğerlerinden kaçarken kendilerinin olduğu bataklığa gelecektir. Bataklıktan geçerken kurbağaları çiğneyip, onların yuvasını bozacaktır. Yaşlı kurbağa bu düşüncesinde haklı çıkar. Yenilen boğa, diğer boğadan kaçarken bataklıktaki kurbağaların yuvaları üzerinden geçip onları ezer.

1.28.20. Tilki ve Üzümler

Tilki, çok susamıştır. Su içebileceği bir yer aramaya başlar. Bu sırada gözü asmadaki üzümlere takılır. Üzümler suludur ve çok güzel gözükmektedir. Tilki, çok çabalmasına rağmen asmadaki üzümlere ulaşamaz. Üzümlere ulaşamayan tilki “ üzümler ekşidir herhalde ” diyerek oradan uzaklaşır.

1.28.21. Tavşan ile Keklik

Tavşan ile keklik iki komşudur. Bir gün köpekler tavşanı yakalarlar. Tavşanın yakalandığını gören keklik, komşusu ile alay etmeye başlar. Keklik, tavşana gülerken köpekler onu da yakalar. Bunun üzerine keklik komşusuna güldüğü için aynı şeyin kendi başına da geldiğini düşünüp yaptığına pişman olur.

1.28.22. Kurt ile Tilki

Kurt, evinin soyulduğunu söyleyerek mahkemeye başvurur. Maymun yargıç, kurda şüphelendiği birinin olup olmadığını sorar. Kurt, tilkiden şüphelendiğini söyler. Yargıç, tilkiyi mahkemeye çağırır. Dava sonunda hem kurda hem de tilkiye ceza verir. Kurt, şikâyet edenin kendisi olduğunu, neden kendisine de ceza verildiğini sorar. Bunun üzerine yargıç, kurdun yalan söylediğini evinin soyulmadığını söyler. Eğer evi soyulacak olsaydı bunu yapacak olan tek hayvanın da komşusu tilki olacağını söyleyerek ikisini de hapse attırır.

1.28.23. Kırlangıcın Uyarısı

Kırlangıcın biri, tarlalar üzerinde uçarken bir köylü görür. Bu köylü, tarlasına kenevir tohumları serpiyordür. Kırlangıç, kenevirin ip yapılmada kullanıldığını bilmektedir. Köylünün bu iplerden kuşlara tuzak yapacağını anlar. Kırlangıç, ormandaki bütün kuşları toplar. Kuşları köylünün ektiği kenevir hakkında uyarır ve tedbir almaları gerektiğini belirtir. Kuşlardan hiçbiri kırlangıcı dinlemez. İlerleyen zamanlarda kırlangıç haklı çıkar. Köylü, kenevirlerden yaptığı tuzakları kuşları yakalamak için kullanır.

1.28.24. Tavşan ile Kaplumbağa

Tavşan hızlı koştuğu için sürekli kendisi ile övünmektedir. Tavşanın övünmelerinden bıkan bir kaplumbağa, tavşan ile koşu yarışına girmek istediğini söyler. Tavşan, kaplumbağanın kendisine yarış teklif etmesine çok güler ve onunla dalga geçer. Ama kaplumbağanın kararlı halini görünce kaplumbağanın yarış teklifini kabul eder. Tavşan ve kaplumbağa yarışa başlarlar. Tavşan hızlı koştuğu için bitirme çizgisine çok yaklaşmıştır. Yarışı kendisinin kazanacağını düşünerek bir

ağacın altına çekilip dinlenir. Çok yorulduğu için uyuyakalır. Uyandığında kaplumbağa bitiş çizgisini geçiyordur. Kaplumbağa yavaş yavaş yürüyerek yarışı kazanmıştır. Tavşan, kaplumbağa ile dalga geçtiği için çok utanır.

1.28.25. Sivrisinek ile Aslan

Sivrisinek, aslanın etrafında dolaşıp durmaktadır. Aslan, sineğin küçüklüğü ile dalga geçip, sineği yanından kovar. Aslanın kendisi ile dalga geçmesine sinirlenen sinek, aslanı rahatsız ederek onu ısırmağa başlar. Canı çok yanan aslan, kendini yere atıp pes ettiğini söyler. Sinek, orman kralı aslanı yendiği için çok mutlu bir halde aslanın yanından ayrılır. Orman kralı aslanı yere seren sinek, evine giderken örümcek ağna takılıp küçük bir örümceğe yem olur.

1.28.26. Güvercin ile Karınca

Güvercin, bir derenin kıyısında su içmektedir. O sırada su içmekte olan bir karınca dereye düşer. Güvercin karıncaya acır. Bir saman çöpü uzatarak karıncayı boğulmaktan kurtarır. Bu sırada avcının biri, güvercini görür. Silahını doğrultup güvercini vuracağı sırada karınca avcının topuğundan ısırır. Avcı, ayağının acısı ile güvercine ateş edemez. Güvercin hemen oradan uzaklaşır. Karınca, güvercine yardım ettiği için çok mutludur.

1.28.27. Tilki ile Horoz

Tilki, çiftlikteki horozu yakalamaya çalışmaktadır. Horozun yanına yaklaşarak horozu sesinin çok güzel olduğunu söyler. O güzel sesiyle kendisi için ötmesini ister. Horoz, tilkinin isteğini kabul eder. Gözlerini kapatıp ötmeye başlar. Tilki gözlerini kapatan horozu yemeye hazırlanırken horozun sahibine yakalanır. Horozun sahibi tarafından öldürülmekten son anda kurtulan tilki, hemen oradan uzaklaşır.

1.28.28. Aslan

Ormandaki hayvanlar bir savaşa hazırlanmaktadır. Hayvanların komutanı olan aslan hayvanlar arasında görev paylaşımı yapar. Komutanlardan biri, eşek, tavşan gibi hayvanların savaşta bir işe yaramayacağını onlara görev verilmemesi gerektiğini

söyler. Akıllı bir hayvan olan aslan, bütün hayvanları yetenekli oldukları alanlarda görevlendirerek başarılı bir görev dağılımı yapar.

1.28.29. Kurt ile Leylek

Kurt, yemek yerken boğazına bir kemik takılır ve nefes almakta zorluk çekmeye başlar. Oradan geçmekte olan bir leylekten yardım ister. Leylek, boynunu kurdun ağızına uzatıp kemiği çıkarır. Leylek, kurttan kendisine yaptığı bu iyilik karşılığında bir ücret ister. Leyleğin bu isteğine çok sinirlenen kurt, leyleğe kafasını ağızına soktuğunda onu yemediği için şükretmesini söyleyerek oradan uzaklaşır.

1.28.30. Öküz Olmak İsteyen Kurbağa

Kurbağa, öküzün heybetine ve gücüne hayrandır. O da öküz gibi büyük ve şişman olmak ister. Nefesini tutar ve kendi kendini şişirmeye başlar ve şiştikçe şişer. En sonunda patlar.

1.28.31. Kendini Beğenmiş Balıkçıl

Balıkçıl, dereye gördüğü hiçbir balığı beğenmemektedir. Kendisinin çok daha güzel yiyecekleri layık olduğunu düşünür. Bir süre sonra beğenmediği balıklar ortadan kaybolur. Karnı çok acıkan balıkçıl, yiyecek hiçbir şey bulamaz. Sonunda orada dolaşan bir sümüklü böceği yemek zorunda kalır. Balıkçıl, elindeki balıkların kıymetini bilmediği için pişman olmuştur.

1.28.32. Kuyruğun Yararı

Tilki, tavuk yakalamaya çalışırken bir tuzağa düşer. Canını zor kurtaran tilkinin kuyruğu kopar. Tilkinin arkadaşları, kuyruksuz tilki ile dalga geçmeye başlarlar. Tilki, bu duruma bir çare bulmak ister. Bütün tilki arkadaşlarını toplayarak onlara kuyruğun hiçbir işe yaramadığını, kendisinin kuyruğunu kesip kurtulduğunu onların da kuyruklarından kurtulmalarını söyler. Tilkilerden hiçbiri bu yalana inanmaz. Kuyruğu kopmuş olan tilki çaresizce arkadaşlarının yanından ayrılır.

1.28.33.Kendine Yardım Edene

Arabacı ıssız bir yolda giderken arabası çamura saplanır. Arabacı arabasını çamurdan çıkarması için Allah'a dua etmeye başlar. Daha sonra bir ses duyar. Ses, arabadan inip arabayı tamir etmesini söylemektedir. Arabacı sesin söylediğini yapar. Bunun üzerine arabayı çamurdan çıkarmayı başarır. Arabacı, duasını kabul ettiği için Allah'a teşekkür eder.

1.28.34. Sinek ve Karınca

Sinek, karıncadan üstün olduğunu söylemektedir. Sineğe göre karınca yerlerde sürünen bir böcektir. Oysa kendisi uçarak saraylara girebilecek güçtedir. Karınca sineğin bu sözlerini ciddiye almaz. Çünkü karınca, sineğin tembel bir hayvan olduğunu bilmektedir. Oysa kendisi yaz kış demeden çalışan bir hayvandır.

1.28.35. Burnum Koku Almıyor

Aslan, ormandaki hayvanları tanımak için onları sarayına davet eder. Saraya ilk ayı gelir. Ayı, saraydaki kötü kokudan çok rahatsız olur. Aslana sarayının çok kötü koktuğunu söyler. Aslan, ayıyı sarayını beğenmediği için öldürür. Ayıdan sonra içeriye maymun girer. Maymun, aslandan korktuğu için sarayın çok güzel koktuğunu söyler. Aslan, maymunu da yalan söylediği için öldürür. Maymundan sonra içeri tilki girer. Tilki, ayı ile maymunun başına gelenleri görmüştür. Bu yüzden aslana burnunun koku almadığını söyleyerek canını kurtarır.

1.28.36. Aslan ile Avcı

Avcının birinin köpeği kaybolur. Köpeğini aslanın yediğini düşünerek ormandaki bir çobana aslanın evini tarif etmesini söyler. Çoban, aslanın evini tarif ederken aslan hızla onlara doğru yaklaşır. Avcı, aslanı görünce çobandan aslanın evini boş vermesini, kendisine saklanabilecek bir yer tarif etmesini söyler.

1.28.37. Talihini Arayan Adam

Köylünün biri çok talihlessiz olduğunu düşünüp üzölmektedir. Bir gün talihini aramak için uzak ölkelere gitmeye karar verir. En yakın arkadaşına birlikte gitmeyi teklif eder. Arkadaşı, talihinden memnun olduğunu söyler. Bunun üzerine köylü ülkesini terk edip talihini aramaya başlar. Moğolistan'a, Japonya'ya gider, ölkeler dolaşır. Talihini bir türlü bulamaz ve en sonunda tekrar yurduna döner. Yıllardır aradığı talihin kendi yurdundan başka bir yerde olamayacağını düşünür.

1.28.38. Aslan Postu

Eşek, aslan postunun içine girip yola çıkar. Eşegi gören köylüler, onu aslan sanarak kaçmaya başlarlar. Eşek, köylülerin kendisinden korktuğunu görünce çok sevinir ve sevinçten anırmaya başlar. Eşegin sesini duyan köylüler, onun aslan olmadığını anlayınca eşegi kovalamaya başlarlar. Eşekse köylülerin onu nasıl tanıdıklarını anlayamamıştır.

1.28.39. Kaplumbağa ve İki Ördek

Kaplumbağa, kuşlar gibi uçmak istemektedir. Bir gün bu isteğini ördeklere söyler. Ördeklerden kendisini de uçurmalarını ister. Ördekler buldukları bir değneği ucundan tutarlar. Kaplumbağa da değneğin ortasından ağızıyla sıkıca tutar. Böylece kaplumbağa uçmaya başlar. Uçuyor olmasına çok sevinen kaplumbağa, bir ara ağızını açar. Ağızını açmasıyla yere düşmesi bir olur. Kaplumbağa son nefesini verirken haddini bilmeyerek kuşlara özendiği için çok pişmandır.

1.28.40. Sütçü Kız

Sütçü kız, pazara sütlerini satmaya götürmektedir. Süt testisini başında taşırken bir taraftan da hayal kurar. Sütleri sattığında tavuk alacaktır. Bu tavuk, her gün yumurtlayacaktır. Sütçü kız da yumurtaların parası ile kendine güzel elbiseler alacaktır. Sütçü kız, hayallere dalmışken başındaki testi yere düşüp kırılır ve içindeki sütler yere dökölür. Sütçü kızın hayalleri bir anda yok olmuştur.

1.28. 41. At Arabası ve Sinek

İki atın çektiği araba çok yavaş gitmektedir. Hava sıcak olduğu için arabacı bir an önce evine ulaşmak ister ama ne yaparsa yapsın atları yerinden oynatamaz. Atların etrafında dolaşan sinek, atları hızlandırmak için onları rahatsız eder. Bunun üzerine atlar hızlanmaya başlar. Atlar hızlanınca arabacı evine ulaşır. Sinek, atları hızlandırdığı için çok mutludur. Ama sinek dışında hiç kimse, atları hızlandırmanın sinek olduğunu bilmemektedir.

1.28.42. Saksığan ile Tavus Kuşları

Saksığan, tavus kuşları gibi güzel olmayı istemektedir. Bunun için tavus kuşlarından dökülen tüyleri kuyruğuna bağlayarak tavus kuşlarının arasında dolaşmaya başlar. Tavus kuşları, saksığanın oyun yaptığını anlayınca saksığana saldırırlar. Bu olayları izleyen diğer saksığanlar, kuşları güzel yapan şeyin tüyler olmadığını düşünmektedirler.

1.28.43. Kralın Emri

Tilkinin biri, çiftlikteki tavukları yeme planı yapmaktadır. Ama tavuklara bir türlü yaklaşamaz. Bunun üzerine kurnazlık yapıp tavuklara, aslan kralın emrine göre ormandaki bütün hayvanların kardeşlik içinde yaşayacağını söyler. Böylece tavuklara yaklaşmaya başlar. Tilki, tavuklara yaklaşırken köpekler de tilkiye yaklaşmaya başlamıştır. Bunun üzerine tilki, planının işe yaramadığını görüp tavukların yanından uzaklaşır.

1.28.44. Kurdun Başına Gelenler

Kurt, soğuk havalarda yiyecek bir şey bulamaz. Tilki, kurda nehrin içindeki balıkları yakalayıp yiyebileceğini söyler. Kurdun kuyruğuna bir kova bağlayan tilki, kurda kuyruğunu nehre uzatmasını söyler. Böylece kurt kuyruğunu nehirde biraz bekletecek sonra da kovası balıklarla dolacaktır. Kurt, kuyruğunu suya uzatarak beklemeye başlar. Kurdun kuyruğu suda donar. Kurdu gören avcılar, kuyruğundaki buzu kırıp onu yakalarlar. Kurt, son anda avcılarının elinden kurtulmayı başarır. Avcılardan kaçarken tilkinin kendisini oyuna getirdiğini anlamıştır.

1.28.45. Üç Dilek

Bir şehirlinin evinde çalışan cin, ev sahibine kendisinden üç dilek dilemesini söyler. Ev sahibi çok zengin olmak istediğini söyler. Cin, bu isteği hemen yerine getirir. Ev sahibinin başından aşağıya altınlar yağmaya başlar. Altınlar o kadar çoktur ki ev sahibi altınları nereye koyacağını bilemez. Evine hırsız girer. Ev sahibinin huzuru bozulur. Bunun üzerine ev sahibi, ikinci dilek olarak eski fakir günlerine dönmeyi ister. Cin, ev sahibini eski haline döndürür. Ev sahibi, cinden son dilek olarak akıl ister. Çünkü fazla aklın kimseye zarar getirmeyeceğini düşünür.

1.28.46. Yaban Arıları ile Bal Arıları

Yaban arıları, bal arılarının yaptığı bala sahip çıkınca bal arıları ile yaban araları arasında kavga başlar. Aralarında anlaşamayan arılar, yargıca başvururlar. Yargıç, bal arıları ile yaban arılarından bir petek bal yapmalarını ister. Böylece balın kime ait olduğu anlaşılacaktır. Yaban arıları, yargıcın istediği balı yapmazlar. Yargıç, balın yaban arılarına ait olmadığını anlar.

1.28.47. Mahzene Giren Gelincik

Gelincik, içi yiyeceklerle dolu olan bir mahzene girer. Mahzende kaldığı süre boyunca mahzende ne kadar yiyecek varsa hepsini yer. Gelinciğin mahzenden çıkma vakti gelir. Ama çok kilo aldığı için mahzene girdiği delikten sığamaz ve dışarı çıkamaz. Gelincik, mahzende kaldığı süre boyunca aç gözlülük yapıp çok fazla çok yemek yediği için pişman olur.

1.28.48. Ayda Bir Hayvan

Ülkenin birinde bilginler teleskopla ayı incelemektedirler. Bilginler, ayda çok büyük bir hayvan görürler. Bunun bir canavar olduğunu söyleyen bilginler, ayda değişiklik olduysa dünyada da değişiklik olacak diye düşünmeye başlarlar. Onlara göre, aydaki bu değişiklik ülkede yaşanacak olan büyük bir kıtlığın habercisidir. Bu sırada rasathanedeki temizlikçi, teleskopu temizlerken merceğinin arasına sıkışmış fareyi görür. Aslında ayda hayvan yoktur. Bilginlerin ayda gördükleri teleskopa sıkışan bu farenin görüntüsüdür.

1.28.49. Şakacı ve Balıklar

Şakacı bir adam misafirlige gider. Yemekte balık vardır. Şakacı adam, balıkların kulağına bir şeyler fısıldar. Bunu gören ev sahibi, şakacı adama ne yaptığını sorar. Şakacı adam, balıklara uzun zamandır görmediği bir arkadaşının durumunu sorduğunu söyler. Ev sahibinin balıkların ne cevap verdiğini sorması üzerine şakacı adam, balıkların arkadaşının yerini bilmediklerini ama büyük balığın bileceğini söyler. Bunun üzerine ev sahibi, büyük balığı şakacı adama verir. Şakacı adam, balıkla konuşuyor gibi yapar. Sonra da büyük balığı yer.

1.28.50. Avcı ile Şahin

Şahin, bir serçe yakalamaya çalışmaktadır. Şahinden kaçan serçe, tuzağa düşer. Şahin de serçeyi yakalamaya çalışırken onunla beraber tuzağa düşer. Şahin, avcıya kendisini bırakması için yalvarır. Avcı, şahinin yalvarmalarına aldırmaz. Şahinin içinde bulunduğu ağı toplayıp evine gider.

1.28.51. Güneş ve Kurbağalar

Güneş ve kurbağa evlenmeye karar verir. Herkes bu habere çok sevinir. Kurbağalar ise bu evlilik haberine sevinmemektedir. Düğün günü herkes eğlenip oynarken kurbağalar üzgün bir şekilde oturmaktadır. Düğündekiler, kurbağalara neden herkes gibi gülüp eğlenmediklerini sorarlar. Kurbağalar, güneş ile kurbağa evlenirse çocuklarının olacağını, bir tane güneşle baş edemezken çocukları ile nasıl baş edeceklerini düşündükleri için sevinmediklerini söylerler.

1.28.52. Paşa ile Tüccar

Tüccarın biri, mallarını satarken hile yapmaktadır. Müşterileri tüccarın hile yaptığını bilir. Fakat hiç kimse tüccara bir şey yapamaz. Çünkü tüccarın arkasında onu koruyan bir Paşa vardır. Paşa, tüccara işlerinde yardım eder. Bunun karşılığı olarak da tüccardan fazlasıyla para alır. Bir gün tüccar, Paşa'ya çok fazla para verdiğini düşünüp kendisini koruyacak başka biri ile anlaşmaya karar verir. Paşa, tüccarın başkası ile anlaşacağını duyar ve tüccarın yanına gider. Tüccarı, hiç kimsenin kendisi gibi koruyamayacağını söyleyerek tüccarı uyandır.

1.28.53. Besili Horoz ile Şahin

Horozun sahibi, horozunu kesmek istemektedir. Bunun için horozu tatlı dille kandırmaya çalışır. Horoz, sahibinin onu keseceğini anlayınca kaçmaya başlar. Horozu gören bir şahin, horoza sahibinden kaçarak sahibine saygısızlık ettiğini söyler. Horoz şahine, sahibinin kendisini yiyeceğini onun için kaçtığını söyler.

1.28.54. Baba, Oğul ve Eşek

Köylü, oğlu ve eşiği ile beraber yola çıkar. Köylü, oğlunun elinden tutar. Köylünün oğlu da eşiğin yularından tutar. Böylece yürümeye başlarlar. Baba ve oğlun yürüdüğünü eşiğin boş gittiğini görürler. “Ne akılsız insanlar var, eşek boş gidiyor baba ve oğlu yürüyor” diyerek onların arkasından konuşurlar. Bunun üzerine köylü, oğlunu eşiğine bindirir, kendisi yürümeye devam eder. Biraz ilerledikten sonra köylüler : “Baba yürüyerek gidiyor, oğlu eşiğe binmiş. Ne kadar hayırsız çocuklar var” diye söylenmeye başlarlar. Bunun üzerine köylü oğlunu indirip eşiğe kendi biner. Karşılaştığı birkaç köylü : “Yazık değil mi çocuğa? Sen eşiğe binmişsin çocuğu yürütüyorsun” diyerek köylüye çıkışlırlar. Köylü bu sözlerin üzerine oğluyla birlikte eşiğe biner. Bunu görürler: “Yazık size, küçücük eşiğe iki kişi binmeye utanmıyor musunuz?” diyerek köylüyle oğluna kızarlar. İnsanların sözlerinden bıkan köylü, eşiği sırtına alıp taşımaya başlar. Tam köprüden geçerken eşek köprüye düşer. Bu durumu gören yaşlı bir adam: “Bu size ders olsun insanların her sözünü dinleyecek olursanız böyle rezil olursunuz” diyerek köylüye kızar.

1.28.55. Baş ile Kuyruk

Yılan, sıcağın bunaldığı için bir gölgede dinlenmektedir. O sırada yılanın kuyruğu yılanın başını kaldırıır. Bundan sonra liderin kendisi olduğunu, o ne yöne isterse gövdenin ve başın o yöne geleceğini söyler. Yılanın gövdesi ve başı ne kadar uğraşsa da kuyruğu ikna edemez. Kuyruğun isteğini mecburen kabul ederler. Liderliği eline alan kuyruk, ormanda ilerlemeye başlar. O kadar zor ilerliyordur ki en sonunda bir çukura düşer. Yılan yara bere içinde kalmıştır. Kuyruk yaptığı hatayı anlayıp bir daha baş ve gövdeye liderlik yapmaya kalkışmaz.

1.28.56. Keklik ile Horozlar

Bir çiftlik sahibi, kümesteki horoz ve tavukların içine yakaladığı bir kekliği koyar. Kekliği sevmeyen horozlar, onu her gün döver. Bu duruma çok üzülen keklik, horozlarla aynı soydan olmadığı için horozların kendisini dövdüklerini düşünür. Keklik, zaman geçtikçe horozları tanımaya başlar. Horozlar bir tek onu değil birbirlerini de dövüyorlardır. Keklik kümesteki yaşamın bu şekilde olduğunu kabul edip kümes yaşamına alışır.

1.28.57. Tilki ile Balıkçı

Tilki, soğuk havalar nedeniyle yiyecek hiçbir şey bulamamaktadır. Çocukları aç bir şekilde tilkinin getireceği yiyecekleri beklemektedir. Bir gün tilki, göl kenarında dolaşırken balıkçıları görür. Balıkçılar, yakaladıkları balıkları arabalarına koyup gitmeye hazırlanıyorlardır. Tilki, yolun üzerine uzanıp ölü taklidi yapar. Balıkçılar, yerde yatan tilkiyi görünce tilkiyi alıp arabalarına koyarlar. Tilki, arabadaki balıklardan bir kısmını yiyip karnını doyurur. Diğer balıkları da alarak arabadan kaçar. Tilkinin ailesi, balıkları görünce karnlarının doyacağını düşünüp çok sevinirler.

1.28.58. At ile Kurt

Kurt, otlar üzerinde yatmakta olan bir at görür. Hemen yanına yaklaşır neden yattığını sorar. At, ayağında çıban olduğu için ayağa kalkamadığını söyler. Bunun üzerine kurt, doktor olduğunu atı iyileştireceğini söyler ve eğilip atın ayağına bakar. Tilkinin niyeti atı yemektir. Kurdu niyetini anlayan at, kurda çifte atar. Kurt, yüzü yara bere içinde oradan ayrılır. Yolda giderken doktorluk benim neyime, diye söyleniyordur.

1.28.59. Kedi ile Yaşlı Fare

Kedinin biri, farelerle dolu bir ev bulur. Evde istediği kadar fare yakalıyordu. Kediden rahatsız olan fareler, ondan kurtulmanın yolunu aramaya başlarlar. Sonunda buldukları bir deliğe girerek uzun süre orada kalırlar. Farelerin lideri olan yaşlı fare, genç fareleri delikten çıkmamaları için uyarır. Genç fareler, delikte

duraktan sıkılmışlardır. Bir ara yaşlı farenin sözünü dinlemeyerek delikten dışarı çıkarlar. Kedi, fareleri görünce onlara saldırır ve yakalayabildiklerini yer. Kediden kaçmayı başaran diğer fareler, tekrar deliğe girerler ve uzun süre delikten çıkmazlar. Fareler delikte durmaktan yine sıkılmışlardır. Dışarı çıkmak için başlarını delikten dışarı uzattıklarında kediyi görürler. Kedi, uzanmış ölü taklidi yapıyordur. Fareler, kedinin kendilerine tuzak kurduğunu anlayarak dışarı çıkmazlar. Kedi, uzun süre farelerin dışarı çıkmasını bekler. Sonunda farelerin delikten çıkmayacağını anlayınca evi terk eder. Ev, yeniden farelere kalmıştır.

1.28.60. Yavru Fare, Yavru Horoz ve Kedi

Yeni doğan fare, hayvanlardan hiçbirini tanımamaktadır. Yolda yürürken karşısına iki tane hayvan çıkar. Bunlardan biri kedidir. Kedinin yumuşak tüyleri, güler yüzü onu çok etkiler ve kediyi çok sever. Farenin gördüğü ikinci hayvan horozdur. Horozun asık yüzü, gür sesi onu korkutur. Yavru fare, horozu sevmez. Yavru fare, eve dönünce gördüklerini annesine anlatır. Anne fare, horozun zararsız olduğunu, kedininse düşmanları olduğunu söyleyerek yavrusunu uyarır.

1.28.61. Eskici ile Zengin

Eskici çok fakirdir, ama halinden şikâyet etmez. Her zaman güler yüzlüdür ve neşe içinde dolaşır. Eskicinin zengin bir komşusu vardır. Çok mutsuz olan bu komşu, her zaman asık yüzlüdür. Zengin komşu, eskicinin nasıl bu kadar mutlu olduğunu merak eder. Bir gün eskiciye bir kese altın verir. Eskici, hayatında ilk defa bu kadar altını bir arada görmüştür. Sevincinden gözüne uyku girmez. Her gece altınların çalınıp çalınmadığını kontrol eder. Eskicinin aklı hep altınlarındadır. Eski mutlu ve huzurlu günlerini kaybeder. Bu huzursuzluğa daha fazla dayanamayan eskici, zengin komşusuna altınlarını geri verir. Altınlardan kurtulan eskici, önceden olduğu gibi fakir ama mutlu olduğu günlere tekrar kavuşur.

1.28.62. Fare ile İstiridye

Fare, tarlada yaşamaktan çok sıkılır. Farklı yerler görmek için evine terk eder. Sahilde gezip dolaşırken bir ıstiridye görür. Fare, daha önce hiç ıstiridye

görmemiştir. İstiridyenin nasıl bir şey olduğunu anlamak için başını istiridyenin içine uzatır. Tam o sırada istiridye kapanır ve fare, istiridyenin içinde kalır.

1.28.63. Meşe ile Saz

Meşe, gölün içindeki sazla dalga geçmektedir. Saza, çok güçsüz ve ince olduğunu en ufak bir fırtınada yerlere eğildiğini söyler. Saz, meşenin söylediği sözlere çok üzülür. Bu sırada bir fırtına çıkar. Saz, sağa sola savrulmaya başlar. Meşe ise olduğu yerde duruyordur. Fırtınanın şiddeti artar. Meşe, şiddetli fırtınaya dayanamaz. Kökünden sökülerek yere devrilir. Meşenin ince ve güçsüz olduğunu söylediği saza ise hiçbir şey olmamıştır.

1.28.64. Kurt ile Köpek

Çiftçi, kurdun tavuklarını yemesini önlemek için, çiftliğe bir büyük bir köpek alır. Çiftlikteki köpektен çok korkan kurt, tavukların yanına yaklaşamaz. Çünkü köpek çok büyüktür. Kurt, köpeğe nasıl bu kadar büyük olduğunu sorar. Köpek, sahibinin onu çok iyi beslediğini söyler. Kurt, köpeğe özenir. Onunla beraber çiftlikte kalmak ister. Bu sırada köpeğin boynundaki tasma izlerini görür. Sahibinin köpeği bağılandığını öğrenince açlığa dayanabileceğini ama zincirlere bağlı yaşayamayacağını söyleyerek oradan uzaklaşır.

1.28.65. Çok Başlı Ejderha ile Çok Kuyruklu Ejderha

Türk Padişahı'nın elçisi Alman İmparatoru'nun huzuruna çıkar. Elçi, Alman İmparator'una, Türk Padişahı'nın birçok ulusu yönettiğini söyleyerek kendi padişahının gücünü över. Elçinin padişahı ile övünmesine sinirlenen Alman İmparatoru, elçiye çok güçlü beyliklerinin olduğunu, bir savaşta onlarca ordu çıkarabileceklerini söyler. Bunun üzerine Türk elçisi, Alman İmparatoru'nu çok başlı bir ejderhaya benzetir. Çok başlı bir ejderhada tüm başlar bağımsız hareket etmeye çalışacaktır. Oysa Türk Padişahı, tek başlı ama çok kuyruklu bir ejderha gibidir. Baş nereye giderse kuyukları da oraya gidecektir.

1.28.66. Süt Çömleği

Yaşlı kadın, çömlekteki sütünü satmak için kasabaya götürmektedir. Sütü götürürken bir yandan da hayal kurar. Sütü satacaktır, sattığı sütün parası ile yumurta alacak, yumurtaları kuluçkaya yatıracak civcivleri olacaktır. Civcivleri satıp koyun, koyunu satıp inek alacaktır. Yaşlı kadın hayaller kurarken ayağı taşa takılır ve yere düşer. Süt çömleği kırılır ve içindeki süt yere dökülür. Sütünün dökülmesiyle yaşlı kadının tüm hayalleri yok olur.

1.28.67. Tarla Kuşu Yavruları ve Çiftçi

Çiftçi, tarladaki ekinleri biçecektir. Komşularını yardıma çağırır, ama komşuları yardımına gelmezler. Köydeki insanları çağırır ama yine gelen olmaz. Tarladaki kuşlar bu duruma seviniyorlardır. Çünkü komşulara ve köylülere kalırsa ekinler uzun bir süre daha biçilmeyecektir. Böylelikle kuşlar, tarlada kalıp ekinleri yiyebilecektir. Komşularından ve köylülerden yardım göremeyen çiftçi, ekinleri biçmek için ailesini yardıma çağırır. Tarla kuşları, çiftçinin ailesinden yardım istediğini duyunca ekinlerin kısa bir süre içinde biçileceğini anlarlar. Kuşlar, yavrularını toplayıp tarladan uzaklaşırlar.

1.28.68. Geyiği Cezalandıran At

At, özgürce kırlarda dolaşırken yanından geçmekte olan bir geyik, ata kötü davranır. At, geyiği cezalandırmak için orada gördüğü bir adamdan yardım ister. Adam, ata hızlı koşmayı öğretecektir. At da geyiği yakalayabilecek kadar hızlı koşacaktır. Adam atın ağzına gem vurur, üzerine biner. Atı kamçılıyarak hızlı koşmasını sağlar. Hızlı koşmayı öğrenen at, geyiği yakalayarak intikamını alır. Geyikten intikamını aldıktan sonra adamdan kendisini bırakmasını ister. Adam, atın çok hızlı koştuğunu, artık onu bırakmayacağını söyler. At böylelikle adamın hizmetine girmiş olur.

1.28.69. Kurbağa ile Fare

Fare, gölün kıyısında bir kurbağa görür. Kurbağa, fareye suyun altında çok güzel yiyeceklerin olduğunu, onunla beraber göle gelip bu yiyeceklerden yemesini

söyler. Fare, kurbağanın teklifini kabul eder. Ama yüzme bilmediği için gölde nasıl duracağını bilmemektedir. Bunun üzerine kurbağa, ayağına bir ip bağlar, ipin diğer ucunu da farenin ayağına bağlar. Böylece fare göle girer. Kurbağanın amacı fareyi gölün dibine indirip onu yemektir. Kurbağa, fareyi hızla gölün dibine doğru çeker. Bu sırada gölün üzerinden geçmekte olan bir atmaca, göldeki fareyi görür ve onu yakalar. Atmaca, fareyi yakalayınca farenin ayağına bağlı olan kurbağa da onunla beraber gelir. Atmaca ikisini de yer. Böylelikle bir taşla iki kuş vurmuş olur.

1.28.70. Maymun ile Yunus Balığı

Yunus balığı, batmakta olan bir gemideki insanları kurtarıyordur. Bu sırada maymunun birini insan sanarak sırtına alır. Yunus balığı, maymunla konuşmaya başlayınca maymunun insan olmadığını, yalancı bir hayvan olduğunu anlayıp onu geri suya atar.

1.28.71. Sıçanlar ile Gelinciklerin Savaşı

Sıçanlarla gelincikler savaş yapmaktadır. Savaş çok çetin geçer. Sıçanlar, gelinciklerin saldırılarına daha fazla dayanamayıp kaçarlar. Gelinciklerden kaçan sıçanlar, buldukları deliklere saklanmaktadır. Sıçanların komutanları zırhlı giysileri nedeni ile deliklere sığamaz. Gelincikler, dışarıda kalan komutanlara saldırır. Böylece gelincikler savaşı kazanırlar.

1.28.72. Tilki ile Teke

Tilki ve teke birlikte gezerlerken çok susadıklarını fark ederler. Yakınlarındaki bir kuyunun başına gideler ama kuyudaki suyu nasıl içeceklerini bilmezler. Tilki, tekeye kuyuya inmelerini söyler. Bunun üzerine kuyuya inerler. Tilki, suyunu içtikten sonra tekenin üzerine basarak yukarı çıkar. Tilki yukarı çıkınca teke, tilkinin kendisini yukarı çekmesini bekler. Ama tilki tekeyi kuyuda bırakıp oradan uzaklaşır.

1.28.73. Ayı ile Bahçe Meraklısı

Ayı, ormanda dolaşırken karşısına bir adam çıkar. Adam, ayıyı görünce korkar. Ayı, adama kendisinden korkmamasını söyler. Böylece ayı ve adam arkadaş olurlar.

Birlikte vakit geçirmeye başlarlar. Bir gün adam hamakta uzanırken yüzüne sinek konar. Adam ne kadar uğraşırsa uğraşsın sinekleri yüzünden uzaklaştırılmaz. Arkadaşını rahatsız eden sineklere çok sinirlenen ayı, sineklere büyük bir taş atar. Sinekler adamın yüzünde olduğu için taş adamın yüzüne değer. Adamın yüzü kan içinde kalır. Sineklere ise hiçbir şey olmamıştır.

1.28.74. Yıldız Falı

Kralın biri, çocuğu olmadığı için çok üzülmemektedir. Uzun yıllar bekledikten sonra kralın bir oğlu olur. Kral, oğlunu falcıya götürür. Falcı, krala oğlu yirmi yaşına gelinceye kadar onu aslanlardan uzak tutmasını söyler. Bunun üzerine kral, önlemlerini alır ve oğlunu aslanlardan uzak tutar. Bir gün prens, duvarda asılı olan aslan tablosunu görür. Bir an kendisinin aslan avında olduğunu düşünür ve aslan resmine saldırır. Aslan tablosunun arkasındaki çivi prensin eline batar. Prens elindeki yara geçmez ve prens çok hastalanır.

1.28.75. Kedi ile Fare

Kedi, bir tuzağa yakalanır. Oradan geçmekte olan bir fare, kedinin tuzağa yakalandığını görür. Fare, kedi ile düşman olduğu için kedinin yakalanmasına sevinir. Kedi, fareden yardım ister. Fare, kediyle düşman olduklarını bu yüzden yardım edemeyeceğini söyler. Bunun üzerine kedi, fareye kendini kurtarırsa onunla sonsuza dek dost olacağını söyler. Fare, bu söze inanmaz, ama yine de kediyi düştüğü tuzaktan kurtarır. Kedi, tuzaktan çıkınca fareye sarılmak istediğini söyler. Fare, kediye güvenmeyerek hemen oradan uzaklaşır.

1.28.76. Demir Kemiren Fare

Karaborsacı Arabistan'a mal almaya gidecektir. Elindeki demirleri komşusuna emanet eder. Arabistan'dan dönünce demirlerini bulamaz. Komşusuna demirlerinin nerede olduğunu sorar. Komşusu farelerin bütün demirleri yediğini söyler. Karaborsacı buna inanmaz; ama yapacak bir şeyi olmadığı için inanmış gibi gözükür. Bu olay üzerine karaborsacı komşusunun oğlunu kaçıtır. Komşusu, karaborsacıya oğlunu görüp görmediğini sorar. Karaborsacı ise komşusunun oğlunu baykuşun

kaçırdığını söyler. Komşusu buna inanmaz. Kendi söylediği yalana karşılık karaborsacının da böyle bir yalan söylediğini düşünüp karaborsacıya demirlerini iade eder

1.28.77. İki Güvercin

Birbirini çok seven iki güvercin vardır. Çok iyi arkadaş olan bu güvercinlerden biri uzak yerlere gitme kararı alır. Arkadaşı güvercine gitmemesi için yalvarır ama güvercin onu dinlemeyerek yola çıkar. Güvercin yolda bir tuzağa düşer. Tuzaktan güçlükle kurtulmaya başaran güvercini gören küçük bir çocuk, onu öldürmeye çalışır. Güvercin yaralar içinde evine döner. Arkadaşı, güvercinin yaralarını sararak onu tedavi eder. Güvercin evine döndüğü için çok mutludur. Bir daha arkadaşının yanından ayrılmaz.

1.28.78. Çoban ve Kral

Kral, ülkesinde dolaşırken büyük bir sürünün başında bir çoban görür. Çobana bu kadar büyük bir sürüyü yönetebildiğine göre bir ülkeyi de çok iyi yönetebileceğini söyleyerek ülkesinin yönetiminde yer almasını teklif eder. Çoban, kralın teklifi kabul eder. Çok başarılı bir yönetici olan çoban, görevini hakkıyla yerine getirdiği için mutludur. Bir gün derviş arkadaşı çobanı ziyarete gelir. Derviş, çobana makam-mevki işlerinden vazgeçmesini, bu işlerin tehlikeli olduğunu söyler. Çoban, dervişi dinlemez. Bu sırada çobanı kıskanan kralın adamları, krala çobanın hırsızlık yaptığını söylerler. Bunun üzerine kral, adamlarına çobanın evini arattırır. Kralın adamları çobanın evinde hiçbir şey bulamayınca kral, çobanın suçsuz olduğunu anlar. Çoban, kendisini hırsızlıkla suçlamalarından rahatsız olmuştur. Sarayı terk ederek tekrar çobanlık yapmaya başlar. Böylece zengin olmasa da kafası rahattır.

1.28.79. Tüccar, Beyzade, Şehzade ve Çoban

Tüccar, beyzade, şehzade ve çoban batan gemiden kıyıya çıkmayı başarmışlardır. Üzerlerinde hiç para yoktur. Bunun üzerine ne yapacaklarını, nasıl para kazanacaklarını düşünürler. Tüccar matematik dersi, şehzade politika dersi verebileceğini söyler. Beyzade de okul açacağını söyler. Böylece para

kazanabileceklerdir. Bu konuşmaları dinleyen çoban, bu işlerin çok uzun zaman alacağını onun ise karnının çok aç olduğunu söyler. Ormandan topladığı çalı çırpyı satıp parasıyla karnını doyurur.

1.29. ANDERSEN MASALLARI

“Andersen Masalları” adlı eserde elli masal bulunmaktadır. Bu masalların olay örgüsü aşağıda açıklandığı gibidir.

1.29.1. Çirkin Palaz

Ördek yumurtaları arasına karışmış bir kuğu yumurtasından çıkan yavru kuğu, yumurtalardan çıkan ördeklere benzemediği için onlar tarafından dışlanır. Yavru ördekler, onun çirkin olduğunu söyleyip onunla alay ederler. Yavru kuğuyu ‘Çirkin Palaz’ diye çağırırlar. Çirkin Palaz, diğer ördekler tarafından sürekli dışlandığı için çok mutsuzdur. Bir gün gölde yüzerken beyaz tüylü, ince boyunlu güzel kuşlar görür. Kuşları çok beğenen Çirkin Palaz onları hayranlıkla seyrederek. Bu sırada Çirkin Palaz, göldeki yansımaları görür. İnce uzun boynu, beyaz tüyleri ile beğendiği kuşlara çok benzediğini fark eder. Çirkin Palaz, bir ördek değil, bir kuğu yavrusu olduğunu anlar. Göldeki kuğularla birlikte yaşamaya başlar. Kuğular ona çok iyi davranırlar. Çirkin Palaz, gerçek ailesini bulduğu için çok mutlu olur.

1.29.2. Prenses ile Bezelye Tanesi

Prens, gerçek bir prensesle evlenmek istemektedir. Anne kraliçe oğluna bir prenses aramaya başlar. Saraya davet ettiği prensesler arasından oğlu için gerçek bir prenses bulacaktır. Kraliçe, gerçek prensesi bulmak için bezelye tanelerini prenseslerin yatacağı yatağın altına koyar. Prensesler, altında bezelye tanesi olan yataklarda uyurlar. Sabah olduğunda prensesler çok rahat uyuduklarını söylerler. Yalnızca prenseslerden bir tanesi hiç uyuyamadığını, yatağın altındaki bir şeyin onu çok rahatsız ettiğini söyler. Bunun üzerine kraliçe, bu prensesin aradığı gerçek prenses olduğunu anlar. Çünkü sadece gerçek bir prenses, yatağın altındaki bir bezelye tanesini hissedecek kadar hassas ve narin olur diye düşünür.

1.29.3. İmparatorun Yeni Giysileri

İmparator, çok heyecanlıdır. Çünkü yeni elbiselerini giyip halkın arasında dolaşacak ve yeni elbiselerini herkese gösterecektir. Ama kendisi yeni elbiselerini görememiştir. Kralın elbiselerini diken terzi, bu elbiseleri aptal insanların göremeyeceğini söyleyince imparator elbiselerini göremese de “gördüm” demek zorunda kalmıştır. İmparator’un danışmanları ve arkadaşları da imparator’un yeni giysilerini göremezler. İnsanlar aptal olduklarını düşünmesinler diye elbiseleri gördüklerini söylerler. İmparator, yeni giysileri ile halkın arasında dolaşmaya başlayınca hiç kimse imparatorun üzerindeki giysileri göremez ama aptal olmadıklarını göstermek için herkes elbiseyi çok beğendiğini söyler. Halkın arasındaki küçük bir çocuk imparatorun elbiselerini göremeyince “İmparatorun üzerinde hiçbir şey yok!” diye bağırır. Böylece kral, terzileri tarafından dolandırıldığını anlar.

1.29.4. Papatya

Tarla kuşu iki küçük çocuk tarafından yakalanıp kafese konulur. Özgürlüğüne düşkün olan tarlakuşu, kafese kapatılınca çok üzülür. Çocuklar, tarla kuşuna yemesi için tarladan ot toplarlar. Bu otlar arasında tarlakuşunun arkadaşı papatya da vardır. Papatya, arkadaşının yanına geldiği için çok mutlu olur. Bir gün çocuklar tarla kuşuna yem vermeyi unuturlar. Tarla kuşu açlıktan ölür. Çocuklar tarla kuşunun ölmesine çok üzülür. Ona mezar yapıp başında ağlarlar. Papatya da arkadaşının ölümüne çok üzülmüştür. Çocuklar, tarla kuşu ölünce kafesteki papatyayı hiç önemsemmezler. Papatyayı kafesten çıkarıp yola fırlatırlar.

1.29.5. Dayanıklı Kurşun Asker

Oyuncaklar arasında tek bacaklı bir kurşun asker vardır. Kurşun asker, oyuncak kutusunun içindeki karton bebeğe âşık olur. Oyuncak kutusunun içindeki peri, kurşun askerin karton bebeğe âşık olmasına çok kızar. Kurşun askeri pencereden aşağı atar. Kurşun asker, caddedeki sularla birlikte kanalizasyona karışır. Daha sonra kanalizasyon suyuyla beraber denize dökülen kurşun askeri, denizdeki bir balık yutar. Kurşun askeri yutan balık pazarda satılır. Balığı satın alan kişi kurşun askerin

yaşadığı evin sahibidir. Kurşun asker, evine ve karton bebeğe kavuştuğu için çok mutlu olur. Bu sırada oyuncaklar arasındaki kurşun askerle oynayan küçük bir çocuk kurşun askeri sobaya düşürür. Rüzgâr, karton bebeği de ateşe sürükler. Böylece kurşun asker ve karton bebek sobada birlikte yanarlar.

1.29.6. Uçan Bavul

Tüccar ölünce bütün mal varlığı oğluna kalır. Tüccarın oğlu, babasından kalan paranın kıymetini bilmez. Kısa bir zaman içinde parayı harcayıp bitirir. Tüccarın oğlu, parası kalmayınca arkadaşlarının yardımı ile geçinmeye başlar. Arkadaşlarından biri tüccarın oğluna bir bavul gönderir. Tüccarın oğlu, bavulu açıp bakar. Ama bavulun ne işe yaradığını anlayamaz. Bavulun üzerine oturup bavulu ne yapacağını düşünmeye başlar. Tam bu sırada bavul havalanır. Üzerindeki tüccarın oğlu ile uçmaya başlayan bavul, ovalar geçip dağlar aşar. En sonunda ülkenin birinde durur. Tüccarın oğlu, uçan bavul sayesinde ülkenin sarayına girer. Sarayda Padişah'ın kızını görür. Padişah'ın kızı ve tüccarın oğlu birbirlerine âşk olurlar. Tüccarın oğlu, uçan bavulla gezerken gördüğü bütün ilginç yerleri Padişah'ın kızına anlatır. Padişah'ın kızı, tüccarın oğlundan dinlediği hikâyeleri çok beğenir. Tüccarın oğluna, bu hikâyeleri Padişah'a da anlatmasını söyler. Tüccarın oğlunun anlattığı hikâyeleri çok beğenen Padişah, onu çok sever. Kızı ile tüccarın oğlunu evlendirmeye karar verir. Bu haber ülkede sevinçle karşılanır. Kutlamalar yapılır, fişekler patlatılır. Bu fişeklerin birinden çıkan bir kıvılcım, sihirli bavula isabet edince sihirli bavul yanar. Tüccarın oğlu, bavulun yandığını görünce çok üzülür. Uçan bavul olmayınca Padişah'ın kızının yanına gidemez. Üzgün bir şekilde ülkeyi terk eder. Padişah'ın kızı ise hâlâ tüccarın oğlunu bekliyordur.

1.29.7. Melek

Melek, ölmüş bir çocuğu cennete götürmek için yeryüzüne iner. Melek, çocukla beraber cennete giderken çocuğa çöplükteki bir çiçeği gösterir ve çöplükteki çiçek ve çiçeğin arkadaşı sakat çocukla ilgili bir hikâyeye anlatmaya başlar. Sakat çocuk, dışarı çıkamadığı için her gün pencerenin önüne oturup saksıdaki çiçeği ile sohbet etmektedir. Çiçek, sakat çocuğu mutlu etmek için, rengârenk ve misk kokulu

çiçekler açar. Çocuk, bir gün çiçekle sohbet etmek için pencereye çıkmaz. Çünkü sakat çocuk ölmüştür. Çocuk ölünce penceredeki çiçek solar. Ev sahipleri taşınırken çiçeği alıp çöpe atarlar. Meleğin anlattığı bu hikâyeyi dinleyen çocuk, meleğe bu hikâyeyi nereden duyduğunu sorar. Melek, ölen sakat çocuğun kendisi olduğunu söyler. Çocuk ve meleğin yolculuğu biter. Tanrı'nın yanına ulaşırlar. Cennete giren çocuk, cennetin çok güzel bir yer olduğunu görür.

1.29.8. Devedikeninin Yaşantıları

Zengin bir aile, konaklarında bir parti vermektedir. Partiye çağrılan konuklar arasındaki bir genç kız, partideki herkesin dikkatini çeker. Çünkü çok güzel bir genç kızdır. Ev sahibinin oğlu da genç kıza dikkatle izlemeye başlar. Genç kız, bahçedeki çiçeklerin yanına gider. Bütün çiçeklere bakar, ama hiçbirini beğenmez. En sonunda bahçedeki bir devedikeni çiçeğini beğenir. Evin oğlu, devedikeni çiçeğinden kopararak genç kıza verir. Böylece genç kız ile ev sahibinin oğlu arasında bir aşk başlar. Bahçedeki devedikeni bu olay üzerine kendini çok önemli hissetmeye başlar. İki gencin arasındaki aşkın başlamasında çok önemli bir görev üstlendiğini düşünür. Ev sahibinin kendisini bir saksıya dikip evin içine alacağı günü beklemeye başlar. Bu umutla günlerce bekler. Ama devedikeninin hayali gerçek olmaz. Bahçede solup gider.

1.29.9. Sevgililer

Topla topaç aynı çekmece içinde durmaktadır. Topaç, topa sevgili olmayı teklif eder. Top, bir kırlangıca âşık olduğunu söyleyerek topacın teklifini reddeder. Bir gün top ortadan kaybolur. Aradan yıllar geçer. Topaç, bir çöp kovana düşer. Orada eski aşkı topu görür. Top çok eskimiş, üstelik eski güzelliğinden eser kalmamıştır. Topaç çöp kovasından çıkınca bir daha da topun lafını etmez. Eski aşkını çoktan unutmuştur.

1.29.10. Çoban Kız ile Baca Temizleyicisi

Ceviz oymalı süslü bir dolabın içinde porselenden bir çoban kıza biblosu ile baca temizleyicisi biblosu bulunmaktadır. Baca temizleyicisi ile çoban kız bibloları

birbirlerine âşık olurlar. Ama dolabın içindeki çoban kızın dedesi olan Çinli, çoban kızı başka biri ile evlendirmek istemektedir. Bunun üzerine baca temizleyicisi ile çoban kız kaçmaya karar verirler. Birlikte bacadan dışarı çıkacakken çoban kız evinden kaçtığı için üzülüp ağlamaya başlar. Bunun üzerine çoban kız ve baca temizleyicisi kaçmaktan vazgeçip dolaptaki yerlerine dönerler. Çinli, çoban kız ve baca temizleyicisi kaçarken onların peşine düşmüştür. Ama ayağı takılınca dolaptan aşağıya düşüp parçalanır. Çinliyi yapıştırıp eski yerine koyarlar ama artık eskisi gibi hareket edemiyordur. Çinli hareket edemediği için baca temizleyicisi ile çoban kızın beraberliklerine karşı çıkamaz. Çoban kız ve baca temizleyicisi ömürlerinin sonuna kadar mutlu bir yaşam sürerler.

1.29.11. Mumlar

Farklı evleri aydınlatmada kullanılan iki mum vardır. Bunlardan biri balmumundan yapılmıştır. Diğer mum, ispermeçet denilen bir maddeden yapılmıştır. Balmumu, çok zengin insanların olduğu büyük bir evi aydınlatır. İspemeçet mumu ise yoksul insanların olduğu küçük bir evi aydınlatmaktadır. Balmumu, zengin evde yaşayan küçük kızın mutluluğunu gördükçe çok sevinmektedir. İspemeçet mumu da yoksul evde yaşayan küçük kızın mutluluğu ile mutlu olmaktadır. Evler farklı olsa da mumlar aydınlatma görevlerini yerine getirdikleri için çok mutludurlar.

1.29.12. Peiter, Peter, Peer

Peitersen ailesinin Peiter, Peter, Peer adında üç oğlu vardır. Bu üç kardeş buldukları kentin en seçkin kişileri arasına girmek istemektedirler. Peiter, ressam olmak ister ama resim alanında yeteneği olmadığı için ressam olamaz. Peter ise müzik alanında yeteneklidir. Çok güzel besteler yaparak bir opera oluşturur. Operasını dinleyenler kendinden geçmektedir. En küçük çocuk olan Peer ise düzenli hayatı sevmeyen bir çocuktur. Ormanda başına buyruk bir yaşam sürer. Doğayı, ormanı, hayvanları seven Peer, günlerini ormandaki hayvanları gözlemekle geçirir.

1.29.13. Su Damlası

Kribil-Krebil adındaki bir büyücü, elindeki bir büyüteçle çamurlu suya bakmaktadır. Sudaki canlıları görünce çok şaşırır çünkü suda çok fazla canlı vardır ve hepsi de durmadan hareket etmektedir. Kribil-Krebil'in yanına gelen başka bir büyücü de suya bakmaya başlar. Sudaki canlıları gören diğer büyücü, bu şehrin Kopenhag olduğunu, burada birçok canlının yaşadığını söyler. Kribil-Krebil büyücünün konuşmasını çok anlamsız bulur. Büyüçüye, gördüğünün bir su damlası, insan sandıklarının da suyun içindeki canlılar olduğunu söyler.

1.29.14. Çakmak

Savaştan dönen bir asker, yolda bir cadı ile karşılaşır. Cadı askerken sihirli bir delikten aşağıya inmesini ister. Asker, cadının dediğini yapıp delikten aşağıya iner. Asker, aşağıya inince yüzlerce ışın aydınlattığı bir salona girer. Orada bir çakmak bulur. Cadı, askerden bulduğu çakmağı kendisine vermesini ister. Asker çakmağı cadıya vermez, cadıyı öldürerek oradan kaçar. Askerin bulduğu çakmak sihirlidir. Çakmak çakıldığında bir köpek askerin hizmetine gelir. Askerden ne emrederse onu yapacağını söyler. Asker, sihirli çakmak sayesinde köpeğe her istediğini yaptırır. Bir gün çakmaktaki köpektan ülkelerindeki prensesi kendisine getirmesini ister. Bunun üzerine köpek, prensesi askere getirir. Asker ve prenses birbirlerine âşık olurlar. Asker, prensesle evlenme planları yaparken kral askeri tutuklatır. Asker çakmağından çıkan sihirli köpeğe, kralı öldürmesini söyler. Köpek, kralı öldürür. Böylelikle asker, prensesle evlenip ülkenin yeni kralı olur.

1.29.15. Bir Fark Var

Elma dalı bahçedeki bütün çiçekleri küçümsemektedir. Çünkü çiçekler arasındaki en güzel çiçeğin kendi çiçeği olduğunu düşünür. Genç ve güzel bir kadın olan kontes de elma dalı çiçeğini çok sevmektedir. Ne zaman bahçeye gelse çiçekten bir yaprak koparıp yakasına ilişirir. Bu durum elma dalını daha da kibirlendirir. Bahçedeki çiçeklere kontesin ondan başka hiçbir çiçeği beğenmediğini söyler. Bir gün, kontes bahçede dolaşırken karahindiba çiçeğini fark eder. Çok güzel ve çok

farklı bir çiçek olduğunu düşündüğü bu çiçeği başındaki taca takar. Elma dalı, kontesin kendisi dışında başka bir çiçeğe ilgi göstermesine çok üzülür.

1.29.16. Para Domuzu

Para domuzu, domuz şeklindeki bir kumbaranın adıdır. Para Domuzu, odanın en yüksek yerinde durduğu için odada olan biten her şeyden haberdardır. Ama çok yüksekte olduğu için odadaki diğer oyuncaklarla oyun oynayamaz. Sadece onları izlemekle yetinir. Bir gün odadaki diğer oyuncaklar bir gösteri düzenlerler. Bu gösteriye para domuzunu da davet ederler. Para domuzu, oyuncakların bu davetine cevap vermez. Oyuncaklar gösteriyi sunarken para domuzu da olduğu yerden gösteriyi izlemeye başlar. Gösteriyi çok beğenen para domuzu, gösteri ile ilgili hayallere dalar. Bu sırada yere düşer ve paramparça olur. Kumbaradan çıkan paralar özgürlüklerine kavuştukları için çok mutludurlar.

1.29.17. Sıçrayıcılar

Pire, çekirge ve kurbağa sıçrama yarışı yapmaya karar verir. Bu haberi duyan kral, yarışmacılardan en yükseğe zıplayana kızını vereceğini söyler. Kralın emri ile yarış başlar. İlk önce pire zıplar. Çok yükseğe zıplayan pireyi kimse göremez. Bu nedenle pirenin zıplaması kabul edilmez. Sıra çekirgeye gelir. Çekirge, kralın yüzüne sıçrar. Kral, bu durumu iğrenç bulur. Bu nedenle çekirgenin zıplaması da kabul edilmez. Sonuncu yarışmacı olan kurbağa, bir anda prensesin kucağına zıplar. Kral, en yüksek yere zıplayanın kurbağa olduğunu söyler. Kurbağa yarışı kazanarak, prensesle evlenmeye hak kazanmış olur.

1.29.18. Güneş Işığının Öyküleri

Güneş ışığı, arkadaşlarına hayat öyküsünü anlatmaktadır. Kendisini en çok mutlu eden olaylardan bahsetmeye başlar. Onu çok mutlu eden olayların başında soylu birinin armasında parladığı gün gelmektedir. Kendisine gurur veren anlardan biri de küçük bir çocuğun kitaplarını aydınlatarak onun büyük bir bilgin haline gelmesini sağladığı zamandır. Güneş ışığı, bir gün göldeki sazların arasındaki altın yumurtanın üzerine parlar. Güneş ışığının parlaltısını gören yoksul bir kadın, sazların

arasına bakar ve altın yumurtayı bulur. Bu altın yumurtanın içinden bir ördek çıkar. Ördeğin boynunda dört tane altın halka vardır. Yoksul kadın, bu altın halkanın dört çocuğunun hakkı olduğunu düşünüp çok mutlu olur. Güneş ışığı yoksul kadının çocuklarına yardım ettiği için kendisi ile gurur duymaktadır. Güneş ışığının anlatacak daha çok anısı vardır. Ama güneş ışığının anlattığı hikâyeleri dinleyen arkadaşları, bu hikâyeleri çok sıkıcı bulurlar. Bu nedenle güneş ışığına daha fazla hikâye anlatmamasını söylerler.

1.29.19. Gül Perisi

Gül perisi, bahçede dolaşırken bir cinayete tanık olur. Genç bir adam, sevdiği kızın ağabeyi tarafından öldürülür. Genç kızın sevgilisinin öldüğünden haberi olmaz. Gül perisi, gördüklerini genç kız uyurken kızın kulağına fısıldar. Bunun üzerine genç kız, bahçede sevgilisinin cesedini aramaya başlar. Gül Perisi'nin rüyasında kendisine söylediği yere bakar. Sevgilisinin cesedi, Gül Perisi'nin söylediği yerdedir. Genç kız, sevgilisinin başını gömülü olduğu yerden çıkarıp odasındaki bir saksıya gömer. Saksıdan çok güzel bir yasemin çiçeği çıkar. Genç kız, her gün saksıdaki yasemin çiçeğinin başına geçip sevdiği adam için gözyaşı dökmektedir. Genç kız, sevgilisinin acısına daha fazla dayanamayarak ölür. Genç kızın ağabeyi, kardeşinin saksısını alıp odasına götürür. Böylece kardeşinden kalan hatıra ile avunmaya çalışır. Saksıdaki yasemin çiçeğinin filizleri, genç kız ve onun sevgilisinin intikamını almaya söz verirler. Bir gece, genç kızın ağabeyi uyurken yasemin çiçeğinden çıkan zehirli oklar onu zehirleyerek öldürür.

1.29.20. İnsan Ne Gibi Bir Buluş Yapabilir

Genç adam, şiir yazmak ister ama yazılabilecek bütün konularda şiir yazıldığını düşünür. Yazabileceği yeni konular ararken yaşlı bir kadına rastlar. Genç adam, yaşlı kadına yeni konular bulamadığı için şiir yazamadığını söyler. Yaşlı kadın, gözlüğünü çıkarıp gence verir ve etrafına farklı bir gözle bakmasını, bu sayede yazacak bir şeyler bulabileceğini söyler. Genç adam, yaşlı kadının gözlüğünü takar. Etrafında gördüğü her şey onda farklı duygular uyandırır. Şiir yazabileceği çok fazla konu bulur. Genç adam, yazacak konular bulmasına rağmen, bu sefer de yeteneği

olmadığı için yazamaz. Bunun üzerine yaşlı kadın, gence şiir yazmayı bırakmasını öğütleyerek gencin yanından uzaklaşır.

1.29.21. Salyangoz ile Gül Ağacı

Salyangoz, bahçedeki gül ağacıyla sohbet etmektedir. Gül ağacının her sene çiçek açmaktan yorulup yorulmadığını sorar. Gül ağacı severek çiçek açtığını bunun için bir çaba harcamadığını söyler. Salyangoz, gül ağacına kendisi gibi hiçbir şey yapmadan kabuğuna çekilerek yaşamasını önerir. Seneler geçer. Gül ağacında değişen bir şey olmaz. Gül ağacı her sene çiçek açar. Salyangoz hiçbir şey yapmadan yaşamaya devam eder.

1.29.22. Gömlek Yakalığı

Gömlek yakalığı, kendisi ile sürekli övünmektedir. Çünkü soylu bir adamın kullandığı bir yakalıktır. Kendine çok güvenen yakalık, çevresindeki diz bağına, ütüye, makasa, saç tarağına evlenme teklifi eder. Ama hiçbiri de yakalığın evlenme teklifini kabul etmez. Gömlek yakalığı eskiyince bir torbanın içine konur. Gömlek yakalığı, torbanın içindeki eski kıyafetlere kendisi için intihar eden birçok sevgilisi olduğunu söylemektedir.

1.29.23. Kelebek

Kelebek, evlenme vaktinin geldiğini düşünmektedir. Çiçekler arasında kendine uygun bir eş aramaya başlar. Kelebek, çiçeklerden her birine bir kusur bulup onları beğenmez. Kendisine istediği gibi bir eş bulamayan kelebek, evliliğin kök salmak olduğunu, evlenirse istediği gibi gezip dolaşamayacağını söyler ve evlenmekten vazgeçer.

1.29.24. Yel Değirmeni

Yel değirmeni çok heybetli görüldüğünü düşünerek sürekli kendini över. Çevresindeki eşyaları ise beğenmeyerek onları küçümser. Değirmen, çıkan bir yangında yanar. Yerine eskisinden daha güzel bir değirmen yaparlar.

1.29.25. Sakar Hans

Köyde yaşayan bir ağanın üç oğlu vardır. Oğullarından bir tanesi Latince bir sözlüğü ezbere bilmektedir. Diğer oğlu da bütün kanunları ayrıntıları ile ezbere bilir. Değirmencinin üçüncü oğlu Hans adında sakar bir delikanlıdır. Hans'ın hiçbir yeteneği yoktur. Ağanın üç oğlu prensesle evlenmek için kralın düzenlemiş olduğu bir yarışmaya katılırlar. Ağabeyleri, hiçbir yeteneği olmayan Sakar Hans'a yarışmayı katılmamasını söylerler. Sakar Hans, ağabeylerini dinlemez ve yarışmaya katılır. Yarışma gününde bütün yarışmacılar sarayda toplanarak yeteneklerini sergilemeye başlarlar. Yarışma sırası ağanın büyük oğluna gelir. Büyük oğul, heyecandan konuşamaz ve yarışmayı kaybeder. Ağanın ortanca oğlu da yarışma sırasında çok heyecanlanır, konuşamaz. Yarışmayı o da kaybeder. Sıra Sakar Hans'a gelir. Hans çok rahat olduğu için prensesin sorduğu sorulara kolaylıkla cevap verir. Böylece prenses Sakar Hans'la evlenir.

1.29.26. Çocukça Sözlür

Çocuklar kendi aralarında konuşmaktadır. Saray uşağının kızı, babasının zenginliği ile övünmekte, diğer çocukları küçümsemektedir. Babası gazeteci olan çocuk, babasının herkesin hakkında yazılar yazabildiğini söyleyerek o da kendi babası ile övünür. Yoksul bir aileden gelen küçük çocuk, övünecek hiçbir şey bulamaz. Uzak bir köşeden zengin çocukların konuşmalarını dinlemekle yetinir. İçinden "keşke onlar gibi zengin olsam" diye dua eder. Yıllar sonra, yoksul çocuk zengin olur. Diğer çocuklar da aileleri ile övünmeyi bırakırlar. Hepsi iyi yürekli ve yardımsever insanlar olurlar.

1.29.27. Kardan Adam

Kardan adam, elinde süpürgesi ile bahçenin en güzel yerinde durmaktadır. Arkadaşı avlu köpeği ile sohbet etmeye başlar. Avlu köpeği üzgün bir halde sıcak havalarm gelmekte olduğunu söyler. Kardan adam, avlu köpeğinin söylediklerini ciddiye almaz. Çünkü dışarıda ayaz vardır. Daha uzun zaman havalarm soğuk olacağını düşünür. Kardan adam, soğuk gecelerde karşıdaki evin içindeki sobaya bakar. Sobanın nasıl bir şey olduğunu merak etmektedir. Avlu köpeği sobanın kardan

adama göre bir şey olmadığını söyler. Kardan adam, her gün sobayı izlemekte onun yanında olmanın hayalini kurmaktadır. Avlu köpeğinin bahsettiği sıcak havalar gelmeye başlar. Avlu köpeği bir gün arkadaşı kardan adamı bulamaz. Arkadaşının olduğu yerde küçük bir süpürge görür. Avlu köpeği kardan adamın eridiğini anlar.

1.29.28. Kim En Mutluymuş Acaba?

Gül ağacı, tomurcuk güllerine dünyadaki en mutlu gül olmaları için dua eder. Bunun üzerine güller, kendi aralarında en mutlu gülün hangisi olduğunu merak ederler. Tomurcuk güllerden her biri, en mutlu gülün kendisi olduğunu söyleyerek kavga yapmaya başlarlar. Gül tomurcukları, kendi aralarında kavga yaparken rüzgâr, güneş ve gül ağacı da gül tomurcuklarının anneleri olduklarını iddia etmektedirler. Bu nedenle onlar da kendi aralarında kavga yaparlar.

1.29.29. Domuz Çobanı

Prens, imparatorun kızı ile evlenmek istemektedir. Prensese hediye olarak bir gül ile bir bülbül gönderir ve ona evlenme teklifi eder. Prensese, gül ve bülbülü beğenmez. Prens'in evlilik teklifini reddeder. Prens, evlilik teklifini reddeden prensese, bir ders vermek ister. Kılık değiştirip prensesin sarayında domuz çobanı olarak çalışmaya başlar. Prensese, sarayın bahçesinde dolaşırken domuz çobanının oyuncaklarını görür. Bu oyuncakları çok beğenir. Prensten bu oyuncakları kendisine vermesini ister. Prens, prensesin kendisini öpmesi karşılığında oyuncakları prensese vereceğini söyler. Prensese, prensi öperken kral tarafından yakalanır. Kızının bir domuz çobanını öpmesine çok kızan kral, kızını şehir dışına sürer. Domuz çobanı kılığındaki prens, gerçek kimliğini prensese açıklar. Prensese, prensin evlilik teklifini kabul etmediğine çok pişman olmuştur.

1.29.30. Paçavralar

Çeşitli ülkelerden gelen paçavralar, bir kâğıt fabrikasının önünde toplanır. Paçavralar arasındaki Norveçli paçavra ile Danimarkalı paçavra kavga etmeye başlarlar. Norveçli paçavra, ülkesindeki paçavraların Danimarka paçavralarından daha sağlam olduğunu söyler. Danimarkalı paçavra ise ülkesindeki paçavraların

alçakgönüllü ve yumuşak huylu olduğunu savunur. Paçavralar arasındaki bu kavga saatlerce sürer. Daha sonra paçavralar fabrikada işlenerek kâğıt yapılır. Kâğıtlar, kullanılmak üzere çeşitli ülkelere dağıtılır. Norveç paçavrasından yapılan kâğıda Norveçli bir genç, Danimarkalı bir kıza olan aşkını anlatan bir şiir yazar. Danimarka paçavrasından yapılan kâğıda ise Norveç'in gücünü ve güzelliğini öven bir şiir yazılır.

1.29.31. Çaydanlık

Çaydanlık, porselenden yapıldığı için sürekli kendini övmektedir. Bir gün yere düşüp kırılır ve kullanılamayacak hale gelir. Çaydanlığın işe yaramayacağını düşünen ev sahibi, kırılan çaydanlığı bir dilenciye verir. Dilenci, çaydanlığın içine çiçek eker. Çaydanlık bu halinden çok mutludur. Çünkü içinde bir çiçek yetiştirerek çok önemli bir görevi yerine getirdiğini düşünür. Çaydanlığın içinden çok güzel bir çiçek çıkar. Dilenci, çaydanlığı iki parçaya ayırarak çiçeği içinden alıp büyük bir saksıya diker. Bir kenara atılan çaydanlık, içinde yetişen çiçeği hiç unutmaz.

1.29.32. Bülbül

Çin Hakan'ı sarayın bahçesindeki bülbülü çok sevmektedir. Bülbül her gün Hakan için öter ve onu mutlu eder. Bir gün Hakan'a hediye olarak oyuncak bir bülbül gelir. Oyuncak bülbül, çok güzel ötüyordur. Hakan, oyuncak bülbüle kavuşunca gerçek bülbülü ülkesinden sürer. Bir gün oyuncak bülbül bozulur. Hiç kimse bülbülü çalıştırmayı başaramaz. Hakan, bu duruma çok üzülüp hastalanır. Saraydaki herkes Hakan'ın ölmek üzere olduğunu düşünür. Hakan, ölüm döşeğindeyken Hakan'ın ülkesinden sürdüğü bülbül çıkagelir. Hakan için şarkılar söyler. Bülbülün sesini duyan Hakan iyileşir. Bülbülden onu ülkesinden sürüp ona haksızlık ettiği için özür diler.

1.29.33. Bakkalın Evindeki Noel Perisi

Noel Perisi, kendisine her akşam pirinç lapası veren bakkalın yanında yaşamaktadır. Bakkalın evinin çatı katında da bir öğrenci yaşıyordur. Bir gün öğrenci, bakkala alışveriş yapmaya gelir. Bakkalın yiyecek sardığı bir kâğıt,

öğrencinin dikkatini çeker. Bu kâğıt, içinde çok güzel şiirler olan bir kitaptan koparılmıştır. Genç, yiyecek almak için ayırdığı parayla bu kitabı satın alır. Öğrenci, her akşam odasında bu kitabı okuyordur. Noel Perisi, öğrenci kitabı okurken kitaptan çıkan ışıktan çok etkilenir. Öğrenciyle beraber bu odada kalmak ister. Ama öğrencinin kendisine pirinç lapası veremeyeceğini düşününce onunla kalmaktan vazgeçer. Bir gün bakkalın evinde büyük bir yangın çıkar. Herkes en değerli eşyasını kurtarmaya çalışır. Noel Perisi de kendisi için en önemli eşya olan şiir kitabını kurtarır. Noel Perisi, o anda gönlünün kitabın sahibi olan öğrencide olduğunu anlar. Ama işin ucunda pirinç lapası var, diyerek bakkalın yanında kalmaya devam eder.

1.29.34. Hızlı Koşucular

Ormanda koşu yarışması yapılmaktadır. Yarışma sonucunda tavşan birinci, salyangoz da ikinci olur. Ormandaki hayvanlar, salyangozun ikinci olmasına karşı çıkarlar. Her biri ikinciliğin kendi hakları olduğunu savunurlar. Bunun üzerine kurul üyeleri, salyangoza ikincilik hakkının azmenden dolayı verildiği söyler. Ormandaki diğer hayvanlar bu durumu beğenmemekle beraber kabul etmek zorunda kalır.

1.29.35. Küçük İda'nın Çiçekleri

Küçük kız İda'nın çiçekleri son günlerde çok solgun gözükmektedir. İda, çiçeklerinin neden solduğunu öğrenmek için bir bilim yurdu öğrencisine çiçeklerini gösterir. Bilim yurdu öğrencisi, çiçeklerin geceleri dans ettikleri için yorulduklarını o yüzden gündüz solgun olduklarını söyler. İda, bilim yurdu öğrencisinin söylediklerine inanmaz. Gece olunca çiçekleri izlemeye başlar. Gece yarısı bütün çiçekler saksılarından çıkıp eğlenmeye başlarlar. İda'nın oyuncakları da çiçeklere eşlik eder. İda, çiçeklerin ve oyuncakların dansından çok etkilenir. Ertesi sabah İda, gece çok yorulan çiçeklerin öldüğünü görür. İda, çiçekler gelecek yıl tekrar canlansınlar diye onları bahçeye gömer.

1.29.36. Kibritçi Kız

Kibritçi kız, çok yoksul olan ailesine yardım etmek için kibrit satmaktadır. Fakat o gün hiç kibrit satamamıştır. Kibrit satamadığı için babasının onu döveceğini

biliyordur, bu yüzden evine gidemez. Hava çok soğuktur. Çok üşüyen Kibritçi Kız, kibritleri yakıp ısınmaya çalışır. Kibritlerin yaydığı sıcaklık onu ısıtmaya yetmez ama Kibritçi Kız, kibritlerin yaydığı ışıktaki hayallere dalar. Hayallerinde sıcak bir evdedir. Evin yemek odasında çok güzel yiyecekler vardır. Kibritçi Kız'ın son hayalinde ise ölmüş anneanesi vardır ve anneanesi Kibritçi Kız'a elini uzatıp onu yanına alıyordu. Sabah olduğunda caddeden geçenler, yerde Kibritçi Kız'ın cansız bedenini görürler. Kibritçi Kız, soğuktan donarak ölmüştür.

1.29.37. Örgü İğnesi

Örgü iğnesi çok soylu olduğunu söyleyip kendisi ile övünmektedir. Bir gün örgü iğnesi mutfak lavabosuna düşer. Oradan lağma karışır. Örgü iğnesi lağımdayken bile en güzel, en ince iğnenin kendisi olduğunu söyleyerek lağımda gördüğü eşyalara kendini över. Lağım suyu, küçük çocukların oynadığı su birikintisine karışır. Örgü iğnesi bu çocuklardan birinin eline batar. Çocuk, örgü iğnesini bir yumurta kabuğuna koyup yola bırakır. Örgü iğnesinin üzerinden bir araba geçer. Örgü iğnesinin üzerinden araba geçmesine rağmen iğne hala sağlamdır ve kendi ile övünmeye devam etmektedir.

1.29.38. Karabuğday

Fırtına, tarladaki bütün ekinleri eğip bükmemektedir. Ama fırtınaya karşı direnen karabuğday hiçbir şekilde eğilmemektedir. Bunun üzerine arkadaşı söğüt ağacı, ona eğilmesini yoksa şimşegin onu yakıp kavuracağını söyler. Karabuğday, söğüt ağacını dinlemez. Ne olursa olsun kimse önünde eğilmeyeceğini söyler. Birkaç dakika sonra şimşek karabuğdayı yakar. Söğüt ağacı yıllar geçse de karabuğdayın hikâyesini unutmaz. Aklına geldikçe karabuğdayın aşırı gururu yüzünden yandığını düşünüp ağlar.

1.29.39. İnanın ki Yalanım Yok

Kümeşte çok güzel bir tavuk vardır. Bir gün bu güzel tavuğun tüylerinden biri dökülür. Tavuğun tüyünün döküldüğünü gören horoz, bu tüyün kendisi yüzünden döküldüğünü söyler. Horoza göre tavuk kendisine âşıktır. Bu nedenle kendisine

güzel gözükmek için tüylerini dökmektedir. Bu haber bütün kümese yayılır. Anlatıcılar olayı abartarak anlatırlar. En sonunda anlatılanlara göre kümesteki tavuk, horoza olan aşkı için bütün tüylerini yolmuştur. Güzel tavuk, bahsedilen tavuğun kendisi olduğundan habersizdir. Horoz için tüy döken tavuğun ne kadar akılsız olduğunu söyleyip bu haberi gazetecilere anlatmaya karar verir.

1.29.40. Küçük Claus ile Büyük Claus

Köyde Claus adında iki adam yaşamaktadır. Köylüler, bu adamları karıştırmamak için bir atı olanına Küçük Claus, dört atı olanına da büyük Claus demektedirler. Bir gün Küçük Claus, bir çiftçiyi dolandırarak zengin olur. Küçük Claus'u takip eden Büyük Claus, ne yaptıysa onun kadar zengin olmayı başaramaz. Küçük Claus, bir çobanı kandırarak onun sürüsünü alır. Büyük Claus, Küçük Claus'a sürüyü nasıl aldığını sorar. O da ırmağa atladığını, oradaki bir su perisinin kendisine bir sürü hediye ettiğini söyler. Buzerine Büyük Claus, su perisini bulmak için ırmağa atlar. Küçük Claus, Büyük Claus'un ırmağın dibinde bir sürü bulamayacağını bilerek oradan uzaklaşır.

1.29.41. Mutlu Aile

Salyangozlar, ormanda mutlu bir yaşam sürmektedirler. İnsanlar, onları kazanda kaynatıp gümüş tabaklara dizerler. Bu nedenle ormanda yaşayan salyangozlar, soylu varlıklar olduklarını düşünmektedir. Salyangozların arasında mutlu bir salyangoz ailesi vardır. Bu ailenin çocuğu olmamaktadır. Bu mutlu aile, bir salyangoz yavrusunu evlat edinir. Evlat edindikleri salyangoz, evlenme çağına gelince ona bir eş aramaya başlarlar. Ormanda kimsesi olmayan genç bir salyangoz vardır. Salyangoz ailesi bu genç salyangozu oğullarına uygun görüp oğulları ile evlendirirler. Salyangoz ailesi fakir olduğu için düğünlerini ormandaki hayvanlar yapar. Genç salyangoz, eşi salyangozla çok güzel günler geçirir. Ailesindeki mutluluğu kendi yuvasında da devam ettirir.

1.29.42. Haftanın Günleri

Haftanın günleri bir araya gelerek bir eğlence düzenlemek isterler. İşleri o kadar çoktur ki bir türlü bir araya gelme fırsatı bulamazlar. Sonunda şubat ayındaki artık günde bir araya gelirler. Eğlencede haftanın günleri kendileri ile övünmeye başlar. Pazar, eğlenceye ne kadar düşkün olduğunu anlatır. Pazartesi haftanın ilk günü olmakla övünür. Salı çok güçlü olduğunu söyler. Çarşamba haftanın en seçkin günüdür. Perşembe soylu bir gündür. Cuma biraz çekingen ve uysaldır. Cumartesi temizliğin günüdür. Haftanın günleri kendilerini övdükten sonra eğlencelerine devam ederler.

1.29.43. Vanö ile Glanö

Vanö ile Glanö, Seeland kıyılarındaki iki adanın adıdır. Vanö, fırtınalı bir gecede denize batıp ortalıktan kaybolur. O yörenin insanları, yalnız kalan Glanö'nün bir gün Vanö tarafından denize çekileceğine inanırlar. Çocuklar, bu hikâyeleri dinleyip Glanö'nün denizde kaybolacağı günü beklerler. Adadaki yetkililer, tek başına duran Glanö'yü Seeland adasına bağlarlar. Böylelikle, adadaki insanlar, Seeland'a bağlanan Glanö'nün Vanö tarafından denize çekilemeyeceği düşünerek mutlu olurlar.

1.29.44. Homeros'un Gömütünden Bir Gül

Homeros'un gömütü üzerindeki bir bülbül içli içli ötmektedir. Bülbülü böyle öttüren Homeros'a olan sevgisidir. Bülbül öterken arkadaşı gül, bülbülün çektiği acıyı görüp onun için üzülmemektedir. Bülbül, çektiği acıya daha fazla dayanamaz ve ölür. Bülbülün cesedini Homeros'un mezarının üzerine gömerler. Bülbül ölünce gül yalnız kalır. Gülün yanından geçmekte olan bir ozan, gülü koparıp yanına alır ve gülü "İlyada" isimli kitabın içine koyar.

1.29.45. Çiftlik Horozu ve Rüzgâr Horozu

Bir çiftlikte yaşayan rüzgâr horozu ile çiftlik horozu birbirleri ile hiç anlaşamazlar. Çiftlik horozu, çatıda asılı duran ve hiçbir işe yaramayan rüzgâr horozuna kızar. Çiftlikteki her işi kendisinin yaptığını, rüzgâr horozunun ise hiç

kıyırdamadan çiftlikte olanları izlediğini söyler. Çiftlik horozu, sürekli kendini överken Rüzgâr horozu çok yorgun olduğunu ve yaşamaktan bıktığını söyler. Rüzgâr horozu bir gün çatıdan aşağıya düşer ve kırılır.

1.29.46. Tüy Kalem ve Mürekkep Hokkası

Şairin masası üzerinde yer alan tüy kalem ve mürekkep hokkası arasında bir tartışma başlar. Mürekkep hokkası, şairin yazdığı dizelerin kendisinin eseri olduğunu söylemektedir. Tüy kalem ise kendisi olmasa mürekkep hokkasının hiçbir işe yaramayacağını söyleyerek kendisi ile övünmektedir. O sırada şair odaya girer. Biraz önce bir davette dinlediği keman sesinin etkisi altında kalmıştır. Keman sesinin etkisiyle çok güzel dizeler yazar. Tüy kalem ve mürekkep hokkası bu dizelerin kendi eserleri olduğunu düşünüp kendileri ile övünmeye devam ederler.

1.29.47. Pire ile Profesör

Genç bir adam, hokkabazlık yaparak para kazanmaktadır. Şehir şehir dolaşmakta, dolaştığı şehirdeki insanlara profesör olduğunu söylemektedir. Bir gün karısı onu terk eder. Profesör, bu duruma çok üzülür. Artık hokkabazlık yapamaz olur. Bütün malvarlığını kaybeder. Elinde hokkabazlık yaparken eğittiği bir pire dışında hiçbir şeyi kalmaz. Bu pire ile ülke ülke dolaşıp para kazanmaya çalışır. Yolu yamyamların olduğu bir ülkeye düşer. Bu ülkedeki kralın kızı profesörün piresini çok sever. Profesör ve piresi sarayda yaşamaya başlar. Profesör, yamyamların olduğu bu ülkeyi sevmemiştir. Yamyamların kendisini yiyeceğini düşünür. Bir gün bir uçan balon yapar. Krala bir gösteri yapacağını söyleyerek piresi ile beraber balona biner. Böylece yamyamlar ülkesinden uzaklaşarak özgürlüğüne kavuşur.

1.29.48. Şans Bir İğnenin İçinde de Olabilir

Ülkenin birinde fakir bir tornacı vardır. Aynı zamanda şemsiyelere sap yaparak para kazanmaktadır. Bir gün şemsiyeye taktığı tokanın düğmesi yere düşer. Tornacı düğmeyi bulamaz. Düğme yerine armut ağacından yapılmış bir parçayı toka olarak şemsiyeye takar. Yaptığı şemsiyeleri satılması için şehre gönderir. Alıcılar şemsiyede kullanılan tahta armut parçasını çok beğenirler. Tornacının ünü Amerika'ya kadar

yayılır. Tornacı çok zengin olmuştur. Beraberinde çalışan işçilerine her zaman şu sözü söyler: “Şans bir iğnenin içinde olabilir.” Tornacıya göre fırsatları değerlendirmek lazımdır.

1.29.49. Bezelye Kabuğunun İçindeki Beş Bezelye Tanesi

Bezelye kabuğunun açılması ile bezelyenin içindeki beş bezelye tanesi dışarı çıkar. Bu bezelyeleri gören küçük bir çocuk, bezelyeleri sapanı ile uzaklara fırlatır. Bezelyelerden bir tanesi hasta bir çocuğun odasına düşer. Hasta çocuk, bezelyeyi bir saksıya eker. Saksıdaki bezelye yeşermeye başlar. Bezelyenin yeşeriyor olması hasta çocuğa umut verir. Hasta çocuk, bezelye yeşerdikçe iyileşir. Küçük çocuk, hastalığından tamamen kurtulup ayağa kalkar. Kendine umut olarak bezelye tanesini gönderen Tanrı'ya şükreder.

1.29.50. Gölge

Ülkenin birinde bir bilgin yaşamaktadır. Bilginin gölgesi bir gün onu terk eder. Bilgin, gölgesi olmadan yaşamaya başlar. Yıllar sonra gölgesi onu ziyarete gelir. Bilginin gölgesi bir insan kılığna girmiştir. Üstelik çok da zengin olmuştur. Bilgin ise günden güne fakirleşmiştir. Gölge, bilgine yer değiştirmelerini kendisinin bilgin, bilginin de gölge olmasını teklif eder. Bilgin, gölgesinin bu teklifini kabul eder. Böylece gölge, bilgine efendilik etmeye başlar. Gölge, bilginin zekâsı sayesinde insanları etkilemeyi başarıp gittiği her yerde bir beyefendi gibi karşılanıyordu. Etkiledikleri insanlar arasında bir de prenses vardır. Prensес gölgenin bir dahi olduğunu düşünmektedir. Prensес, gölge ile evlenmeye karar verir. Bunu duyan bilgin, gölgenin insanları daha fazla kandırmasına izin vermek istemez. Gölgenin gerçek kimliğini herkese açıklar. Ama bilgine hiç kimse inanmaz. Gölge bilginin aklını oynattığını bu nedenle öldürülmesi gerektiğini söyler. Böylece bilgin öldürülür. Bilginin öldürüldüğü gün onun yerine geçen gölge kralın kızı ile evleniyordu.

1.30. DEĞİRMENİMDEN MEKTUPLAR

Değirmenimden Mektuplar adlı eser, yazar Alphonse Daudet'in 'Rhône vadisinde, Provence'm göbeğinde, yemyeşil çam ve meşe ağaçlarıyla kaplı bir yamaç üzerinde yer alan un ve yel değirmeni'ne (Daudet, 2013:vii) yerleşmesinden sonra yazdığı anı-mektup türündeki eserlerden oluşmaktadır. Yazar, değirmende kaldığı süre boyunca gözlemlerini, anılarını, çevresindeki insanların anlattığı olayları ayrı başlıklar halinde mektuplaştırmıştır. Değirmenimden Mektuplar adlı eserin içerisinde 24 adet mektup bulunmaktadır. Bu mektupların isimleri şunlardır: Yerleşme, Beaucaire Dilijansı, Cornille Usta'nın Esrarı, Mösyö Seguin'in Keçisi, Yıldızlar, Arles'li Kız, Papanın Katırı, Sanguinaires Deniz Feneri, Sémillante'm Can Çekişmesi, Gümrük Kolcuları, Cucugnan Papazı, İhtiyarlar, Mensur Baladlar, Bixiou'nun Cüzdanı, Altın Beyinli Adam Masalı, Şair Mistral, İlahisiz Üç Ayn-Noel Hikâyesi, Portakallar-Fantezi, Çifte Hanlar, Melyana'dan Seyahat Notları, Çekirgeler, Muhterem Père Gaucher'nin İksiri, Camargue'da, Kışla Hasreti.

2. BÖLÜM

2. DEĞERLER

Birey, yaşadığı toplumun değerleri ile ilk olarak aile ortamında tanışır. Bireyin hafızasında yer eden bu değerler, zamanla sosyal çevrenin pekiştirmeleri ile davranışa dönüşür. Bireylerin bu davranışlarının kalıcı olabilmesi için belirli bir eğitim sürecinden geçmesi gerekmektedir. Devletler, örgün eğitim kurumları aracılığı ile toplumun ortak değerlerinin yeni nesillere aktarılmasını sağlarlar. Böylece toplumun ortak değerler etrafında toplanarak birlik ve beraberlik içinde yaşaması sağlanır. Günümüzde milletlerin kendi ortak değerleri etrafında toplanmaları yeterli olmamaktadır. Gelişen teknoloji toplumlar arası mesafeleri kaldırarak kültürel etkileşimleri hızlandırmıştır. Bu kültürel etkileşimler, evrensel değerler etrafında hareket etme gerekliliğini de beraberinde getirmiştir. Bu nedenle eğitim kurumlarında evrensel değerlerin öğretilmesine daha fazla önem verilmeye başlanmıştır. Devletler eğitim kurumları aracılığıyla, o ülkenin vatandaşlarına kendi değerleri ile birlikte evrensel değerleri de öğretmeyi amaçlamaktadırlar. Değer eğitimi, değişen dünyada bireylerin kendi kültürel ve toplumsal birikimleri, yargıları ile birlikte evrensel değerleri kazanmasını, böylelikle yaşanabilecek sıkıntılara karşı hazırlıklı olmasını ön görmektedir. Eğitim kurumlarında, öğrencilere değerler eğitiminin aktarılmasında çeşitli materyallerden faydalanılmaktadır. Bu materyallerden biri olan 100 Temel Eser kapsamındaki hikâye kitapları, bireylerin evrensel değerleri öğrenmelerine yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada, İlköğretim 100 Temel Eser içerisinde yer alan dünya edebiyatına ait eserlerde var olan değerler tespit edilmiştir.

2.1. Arkadaşlık

İnsan ailesini, akrabalarını, doğacağı yeri ve zamanı kendi iradesi ile belirleyemez. Bunlar insanların tercihleri dışında meydana gelir. Oysa bilinçli bir

varlık olan insanın kendi iradesiyle gerçekleştirdiği eylemleri de vardır. Guillot, “Beyaz Yele” adlı eserinde arkadaş seçiminin insanın iradesiyle gerçekleşen bir eylem olup olmadığını şöyle sorar:

“İnsan arkadaşını seçebilir mi dersiniz?” (Guillot, 2013: 76).

Guillot sorusunun cevabını kendi verir:

“Elbette seçebilir” (Guillot, 2013: 76).

Eserlerdeki kahramanlar, arkadaşlarını seçerlerken yaş grubu, cinsiyet ya da ortak özelliklere sahip olmayı ölçüt olarak belirlemezler. Arkadaşları, kendilerinden küçük biri ya da bir yetişkin olabilirken bir bitki veya bir hayvan da olabilir. Kahramanlar için önemli olan kendilerini arkadaşlarının yanında iyi hissetmeleri ve yalnızlıklarını onlarla paylaşabilmeleridir. “Şeker Portakalı” adlı eserde hiç kimsenin sevmeyeceği bir çocuk olan Zeze, en yakın arkadaşı olarak bir şeker portakalı ağacını seçmiş, onunla konuşup dertleşmiştir. “Beyaz Yele” adlı eserde Folko adındaki on iki yaşında bir çocuğun en yakın arkadaşı Beyaz Yele adındaki bir tayıdır. Folko’nun, Beyaz Yele’yi kendine arkadaş olarak seçmesinde onun yanındayken mutlu ve huzurlu hissetmesi etkili olmuştur. Kahramanların arkadaşları ile olan ilişkileri çıkar ilişkilerinden uzak, fedakârlık ve içtenlik üzerine kuruludur. Öyle ki “Beyaz Yele” adlı eserde en yakın arkadaşı olan tайдan hiçbir çıkar beklemeden Folko, arkadaşını kurtarabilmek için kendi hayatını feda etmiştir. Bu durum eserde şöyle anlatılır:

“Nehrin ezgisi tatlı bir nimni gibiydi kulaklarında. O güzelim su, ikisini büyük nehrin akıntısına katmış, çocuklarla atların sonsuza kadar arkadaş kaldığı büyük bir adaya doğru sürüklüyordu” (Guillot, 2013: 116).

Eserlerdeki kahramanlar arkadaşlarını, uğurlarında ölümü göze alabilecek kadar çok sevmektedirler. “Mutlu Prens” adlı hikâyedeki kahramanlardan biri olan Kırılğaç, arkadaşı Mutlu Prens’e yardım etmeye çalışırken hastalanıp ölmüştür. Eserde Kırılğaç’ın arkadaşına duyduğu sevgi şu sözlerle anlatılır:

“Zavallı küçük Kırılğaç üşüdükçe üşüdü, ama Prens’in yanından ayrılmadı, onu öyle çok seviyordu ki. Fırıncı başka yere bakarken fırının kapısının önündeki

ekmek kırmıklarını çaldı, kanatlarını çırparak ısınmaya çalıştı. Ama en sonunda öleceğini anladı.” (Wilde, 2012:13).

2.2. Aile

Aile, bireyin karakterinin şekillenmesinde en etkili olan kurumdur. Birey saygı, hoşgörü, dürüstlük, çalışkanlık gibi değerleri ilk olarak aile ortamında öğrenir. İncelenen eserlerde aile, zor zamanlarda destek alınan, sevinçlerin ve üzüntülerin paylaşıldığı bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Ailenin üyeleri, dış çevredeki bireylerden farklı olarak aileyi oluşturan fertleri eksiklikleri, kusurları ve başarısızlıklarına rağmen sever ve onları olduğu gibi kabul ederler. “Sol Ayağım” adlı eserde, ailenin zor günlerde insanın en büyük destekçisi olduğunu, kişi beden ve zihnen hangi durumda olursa olsun ailenin her durumda onu kabul edeceğini anlatan şu ifadeler yer almaktadır:

“Güneşli, sıcak günlerde bahçede çarpık kas ve dolaşmış sinir yığını olarak, beni seven, benim için umut besleyen ve böylece beni kendi sıcaklıklarının ve insanlıklarının bir parçası hâline getiren ailemle çevrilmiş bulunuyordum” (Brown, 2006: 13).

Eserlerde aile bireyleri arasında güçlü bir bağ vardır. Anne ve babaların çocuklarından tek beklentileri, iyi bir geleceğe sahip olup güzel bir yaşam sürmeleridir. Bunun için de ellerinden gelen fedakârlıkları yaparlar.

Ailenin önemini anlattığı eserlerde ailesiyle iletişimleri güçlü olmayan kahramanların derin bir yalnızlık içerisinde oldukları gözlemlenir. Aile sevgisinin eksikliğinden kaynaklanan boşluğu başka sevgilerle doldurmaya çalışan kahramanlar, ne yaparlarsa yapsınlar başarılı olamazlar. “Şeker Portakalı” adlı eserde herkesin yaramazlıklarından şikâyet ettiği Zeze, aile sevgisinden uzak bir ortamda büyümüştür. İşsiz olan babası çocuklarına karşı ilgisiz ve anlayışsızdır. Çok çalışan annesi ise çocuklarına yeterince vakit ayramamaktadır. Hassas yapılı bir çocuk olan Zeze, aile sevgisinin eksikliğini bastırmak için hırçın bir çocuğa dönüşür.

2.2.1. Anne

Aile değeri içerisinde alt değer olarak yer alan “anne” kavramı “Sol Ayağım” adlı eserde sıklıkla yer almaktadır. Eserde beyin felci hastası olduğu için temel ihtiyaçlarını bile gideremeyen Christy adlı kahramanın en büyük destekçisi annesidir. Christy zor zamanlarında annesinden destek almış ve onun sayesinde hayata tutunmayı başarmıştır. Christy, zor zamanlarında, annesinin kendisine verdiği desteği şu cümlelerle anlatır:

“Annem içimde büyüyen acılar olduğunu biliyordu, büyüdükçe yaşamdaki yerimi daha çok hisseder olduğumu anlıyordu, bu gerçeği az da olsa yumuşatmaya, kendi gücünü ve heyecanını bana vermeye çalışıyordu, bütün bunlar onun inandığı gibi sadece yalnız olmadığımı göstermekten ibaretti. O benim için bir anneden fazlasıydı; o savaşta birlikte savaştığım bir dostum gibiydi” (Brown, 2006: 68).

Aynı eserde, doktorların Christy’nin hastalığının tedavi edilmesinin mümkün olmadığını söylediği zamanlarda annesi, Christy’e olan inancını hiçbir zaman kaybetmemiştir. Christy bedenen ve zihnen bir takım sorunlar yaşasa da annesi oğlundan hiçbir zaman utanmamış ve onu çevresindeki insanlardan saklamaya çalışmamıştır. Eserde Annesinin, Christy’i her hali ile kabul ettiğini anlatan şu ifadeler yer alır:

“Doktorların benden ümidi kesmesini veya başka bir deyişle benim bir insan olduğumu unutmamasını hatta benim sadece beslenecek yıkanacak ve tekrar bir kenara bırakılacak bir şey olduğumu söylemenin dışında hiçbir şekilde yardım etmediklerini gören annem, o noktada meselelerle kendi ilgilenmeye karar vermişti. Ben, onun çocuğu ve bu ailenin bir parçasıydım. Her ne kadar bedenen arızalı olsam ve anlama zorluğu çeksem de bana diğerlerine davrandığı gibi davranmaya, misafirler varken asla söz edilmeyen arka odadaki “tuhaf şey” olarak kalmamama karar vermişti

Bu gelecek yaşamıyla ilgili çok önemli bir karardı. Annemin yapacağım tüm savaşlarda her zaman yanımda olacağı, yenileceğimi hissettiği zamanlarda ise bana güç vereceği anlamına geliyordu” (Brown, 2006: 11).

2.3. Sevgi

Sevgi, insana güç veren, yaşamına anlam katan bir değerdir. Eserlerde sevgi, insanın hayatta kalmasının ana nedeni olan bir değer olarak görülmektedir. Tolstoy, “İnsan Ne ile Yaşar” adlı eserinde dünyaya gönderilen bir melek aracılığı ile “İnsan Ne ile Yaşar?” sorusunun cevabını arar. Eserde bu sorunun cevabı şu cümlelerle açıklanır:

“Şimdi anlıyorum ki insanlara her ne kadar hayatta kalmalarının sebebi kendi çabalarıymış gibi gözükse de hakikatte onları yaşatan sadece sevgidir” (Tolstoy, 2013: 48).

“İnsan Ne ile Yaşar” adlı eser, insanı yaşatan gücün sevgi olduğunu vurgulamaktadır. Tanrı'nın insanlara duyduğu sevgi, insanların Tanrı'ya olan sevgileri, insanların birbirlerine olan sevgileri onları hayata bağlamaktadır. Eserde, yeryüzünde dolaşan bir melek, dünyada yaşayan insanları gözlemlemiştir. Melek, bu gözlemleri sonucunda insanların sahip olduğu şefkat, acıma, merhamet gibi duyguların asıl kaynağının sevgi olduğu sonucuna varmıştır. Melek, bu tespitini şu cümlelerle anlatır:

“İnsanken hayatta kalmamı sağlayan şey kendi çabam değil, yoldan geçen bir adamın yüreğinde var olan sevgiydi, onun ve karısının bana acıyıp şefkat göstermeleriydi. Öksüzler hayatta kaldılar, çünkü onlara acıyan ve şefkat gösteren yabancı bir kadının yüreğinde sevgi vardı. Aynı şekilde bütün insanlar kendi başlarına nasıl mutlu olabileceklerine kafa yormakla değil, sırf insanın özünde var olan sevgi sayesinde hayatta kalırlar” (Tolstoy, 2013: 47).

Eserlerde sevginin tedavi edici gücüne de değinilmiştir. Hastalanan, psikolojik sorunlar yaşayan kahramanlar, ilaç ve doktorların tedavi edemeyeceği hastalıkları yakınlılarının kendilerine duydukları sevgi sayesinde yenmişlerdir.

“Küçük Prens” adlı eserde birini ya da bir şeyi seven bir insanın mutlu olacağı ve dünyaya bakış açısının değişeceği şöyle anlatılmıştır:

“Şu milyonlarca ve milyonlarca yıldızın sadece birinde bile açsa, bir çiçeği seviyorsa insan, yıldızlara baktıkça mutlu olması için yeterlidir bu” (Exupery, tarihsiz: 37).

2.3.1. Doğa Sevgisi

Eserlerde şehrin gürültüsünden, kalabalığından, kirliliğinden bunalan insanlar, kendilerini huzurlu hissedecekleri sakin bir yer aramaktadırlar. Kahramanlar, doğayla iç içe bir yaşamı, gösterişli ve güzel bir şehir hayatına tercih ederler. Paris’in gürültüsünden bunalan Yazar Alphonse Daudet, doğayla iç içe bir yaşam alanı olan Provence’de satın aldığı bir değirmene yerleşmiştir. Bulunduğu yerin güzelliklerini yazdığı bir mektupta şöyle dile getirir:

“İşte size oradan yazıyorum. Kapım ardına kadar açık. Etraf günlük güneşlik. Işık içinde, pırıl pırıl, güzel bir çam korusu, karşımda yamacın eteklerine uzanıyor... Ufukta Küçük Alpler’in zarif tepeleri beliriyor... Çıt yok... Ancak, uzaktan uzağa bir kaval sesi, lavanta çiçeklerinin arasından bir kurlinin ötüşü, yoldan da bir katır çingrağı... Bütün bu güzel Provence manzarası, ancak ışıkla can buluyor.

Artık, nasıl olur da ben, sizin o gürültülü ve karanlık Parisinize hasret çekerim” (Daudet, 2013: 2).

Küçük bir çocuk olan Heidi, Maienfeld Köyü’nde sakin ve huzurlu bir yaşam sürerken teyzesi onu Frankfurt’a götürür. Heidi, büyük bir şehir olan Frankfurt’a alışamamıştır. Alp Dağları’nda doğa ile iç içe yaşadığı evini çok özlemektedir. Eserde bu özlem şu cümlelerle anlatılır:

“Heidi her gün oturup düşünme fırsatı buluyor, yaylada otların nasıl yeşerdiğini, sarı kır çiçeklerinin güneş altında nasıl parladığını, dağlardaki karı ve bütün vadiyi gözünün önünde canlandırıyor; yeniden orada olabilmek için can atıyordu” (Spyri, 2013: 81)

2.4. Azim

Azim, insanların başarıya ulaşmasında etkili olan önemli bir değerdir. Eserlerdeki kahramanlar, hedefleri doğrultusunda ilerlemeye çalışırken önlerine onları yıldıracak birçok engel çıkmaktadır. Hayallerinden vazgeçmeyen kahramanlar, azimleri sayesinde bu engellerin üstesinden gelmeyi başarmışlardır. Hemingway, “Yaşlı Adam ve Deniz” adlı eserinde insanoğluna vazgeçmeyi yakıştıramaz. Yazar, okyanusun en büyük balığını yakalamaya çalışan kahramanına defalarca yenilgiyi tattırır. Hikâye kahramanı Santiago, azmi sayesinde hedefine ulaşmayı başarmıştır. Hemingway, vazgeçmeyi bilmeyen kahramanı Santiago aracılığı ile okuyucusuna “İnsan yenilmek için yaratılmadı” (Hemingway, 2014: 106) mesajını verir ve ekler :

“Âdemoğlu mahvolur, ama yenilmez” (Hemingway, 2014.106).

“Sol Ayağım” adlı eserde beyin felci hastası olan Christy’nin hastalığının neden olduğu sıkıntıları en aza indirmek için yaptığı çalışmalarındaki azmi görmekteyiz. Christy, ellerini hareket ettiremediği için sol ayak parmaklarını kullanarak yazı yazmayı öğrenmiştir. Ayrıca konuşmalarında kelimeleri doğru telaffuz edemeyen, kendisini açıkça ifade edecek cümleler kuramayan Christy, sabrı ve azmi sayesinde konuşmasını geliştirmeyi başarmıştır. Kendisinde meydana gelen bu gelişmeyi fark edişini şöyle anlatır:

“Birkaç ay sonra konuşmamın oldukça geliştiğini gördüm. Söylemek istediklerimi eskiden yaptığım acelelikle değil de yavaşça ve belirgin bir şekilde çıkarmaya başladım. Yeterince zamanım olduğunda telaşa kapılmadan gayet güzel konuşuyordum. Temelde güçlük konuşmamın sebebi buna kendi yaklaşımından dolayıydı. Utanmaktan kaynaklı, yabancı biri benimle konuşmaya çalıştığındaki o garip panik duygusunu yendiğimde, sorunumun kaynağını yok etmiş olacağım” (Brown, 2006: 140).

2.5. Çalışkanlık

Çalışmayı seven insanlar vakitlerini gereksiz uğraşlara harcamazlar. Kendilerine ve çevresindekilere faydalı bir birey olup kimseye muhtaç olmadan yaşamayı başarırlar. Eserlerde çocuklara çalışmanın güzelliklerinden bahsedilir ve başarılı olmanın yolunun çok çalışmaya bağlı olduğu anlatılır. “Pinokyo” adlı eserde tembel bir çocuk olan Pinokyo, hayatta kalabilmesi için çalışması gerektiğinin farkındadır. Çalışmadan para kazanmayı doğru bulmaz ve bu düşüncelerini şu ifadelerle dile getirir:

“Açlığımı gidermek için iki yol vardı önünde; ya bir iş bulacak ya birkaç kuruş para ya da birkaç parça ekmek dilenecekti.

Sadaka istemekten utanıyordu; babası her zaman, yalnız hasta ve yaşlı olanların sadaka istemeye hakkı olduğunu söylerdi çünkü. Bu dünyada gerçek yoksullar, yardıma ve acımaya hakkı olanlar, yaşlılık ya da hastalık nedeniyle, ekmeklerini kendi emekleri ile kazanamayacak durumda bulunanlardı yalnız. Bunların dışında herkes çalışmak zorundaydı; çalışmayıp aç kalırlarsa kendilerinin bileceği bir işti bu”(Collodi, 2013: 70).

Collodi, “Pinokyo” adlı eserinde sadece para kazanmak için çalışılmadığını, çalışkanlığın karakter haline getirilmesi gerektiğini belirten şu ifadelere yer verir:

“İnsan, varıl da olsa, yoksul da olsa, bir şeyler yapmak, çalışmak zorundadır bu dünyada. Kendini tembelleğe bırakanların sonu hep kötü olmuştur. Tembellik çok kötü bir hastalıktır” (Collodi, 2013: 70).

2.6. Kişisel Gelişim

Günümüzde teknoloji, bilim, sanat gibi alanlarda önemli ilerlemeler kaydedilmektedir. Çağımızda bu ilerlemeleri yakından takip eden, yeniliklere ve gelişime açık bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle öğrencilere örnek olan, toplumun öncüsü konumundaki öğretmenlerden bu konudaki beklentiler yüksektir. Öğretmen, kendini geliştirdikçe öğrencilerine daha verimli olacak ve toplumsal

gelişimin hızlanmasını sağlayacaktır. “Uçan Sınıf” adlı eserde öğretmenin gelişimin öncüsü olması gerekliliği şu sözlerle anlatılmaktadır:

“Bir öğretmen kesinlikle değişime açık olmalıdır. Yoksa öğrenciler erkenden yataklarına yatar, derslerini de kasetten dinlerlerdi. Yo, hayır, insan olan öğretmenlere ihtiyacımız var, iki bacaklı konserve kutularına değil! Bizi geliştirmek istiyorlarsa, önce kendileri gelişmek zorunda olan öğretmenlere ihtiyacımız var” (Kästner, 2014: 97).

2.7. Merhamet

İnsanlar, hayatlarının belirli dönemlerinde bazı zorluklarla karşılaşır. En güçlü insanın bile bu zorluklar karşısında zayıf düşeceği çaresiz kalacağı anlar olur. İnsanlar, böylesi zamanlarda acılarını anlayacak, kendilerine merhamet gösterecek birilerine ihtiyaç duyarlar. Bu merhamet, insanı ayakta tutacak, yaşamını devam ettirmesini sağlayacaktır. “İnsan Ne ile Yaşar” adlı eserde, insanlar, başkalarının kendilerine duyduğu merhamet sayesinde yaşamlarını devam ettirebilmektedirler. Eserde anneleri ölen ikiz bebekler, başka bir kadının yüreğindeki merhamet sayesinde hayatta kalmayı başarmışlardır. Bu durum eserde şöyle dile getirilir:

“Kadın kendisinin olmayan bu çocuklara karşı sevgisini gösterdiğinde ve onlara sarılarak ağladığında, onda capcanlı bir merhamet gördüm ve insanın ne ile yaşadığına vakıf oldum” (Tolstoy, 2013: 45).

Eserlerde sadece güçsüzlere, yoksullara merhamet edilmez. Varlık içinde yaşamasına rağmen yalnız bir yaşam süren, mutlu olmayan, sevmenin ve sevilmenin ne anlama geldiğini bilmeyen insanlara da merhamet gösterilir. Önceleri çok sert ve acımasız olan bu kahramanlar, kendilerine acıyıp merhamet eden insanların sayesinde zamanla herkesin sevdiği takdir ettiği insanlara dönüşmeye başlarlar.

2.8. Yardımseverlik

Yardımseverlik olumlu kişilik özelliklerini gösteren bir değerdir. Yardıma ihtiyaç duyan birine yardım eden insan, sadece yardım ettiği kişiyi mutlu etmekle kalmayacak kendisi de mutlu olacaktır. Bireyler arası yardımlaşmanın oluşturduğu

bu birlik ve beraberlik toplumsal huzurun sağlanmasına yardımcı olacaktır. Eserlerde kahramanlar çevrelerinde acı çeken insanların sorunlarına duyarsız kalan canlılar değildirler. Başkalarının acılarını hissetmekte, onlara yardım ederek sorunlarını çözmeye çalışmaktadırlar. Kahramanlar yardım yaparken herhangi bir karşılık beklentisi içine girmezler. Yardım ettikleri varlıkların mutlu olduklarını görünce kendileri de mutlu olmaktadır. Eserlerde yardımların sadece yardım edeni ve yardım alanı mutlu etmekle kalmayacağı toplumun da huzurlu bir yaşam sürmesine katkıda bulunacağı anlatılır. “Ezop Masalları” adlı eserde yardımlaşmanın önemi ile ilgili insanlara şöyle bir mesaj verilmektedir:

“ İnsan güçlü olduğunda, hali vakti yerinde olduğunda; güçsüzlere, yoksullara yardım etmelidir. İnsanlar yardımsever olursa hem kendileri hem de toplum daha rahat eder” (Ezop Masalları, 2013: 130).

Kahramanlar zor durumda olanlara yardım ederlerken en kıymetli varlıklarından vazgeçmektedirler. Yaşadığı şehirdeki yoksul insanlara yardım etmek isteyen Mutlu Prens, sahip olduğu altınları, mücevherleri onlara dağıtır. Eserde bu durum şu ifadelerle dile getirilir:

“ İnce altın varaklar var üzerimde, dedi Prens, onları bir bir söküp şehrimin yoksullarına vermelisin; yaşayanlar her zaman altının kendilerine mutluluk getireceğine inanırlar” (Wilde, 2013: 13).

Eserlerde başkalarının acılarını gördüğü hâlde onların acılarına kayıtsız kalıp yardım etmeyen insanlar kendileri ile vicdan muhasebesine girmekte ve yaptıklarından pişman olmaktadır. " İnsan Ne ile Yaşar" adlı eserde, hikaye kahramanı Simon, kendisinden yardım isteyen adama yardım etmemesinden kaynaklanan pişmanlığını şu ifadelerle dile getirir:

“Sen ne yapıyorsun Simon?” dedi kendine, “Adam orada perperişan halde, sense korkudan sıvışyorsun. Ne zaman zengin oldun da haydutlardan korkar oldun? Utan Simon utan!’

Böylelikle geri döndü ve adamın yanına gitti” (Tolstoy, 2013: 10).

2.9. Fedakârlık

Fedakârlık, bireyin başkaları için kendi beklentilerini, özlemlerini ve isteklerini ertelemesi veya onlardan vazgeçmesidir. Fedakâr insanlar, başkalarının mutlulukları ile mutlu olmayı başarırlar. Eserlerde çocukları için, ülkeleri için, dünyanın geleceği için fedakârlık yapan kahramanlarla karşılaşmaktayız. Kahramanlar inandıkları değerler uğruna rahat yaşamlarından, kurulu düzenlerinden vazgeçmişlerdir. “Mutlu Prens” adlı eser içerisinde yer alan “Bülbül ve Gül” adlı hikâyede, eserin kahramanı Bülbül, genç bir adamın mutlu olabilmesi için ölmeyi göze almıştır. Bülbül’ün bu fedakârlığı eserde şu şekilde anlatılır:

“Ölüm, bir kırmızı gül için çok yüksek bir bedel,’ diye bağırdı Bülbül, ‘Yaşam ise herkes için değerli. Yeşil koruda oturup altından arabasında Güneş’in, incili arabasında Ay’ın geçip gidişini seyretmek hoş. Akdikenlerin kokusu tatlı, tepelerde rüzgârla savrulan fundalar ne hoş. Ama Aşk, Hayat’tan daha değerlidir ve bir insan kalbinin yanında bir kuşun kalbi nedir ki?’” (Wilde, 2012: 45).

“Daldaki Kedinin Kırmızı Masalları” adlı eserde çiftlikteki kedi, gözlerini, kör olan arkadaşı köpeğin gözleri ile değiştirmiş ve kendisi kör olmuştur. Köpek, dostunun kendisine yaptığı fedakârlığa karşılık onu mutlu etmek için elinden geleni yapar. Bu durum eserde şöyle anlatılır:

“Kendisine böyle büyük bir iyilikte bulunan kediye ayıracak zaman bulamayışına üzülyordu arada sırada. Sabah erkenden kalkarak onu sırtına alıyor, kırlarda dolaştırıyordu. Kedi için günün en tatlı dakikaları bu dakikalardı. Dostu işlerinden söz ediyor, ona teşekkür etmeyi ve azıcık dert yanmayı da unutmuyordu. Kedi, özverisinin konuşulmaya değmediğini söylüyordu; ama dört bir yanı pırl pırl görmenin çok hoş bir şey olduğunu düşünmekten de kendini alamıyordu” (Aymé, 2011: 76).

2.10. Dürüstlük

İnsanın söz ve davranışlarında doğruluktan yana olması dürüstlük olarak adlandırılır. Dürüst insan doğru, güvenilir, adaletli ve tarafsızdır. “Oliver Twist” adlı

eserde dürüstlük, kahramanların doğuştan sahip oldukları üstün bir nitelik olarak anlatılmaktadır. Eserde, yetimhanede büyüyen daha sonra hırsız çetesinin eline düşen Oliver, çete üyelerinin tüm baskılarına rağmen hırsızlık yapmamıştır.

“Ezop Masalları” adlı eserde dürüstlük, sözlerde ve davranışlarda doğruluktan ayrılmama olarak anlatılmaktadır. Eserde çocukların yalan söylemeyi dürüst olmaları gerektiğini vurgulayan şu ifadeler yer alır:

“Atalar bu konuyu da çok güzel dile getirmiş: “Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.” Demişler. Yalan er ya da geç bir gün ortaya çıkar. Söyleyenini hiç ummadığı bir zamanda yakalayır” (Ezop, 2013: 99).

“Pinokyo” adlı eserde dürüstlük çok önemli bir erdem olarak kabul edilirken yalan söyleme, bir kusur, bir eksiklik olarak ifade edilmiştir. Eserde, yalan söyleyen çocukların başlarının beladan kurtulmayacağı anlatılmış ve eserin ana kahramanı Pinokyo yalan söylediği için cezalandırılmıştır. Pinokyo’nun cezalandırılma gerekçesi eserde şöyle anlatılır:

“Peri, bunu, ona iyi bir ders olsun, bir çocukta bulunabilecek en kötü kusur olan yalan söyleme kusurunu düzeltsin diye yaptı” (Collodi, 2013: 48).

2.11. Özgürlük

Özgürlük, bireyin hiç kimsenin baskısı altında kalmadan dilediği gibi yaşayabilmesidir. Ancak bireyin özgürlük talebinin başkalarına zarar vermemesi ve toplumun değerlerine aykırı olmaması gerekir. Eserlerdeki kahramanların özgürlüğe bakış açıları birbirlerinden farklıdır. “İnci” adlı eserde, Kızılderili bir balıkçı olan Kino’nun özgürlüğe ulaşma yolu oğlunun okuma ve yazmayı öğrenmesine bağlıdır. O özgürlüğe kitaplar aracılığı ile ulaşacağına olan inancını şöyle dile getirir:

“Benim oğlum okuma öğrenecek, kitaplar karıştırarak, yazacak da, yazmayı da öğrenecek. Oğlum sayılarla da uğraşacak, onun bunları bilmesi bizi özgürlüğe kavuşturacak o öğrenecek, onun aracılığıyla bizler de öğreneceğiz” (Steinbeck, 2012: 36).

“Sol Ayağım” adlı eserde özgür insanın kendini ifade edebilen insan olduğuna vurgu yapılır. Eserde, çevresindeki insanların zihinsel özürlü olduğunu düşündüğü Christy, azimle çalışarak okuma yazmayı öğrenmeyi başarır. Bu başarı onun kendini ifade edebilme özgürlüğü kazanması sağlar. Christy, zihinsel özgürlüğünü kazanmış olmanın verdiği mutluluğu şu ifadelerle dile getirir:

“Ayak parmaklarım arasında sıkışmış bir parça kırık sarı tebeşirle yere çizdiğim o tek harf yeni bir dünya için yolumdu, zihinsel özgürlüğümün anahtarı. Çarpık bir ağzın arkasında “ifade edebilmek” için can atan gergin ve telaşlı ben için bir rahatlama kaynağı olmuştu” (Brown, 2006: 16).

“La Fontaine’den Seçmeler” adlı eserde özgürlük rahat bir hayata, güzel yiyeceklere değişilmeyecek kadar kıymetli bir değerdir. Çiftlikteki kurdun rahat yaşamına özenen köpeğin, kurdun bağlandığını öğrendiğinde verdiği tepki şöyledir:

Köpek:

— Gördüğün izler, tasmanın yeri olmalı. Arada sırada beni bağlıyorlar da ondan demiş.

Kurt hayretle:

— Ne? Bağlıyorlar mı? Öyle istediğiniz her yere gidemiyor musunuz, diye haykırmış.

Köpek:

— Evet, her zaman istediğimiz yere gidemiyoruz. Bazen tasmamızı takmak şartıyla gezip dolaşiyor, sonra da evimize dönüyoruz. Ne çıkar bundan? Karnımız tok, sırtımız pek, demiş.

Kurt halini kabullenen köpeğe iyice sinirlenmiş:

— Ne mi çıkar? Özgür değilsem, ekmek neye yarar! Dünyaları verseler özgürlüğümden vazgeçmem, demiş (La Fontaine, 2012: 111).

2.12. Sorumluluk

Sorumluluk sahibi olan insanlar, üzerlerine düşen görevleri yerine getirirler. Çocukluklara küçük yaşlarından itibaren yapabileceği görevler verilerek onlara sorumluluk bilincini aşlamak gerekir. Böylece yetişkin bir birey olduklarında giderek zorlaşan hayat şartları karşısında zorluklarla mücadele etme yetenekleri gelişmiş olacaktır. Eserlerde sorumluluk değeri, ailesinin geçimine katkıda bulunmak için çalışma hayatına atılan bir gencin, vatanını korumakla yükümlü bir askerin, dünyayı kötülüklerden korumak isteyen bir çocuğun yüklendiği bir değer olarak karşımıza çıkmaktadır. Kahramanlar, sorumlu oldukları varlıklara karşı görevlerini en iyi şekilde yerine getirmeleri gerektiğinin bilincindedirler.

“Şeker Portakalı” adlı eserde ailenin geçimini sağlayan babanın işsiz kalması sonucu aile fertleri, evi geçindirme görevini üstlenmişlerdir. Bu durum eserde şöyle anlatılır:

“Babam işsiz, tamam mı? Altı aydan çok oluyor, Bay Scottfield’le kavga etti ve onu kovdular. Lala’nın fabrikada çalışmaya başladığını görmedin mi ? annemin kente, İngiliz Değirmeni’nde çalışmaya gittiğini bilmiyor musun? Eh işte, küçük sersem, bunların hepsi para biriktirmek ve yeni evin kirasını ödemek için. Bütün bu acı şeyleri bilemeyecek kadar küçüksün. Ama benim de bundan böyle eve yardım etmek için ayınlerde çalışmam gerekecek” (Vasconcelos, 2009: 16).

2.13. Adalet

Bir toplumda huzur ve barış ortamının oluşabilmesi için o toplumda adaletin sağlanması gerekmektedir. Adaletin sağlanmasından sorumlu olan devlet, eğitim kurumları aracılığı ile adaletli bir birey olma bilincini küçük yaşlardan itibaren vatandaşlarına kazandırmaya çalışır. Adalet bilincine sahip olan bireyler, sosyal hayatın her alanında adaletli davranmaya özen gösterirler ve toplumsal huzurun sağlanmasına yardımcı olurlar. Eserlerde adaletin sağlanmasında, ödüllendirmenin cezalandırmadan daha etkili bir yöntem olduğu savunulur. “Gülliverin Gezileri” adlı eserde birçok ülke gezen ve bu ülkelerin adalet sistemlerini inceleyen Gülliver, Lilliput’taki adalet sistemini şu sözlerle anlatır:

“Ben, kanunlarımızı hiç ödül sözünü etmeden, yalnız cezayla korkutarak uyguladığımızı söyleyince bunu, idaremizin çok büyük bir kusuru saydılar. Bunun içindir ki, Lilliput mahkemelerinde adalet şöyle temsil edilmektedir. Adaletin ikisi önde, ikisi arkada, birer tanesi de yanlarda olmak üzere altı gözü var; bu, gözlerinden hiçbir şeyin kaçmayacağını göstermek içindir; sağ elinde, içi altın dolu, ağzı açık bir torba, sol elinde ise kını içinde bir kılıç var: bu da cezalandırmaktan çok ödüllendirmek istediğini göstermek içindir” (Swift, 2013: 44).

2.14. Güzel Ahlak

Eserlerde güzel ahlak, yetenek ve zekâ ile kıyaslanmış ve güzel ahlakın bu kavramlardan daha üstün bir değer olduğu vurgulanmıştır. “Gülliver’in Gezileri” adlı eserde güzel ahlakın yetenekten ve zekâdan daha önemli olduğu şu ifadelerle anlatılmıştır:

“Lilliputlular, hangi memurluk için olursa olsun, iş verecekleri adamlarda büyük yetenekten çok ahlak arıyorlar. Şöyle düşünüyorlar: insanlığın yönetilmeye ihtiyacı vardır; her insan zekâsı da şu veya bu memurluğa uygundur. Tanrı, memleket işleri yönetimini, ancak yüksek deha sahibi birkaç kişinin çözebileceği bir bilmece olmasını hiçbir zaman istememiştir; çünkü bir devirde böyle dehalardan ancak iki-üç tane bulunabilir. Fakat doğruluk, adalet, ölçü ve bunlara benzer daha başka erdemlere erişmek herkesin elindedir; herhangi bir kimsede bu erdemlerle beraber deneyim ve iyi niyet bulunursa memleketine hizmet etmeye elverişlidir(özel eğitim isteyen memurluklar tabii hariç tutulur). Aklın yüksek nitelikleri ahlak yokluğunu hiçbir zaman telafi edemeyeceğinden becerikli ama onursuz kimselerin tehlikeli ellerine hiçbir iş bırakılamaz. Çünkü bilgisiz, fakat erdemli bir kimsenin düşeceği hataların, çoğunluğun iyiliği üzerindeki yansımaları, kendisini kötüye sürükleyen, bunu sonuçlandırmak, artırmak ve savunmak için büyük becerileri olan bir kimsenin yapabileceği şeyler kadar korkunç etkileri olamaz” (Swift, 2013: 46).

2.15. Dayanışma

Toplumsal bir varlık olan insan, yaşamını devam ettirebilmek için başka insanların yardımına ihtiyaç duyar. İnsanlar arası bu yardımlaşma sonucu oluşan

birlik ve beraberlik dayanışmanın temelini oluşturur. “Üç Silahşorlar” adlı eserde, eserin kahramanları Aramis, Porthos, Athos ve d’Artagnan birbirlerini her zaman desteklemiş ve “Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için” anlayışı ile hareket etmişlerdir. Kahramanlar bu dayanışmaları sayesinde zorlu görevlerin üstesinden gelmeyi başarmışlardır. Başka bir eser olan “Ezop Masalları”nda okuyuculara dayanışmanın önemi fabllarla anlatılmıştır. Bu fabllarda hayvanlar tek başlarına üstesinden gelmeyi başaramadıkları işlerde diğer arkadaşlarından yardım isterler ve beraber çalışmaya başlarlar. Böylece hayvanlar el ele vererek güçlükleri yenmeyi başarırlar.

“Daldaki Kedinin Kırmızı Masalları” adlı eserde, zor bir problemle karşılaşan kahramanlar, problemin dayanışma ile çözüleceğinin farkındadırlar. Bu durumu şu sözlerle ifade ederler:

“Problem ne kadar zor olursa olsun, üstesinden geleceğiz. Evin tüm hayvanlarını toplayacağım. Hep birlikte bir çözüm bulacağız sonunda.” (Aymé, 2011: 134).

2.16. Barış

Barış, insanların huzur ve mutluluk içinde yaşamalarında önemli payı olan bir değerdir. Savaşların meydana getirdiği yıkımlar, sadece savaşın olduğu bölgelerde değil, dünyanın birçok yerinde üzüntülere neden olmaktadır. Yeni nesillere bırakılacak dünyada savaşların sona ermesi, insanların barış ve dostluk içerisinde yaşaması gerekmektedir. Savaşlar, sadece maddi yıkımlara ya da can kayıplarına neden olmakla kalmayıp geride bıraktığı insanların psikolojilerinde de derin hasarlar bırakmaktadır.

Eserlerde barış değeri, insanların birbirleri ile uyum içerisinde ve dostça yaşamaları üzerinden anlatılmaktadır. Birlik ve beraberliği bozan kavgalar, sadece düşmanların işine yaramaktadır. Düşmanlara fırsat vermemek için barış içinde yaşama gerekliliğini “Ezop Masalları”nda şöyle anlatır:

“Aslan ile yabandomuzu birbirlerine bakmışlar. İkisi de içine düştükleri durumdan utanmışlardı. Birbirlerinden özür dilediler. Yabandomuzu:

— Aman eski dostum! Bu anlamsız dövüşe bir an önce son verelim. Eski dostluğumuzu pekiştirerek devam ettirelim. Yoksa bu akbabalar ile karakargalara yem olacağız. En iyisi kavgayı dövüşü bırakalım, dedi.

Aslan ile yabandomuzu el sıkışıp öpüşmüş, sonra da barışmışlardır.

Yukarıda anlatılan barışın ardından yazarın açıklaması gelir:

"Sevgili okurlar, dövüşmek insanlara hiçbir zaman yarar sağlamaz. Barış insanlık için en iyisidir" (Ezop Masalları, 2013: 27).

2.17. Eşitlik

Dili, dini, ırkı ne olursa olsun insanlar aynı yaşama haklarına sahip olarak dünyaya gelirler. Aynı dünyayı paylaşan insanlar, bu farklılıklara saygı duymalı ve herkesin eşit haklara sahip olduğunu unutmamalıdır. Eserlerde bireysel farklılıklar ne olursa olsun herkesin toplumsal alanda eşit olduğu vurgulanmaktadır. Böylece okuyuculara birbirlerinin haklarını gasp etmeden yaşamının yolları gösterilmeye çalışılmıştır.

“Oliver Twist” adlı eserde yoksul bir insanın yaşam şartları ile zengin bir insanın yaşam şartları arasındaki eşitsizliğe değinilmiş ve bu durumdan duyulan rahatsızlık şöyle dile getirilmiştir:

“Yediği içtiği yaramayan, kanı buz, yüreği taştan bir zenginin, o sırada Oliver’ı, köpeğin bile yüz vermediği şeyleri yiyip yutarken görebilmesini dilerdim ! Oliver o kayış gibi et parçalarını nasıl kıtlıktan çıkmışlığın yirticiliğiyle paralıyordu, bunu görebilmesini isterdim. Ve en çok, o zenginin aynı yiyeceği yediğini gözlerimle görebilmeyi isterdim” (Dickens, 2014: 47).

“İnci” adlı eserde farklı ırklara sahip olan insanların diğer insanlarla eşit haklara sahip olmamaları ele alınmış ve bu eşitsizliğin bireylerde oluşturduğu yıkım

üzerine durulmuştur. Eserde, hasta bir bebeği Kızılderili ırkına mensup olduğu için tedavi etmeyen bir doktorun tavrına değinilmiştir. Bu ayrım karşısında elinden hiçbir şey gelmeyen bebeğin babası Kino'nun eşitsizlik karşısındaki tepkileri şu şekilde anlatılır:

“Kino, duraladı bir an. Bu doktor, onlardan biri değildi. Bu doktor, hemen hemen dört yüz yıllık bir süreden beri Kino'nun ırkını döven, aç bırakan, yağmalayan, aşağılayan bir ırktan geliyordu, bu ırk onları öylesine korkutmuştu ki, yerliler boyun eğip kapısına koşmak zorundaydılar hep. Bu ırktan gelen birine her rastladığında böyle olurdu Kino, güçsüzleşir, ürker, öfkeyle dolardı içi. Öfkeyle korku el ele yürürdü içinde. Doktorla konuşmaktansa, onu öldürmek çok daha kolaydı Kino için, çünkü doktorun ırkından gelenler, Kino'nun ırkından gelen herkese hayvanlara seslenircesine seslenirdi” (Steinbeck, 2012: 19).

2.18. Haksızlığa Karşı Çıkma

Dünyanın daha güzel bir yer haline gelebilmesi için dünyadaki haksızlıkların giderilmesi gerekmektedir. Bu durum ancak haksızlıkların karşısında durabilecek bireylerin yetişmesiyle olur. Eserlerdeki kahramanlar, güçsüz insanlara zulmedilmesine karşı çıkarlar. “Robin Hood” adlı eserde, eserin kahramanı olan Robin Hood, fakirlerin paralarına el koyarak zengin olmuş insanlardan çok rahatsız olmaktadır. Robin Hood, soyguncuların, halka zulmederek aldıkları paraları onların ellerinden almaya söz verir ve bunu şöyle dile getirir:

“Bunun gibi adamların –böyle giysiler içinde tasasızca dolaşmaya çıkmalarına rağmen – yanlarında çalıştırdıkları, kul köle ettikleri adamların papuçlarını bile bağlamaya layık olmaması ne yazık. Bu neşeli lordların daha dedeleri bile doğmamışken, bu ülkeye çoktan başka insanlar yerleşmişti; şimdi gelmiş bu insanları eziyorlar, düşündükçe çıldırarak gibi oluyorum. Haksız elde ettikleri kazançları onlardan bir bir alacağım, isterlerse beni Sherwood'daki en uzun ağacın tepesine assınlar” (Pyle, 2012: 91).

2.19. Özlem

İnsanların değer verdikleri varlıklardan ayrı kalmaları ile özlem duygusu ortaya çıkar. Sevilen bir canlıya özlem duyulabileceği gibi bir mekâna ya da herhangi bir nesneye de özlem duyulabilir. “Heidi” adlı eserde, eserin kahramanı Heidi’nin köyüne duyduğu özlem, memleket özleminin örneğidir. Dedesinden, köyünden ayrılıp Frankfurt’ta giden Heidi, sevdiklerinden ayrı kalmaya alışamaz. Frankfurt’ta büyük bir konakta yaşamasına rağmen o köyünü özlemektedir. Öyle ki bu özleme daha fazla dayanamayan Heidi, gerçekte anılarını ayırt edemeyecek duruma gelir ve hastalanır. Bu durum eserde şöyle anlatılır:

“Heidi gitgide iştahtan kesiliyordu; o kadar zayıf ve solgun gözüktüyordu ki Sebastian bile Heidi’nin güzelim yemeklerin tadına bile bakmayışına dayanamıyor, küçük kızı cesaretlendirmek için tabağı önüne sürüyor ve ‘Küçük hanım şunu denesinler, çok nefis olmuş. Öyle değil, ama kaşığı tam daldırın! Hadi bir daha!’ diyerek babacan bir tavırla onu isteklendirmeye çalışıyordu; ancak bunun bir yararı olmadı.

Heidi artık hiç yemek yemiyordu; akşam oldu mu, başını yastığına koyuyor, evindeki yaşamını gözlerinin önüne getiriyor ve onun özlemiyle, -Kimsenin duyamayacağı kadar- kısık bir sesle ağlıyordu” (Spyri, 2013:103).

Eserde Heidi’yi tedavi eden doktor, Heidi’nin bir an önce çok özlediği köyüne dönmesi gerektiğini, yoksa iyileşemeyeceğini söyler ve Heidi’nin içinde bulunduğu durumu şöyle anlatır:

“Sıla özlemi bu kuzu perişan etmiş; yavrucak neredeyse bir deri bir kemik kalmış. Yani hemen yardım gerek! En kötüsü de, sınırlarının aşırı derecede yıpranmış olması. Bunun bir tek çaresi var: çocuğu hemen geldiği yere gönderip dağ havasına kavuşturacaksınız” (Spyri, 2013: 114).

2.20. Komşuluk

Aynı yaşam alanını paylaşan insanların birbirlerine karşı sorumlulukları vardır. Eserlerde kahramanlar komşularının sevinçlerini, üzüntülerini paylaşarak üzerlerine

düşen bu sorumlulukları yerine getirdikleri görülür. Komşular birbirlerine bir aile sıcaklığı ile yaklaşırken zor zamanlarda da birbirlerinin en yakın destekçisi olurlar. Günlük yaşamlarında herhangi bir şeye ihtiyaç duyan kahramanlar, bu ihtiyaçlarını en yakın komşularından tedarik ederler. Bu durum “İnsan Ne ile Yaşar” adlı eserin içerisinde yer alan “Tek Bir Kıvılcım Tüm Evi Yok Eder” hikâyede şöyle anlatılır:

“Köylüler birbirleriyle olması gerektiği gibi gayet iyi komşuluk ilişkisi içerisindeydiler. Kadınlar bir elek ya da leğen istediklerinde, ya da erkeklere bir çuval gerektiğinde, bir at arabasının tekeri kırıldığında ve derhal tamiri mümkün olmadığında bir aile ötekine ihtiyaç duyduğu malzemeyi yollar, bu şekilde birbirlerine iyi komşuluğun gerektirdiği şekilde yardım ederlerdi” (Tolstoy, 2012: 108).

2.21. Hoşgörü

Yaşadığımız dünyada insanlar dil, din, ırk bakımından birbirlerinden farklıdır. Diller, dinler, ırklar farklı olsa da yaşanan acılar, üzüntüler ve mutluluklar benzerdir. Aynı dili konuşmayan ama aynı duyguları paylaşan insanlar, bu duygularla aralarındaki farklılıkları ortadan kaldırırlar. Eserlerde dünyadaki insanları bir arada tutan bir değer olan hoşgörünün birleştirici yönüne değinilmiştir. Hoşgörü değeri ile çocuklara kendilerine karşı kötü davranan insanlara bile anlayışla yaklaşmaları öğütlenmiştir. Hoşgörünün olduğu ortamlarda huzur ve mutluluğun da bulunacağına değinilmiştir. “İnsan Ne ile Yaşar” adlı eserde yer alan “Tek Bir Kıvılcım Tüm Evi Yok Eder” adlı hikâyede bir babanın hoşgörülü olma konusunda oğluna nasihatı şöyledir:

“Varsayalım komşun sana kötü bir söz söyledi. Ee düzelt o zaman ona nasıl daha güzel konuşacağını göster! Şayet bir kavga geçtiyse aranızda –böyle şeyler her zaman olur, içimizde günah işlemeyen mi var- o takdirde telafi edin hatanızı ve kavgayı bitirin! Öfkeyi büyütürseniz siz zararlı çıkarsınız” (Tolstoy, 2012: 111).

“Pollyanna” adlı eserde hoşgörülü bir insanın çevresine yayacağı mutluluk şu sözlerle ifade edilir :

“Bir insanın hatalarını sürekli yüzüne vurmak yerine onun meziyetlerinden söz edilmelidir. On iyi yanlarını söyleyin, gerçek benliğine seslenin, cesaretlendirin, kazanırsınız... Güzel, yardımsever, umutlu bir karakterin etkisi bütün kasabayı harekete geçirebilir. İnsanların kafalarında ve kalplerinde olanları yayabilirler. Bir insan iyi niyetli ve yumuşak başlı ise, komşuları da çok geçmeden öyle hissetmeye başlayabilirler. Ama asık suratlı, ukala biriye, komşularından karşılığını fazlasıyla görür... Kötülük ararsanız bulursunuz... İyiliği bulacağınızı biliyorsanız, bulursunuz” (Porter, 2013: 146).

2.22. Özür Dileme

İnsan, yaşamını devam ettirirken bilerek veya bilmeyerek hatalar yapar. İnsanın doğasında var olan bu davranış insanın kusursuz bir canlı olmadığını gösterir. Eserlerde herkesin hata yapabileceğine değinilmiş ve bu hataların telafisinin mümkün olduğu açıklanmıştır. Hataları düzeltirken yapılacak ilk işin özür dileme olduğu vurgulanırken özür dilemenin insanı küçük düşüren bir eylem değil, insanı yücelten bir erdem olduğu anlatılmıştır.

“İnsan Ne ile Yaşar” adlı eserde yer alan “Üşoru” adlı hikâyenin kahramanı olan Kral, kendisini öldürmeye gelirken yaralanan bir adamı tedavi edip onun hayatını kurtarmıştır. Kralın bu davranışı karşısında yaralı adam yaptıklarından pişman olmuş ve Kral’dan şu sözlerle özür dilemiştir:

“Ben sizi öldürmek istiyordum, sizse benim hayatımı kurtardınız. Şimdi hayatta kalırsam ve şayet siz de isterseniz en sadık kulunuz olarak size hizmet edeceğim ve oğullarıma da aynısını yapmalarını emredeceğim. Beni affedin!”(Tolstoy, 2012: 55).

2.23. İyilik

İyilik: “Karşılık beklenilmeden yapılan yardım, kayra, lütuf, kerem, ihsan, inaye” (Parlatır,2011:799) olarak tanımlanır. Eserlerde iyilik değeri, bu tanıma uygun olarak “İyilik yap denize at, balık bilmezse Hâlık bilir” atasözü aracılığıyla

anlatılmıştır. İyilik değerinin sıklıkla işlendiği “Ezop Masalları” adlı eserde iyilik konusundaki düşünceler şu şekilde dile getirilir:

“İnsanoğlu da böyledir. Kendine yapılan iyilikleri çok çabuk unuttur. Kötülükleri ise içinde saklar. İyilik edene kötülükle karşılık vermek çok yanlış bir davranıştır. Hem atalar ne demiş; “İyilik yap denize at. Balık bilmezse Hâlık(Allah)bilir.

Dostlar biz hem iyilik edenlerden olalım hem de iyiliği bilenlerden” (Ezop, 2013: 53).

2.24. İleri Görüşlü Olma

İnsanların geleceği bilme yetenekleri yoktur. Bu nedenle insanlar gelecekle ilgili planlar yaparken yaşanan olayların sonuçları üzerinden hareket ederek tahminde bulunurlar. Bu tahminlerin yerinde ve tutarlı olması için günümüzdeki koşulların iyi değerlendirilmiş olması gerekmektedir. Hatalardan ders alınarak, aynı hatalara düşmeden, olası tehlikeleri görebilmek gerekir. Bu sayede yaşanabilecek sıkıntılar en aza indirilir. “Ezop Masalları” eserde okuyuculara ileri görüşlü olmanın önemi anlatılırken şu ifadeler kullanılır:

“Yaptığımız bütün işlerde ileriye görmeliyiz. Bizlerde ileri görüşlü olursak, zararlı çıkmayız. Tehlikesiz gibi görünen işlerin, başımıza ne çoraplar öreceğini çok önceden anlarız” (Ezop, 2013: 57).

Aynı eserde ileri görüşlü olmanın şartının iyi bir plan yapmaya bağlı olduğu şu sözlerle anlatılır:

“İnsanlar işlerini planlı yapmalıdır. Başladıkları işin sonunun nasıl geleceğini önceden hesaplamalıdır. Yoksa; “Dimyat’a pirince giderken, evdeki bulgurdan da olurlar” (Ezop, 2013: 92).

2.25. Kanaatkârlık

Eserlerde kanaatkârlık değeri huzur ve mutluluğun kaynağı olarak anlatılmaktadır. Kahramanlar kanaatkâr olmayı öğrendikten sonra hayata bakış açıları değişmiş, sadece kendileri mutlu olmakla kalmamışlar, çevrelerindeki insanları da mutlu etmişlerdir. Sahip oldukları varlıkların kıymetini bilen kahramanlar, büyük beklentiler içine girmemiş, böylece hayal kırıklığı da yaşamamışlardır. “Pollyanna” adlı eserde, eserin kahramanlarından biri olan Bayan Snow’un kanaatkâr olmayı öğrendikten sonra yaşadığı değişim şu ifadelerle anlatılır:

“Bilirsiniz, eskiden annem hiçbir şeyden memnun olmazdı. Hep elinde olmayanı, farklı olanı isterdi. İçinde bulunduğu koşullarda haksız da sayılmazdı belki. Ama artık perdeleri açık tutmama izin veriyor, bir şeylerle ilgileniyor; görüntüsüyle, geceliğiyle falan. Hatta örgü örmeye bile başladı” (Porter,2013: 179).

“Ezop Masalları” adlı eserde daha fazlasına sahip olmanın yolunun azla yetinmek olduğu anlatılır ve kanaatkârlığın önemini vurgulayan şu ifadeler kullanılır:

“Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz. Ayağımıza gelen nasibi yok küçüktü, yok efendim bunun şurası noksandı diye reddedersek asıl ulaşmak istediğimiz hedeflere hiçbir zaman ulaşamayız” (Ezop, 2013: 110).

SONUÇ

Bu çalışmada, MEB tarafından ilköğretim öğrencileri için belirlenen 100 Temel Eser listesinde yer alan dünya edebiyatına ait eserler değerler eğitimi açısından incelenmiştir. İki bölümden oluşan bu eserin birinci bölümünde eserler, değerlere zemin oluşturması bakımından olay örgüsü, şahıs kadrosu, zaman ve mekân başlıkları altında ele alınmıştır.

İkinci bölümde, eserlerde sıklıkla işlenen değerler tespit edilmiştir. Bu değerler şunlardır: Arkadaşlık, aile, sevgi, azim, çalışkanlık, kişisel gelişim, merhamet, yardımseverlik, fedakârlık, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, adalet, güzel ahlak, dayanışma, barış, eşitlik, haksızlığa karşı çıkma, özlem, komşuluk, hoş görü, özür dileme, iyilik, ileri görüşlü olma ve kanaatkârlık.

Yapılan tespitlerde aile değeri içerisinde "anne" , sevgi değeri içerisinde "doğa sevgisi "bir alt değer olarak düşünülmüştür.

Eserlerde arkadaşlık ve aile değerlerinin öne çıktığı görülür. Arkadaşlık değeri içerisinde, aynı türden olmayan canlıların birbirleri arasındaki güçlü bağa vurgu yapılırken aile, zor zamanlarda destek alınan iyi ve kötü günde birbirlerini sürekli destekleyen bir kurum olarak anlatılmıştır.

KAYNAKÇA

Andersen, Hans Christian (2013). Andersen Masalları. (10. Basım). (Çeviren: Murat Alpar). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Aymé, Marcel (2011) Daldaki Kedinin Kırmızı Masalları- Yağmur Yağdıran Kedi. (7. Basım). (Çeviren: Tahsin Yücel). İstanbul: Can Sanat Yayınları.

Babbitt, Natalie (2013). Ölümsüz Aile. (25. Basım). Çeviren: Bülent O. Doğan). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Barrie, James Matthew (2013) Peter Pan. (10. Basım). (Çeviren: Betül Avunç). İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Brown, Christy (2006). Sol Ayağım (3. Baskı). (Çeviren: Kaan Mutlu). İstanbul: Nokta Kitap.

Carroll, Lewis (2014). Alice Harikalar Diyarında. (12. Basım). (Çeviren: Sinan Ezber). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Collodi, Carlo (2013). Pinokyo. (11. Basım). (Çeviren: Egemen Berköz). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Çehov, Anton (2013). Hikâyeler. (4. Basım). (Çeviren: Ergin Altay) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

Daudet, Alphonse (2013). Değirmenimden Mektuplar. (10. Basım). (Çeviren: Sabri Esat Siyavuşgil). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Dickens, Charles (2014). Oliver Twist. (6. Basım). (Çeviren: Nihal Yeğinoğlu). İstanbul: Can Sanat Yayınları.

Dumas, Alexandre (2012). Üç Silahşor. (3. Basım). (Çeviren: Volkan Yağcıntoklu). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Ende, Michael (2013). Momo.(Çeviren: Leman Çalışkan). İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Exupery, Antoine De Saint (). Küçük Prens(14.Baskı).(Hazırlayan: Muharrem Ekisçeli). İstanbul: Nehir Yayınları.

Ezop (2013). Ezop Masalları. (Çeviren: Ekrem Aytar). İstanbul: Parlıt Yayıncılık.

Guillot,René (2013). Beyaz Yele (31.Basım).(Çeviren:Saadet Özen).(Resimleyen: Mustafa Delioğlu). İstanbul: Can Sanat Yayınları.

Hemingway, Ernest (2014). Yaşlı Adam ve Deniz (59. Basım). (Çeviren: Orhan Azizoğlu). Ankara: Bilgi Yayınevi

Kıbrıs, İbrahim (2006). Çocuk Edebiyatı. Ankara: Tek Ağaç Yayınevi.

Kästner, Erich (2014). Uçan Sınıf. (43. Basım). (Çeviren: Şebnem Sunar). İstanbul: Can Sanat Yayınları.

La Fontaine (2012). La Fontaine'den Seçmeler. (2. Basım). İstanbul: Akvaryum Yayınevi.

Lindgren, Astrid (2013). Şamatalı Köy (3.Basım).(Çeviren: Ali Arda). İstanbul: Pegasus Yayınları.

Parlatır, İsmail.(2011).Osmanlı Türkçesi Sözlüğü.(3. Basım). Ankara: Yargı Yayınevi.

Porter, Eleanor H.(2013). Pollyanna (7.Basım).(Çeviren: Cevdet Serbest). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Pyle, Howard (2012). Robin Hood.(2. Basım). (Çeviren: Çiçek Eriş). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Spyri, Johanna (2013). Heidi.(4. Basım). (Çeviren: Saffet Günersel). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları .

Steinbeck, John (2012). İnci (1.Basım).(Çeviren: Tomris Uyar). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Stevenson, Robert Louis (2013). Define Adası. (11. Baskı).(Nurettin Elhüseyni). İş Bankası: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Swift, Jonathan (2013). Gülliver'in Gezileri. I-II. (3. Basım). (Çeviren: İrfan Şahinbaş). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Şirin, Mustafa Ruhi (2007). Çocuk Edebiyatı Kültürü. Ankara: Kök Yayıncılık.

Tolstoy, Lev (2013). İnsan Ne İle Yaşar.(Çeviren: İhsan Özdemir).İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayıncılık.

Twain, Mark(2013). Tom Sawyer'in Maceraları(5. Basım). (Çeviren: Bülent O. Doğan). İstanbul : İş Bankası Kültür Yayınları.

Vasconcelos, José Mauro de (2009). Şeker Portakalı. (100. Basım). (Çeviren: Aydın Emeç). İstanbul: Can Sanat Yayınları.

Verne, Jules (2013). 80 Günde Devri Alem. (3. Basım).(Çeviren: Pınar Güzelyürek). İstanbul: İthaki Yayınları.

Wilde, Oscar (2012). Mutlu Prens.(11. Basım). (Çevirenler: Roza Hakmen-Fatih Özgüven). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Öz Geçmiş

Adı Soyadı:	Ayşenur Çalışkan	İmza:	
Doğum Yeri:	Kayseri		
Doğum Tarihi:	15/07/1988		
Medeni Durumu:	Evli		

Öğrenim Durumu

Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Şabanata İlköğretim Okulu		Adana/Kozan	1997-1999
Ortaöğretim	Halit Dağlı İlköğretim Okulu		Adana/Kozan	1999-2002
Lise	Kozan Anadolu Lisesi		Adana/Kozan	2002-2006
Lisans	Niğde Üniversitesi	Türkçe Öğretmenliği	Niğde	2006-2010
Yüksek Lisans				

İlgi Alanları:	Çocuk Edebiyatı, Türkçe Öğretmenliği
İş Deneyimi:	2012- ... Türkçe Öğretmenliği
Tel:	
Adres	Şehit Abdullah Çavuş Mahallesi, 45. Sokak, Aksay Sitesi, No:8 On İki Şubat/ Kahramanmaraş